

31.01.2022

Kokousaika 31.01.2022 16:00 - 17:58

Kokouspaikka Kaupungintalon terassikabinetti/sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Vartiainen, Juhana (etänä)	pormestari
Razmyar, Nasima (etänä)	apulaispormestari kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Arhinmäki, Paavo (etänä)	apulaispormestari
Gebhard, Elisa (etänä)	
Halla-aho, Jussi (etänä)	
Iskanius, Anniina (etänä)	
Koskela, Minja (etänä)	
Nuorteva, Johanna (etänä)	
Rantala, Marcus (etänä)	
Rantanen, Tuomas (etänä)	
Sarkomaa, Sari (etänä)	
Sazonov, Daniel (etänä)	apulaispormestari
Vanhanen, Reetta (etänä)	
Vierunen, Maarit (etänä)	
Pasanen, Amanda (etänä)	varajäsen

Muut

Diarra, Fatim (etänä)	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Rydman, Wille (etänä)	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Torsti, Pilvi (etänä)	kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami (etänä)	kansliapäällikkö
Jolkkonen, Juha (etänä)	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja poistui 17:01, poissa osa 81 §:ää, 82 - 94 §
Järvenkallas, Satu (etänä)	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Laine-Hendolin, Kirsti (etänä)	vs. kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Lehmuskoski, Ville (etänä)	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Gros, Nina (etänä)	henkilöstöjohtaja

31.01.2022

Kivelä, Liisa (etänä)	viestintäjohtaja
Kühn, Markus (etänä)	strategiajohtaja
Peltonen, Antti (etänä)	vs. hallintojohtaja
Rinkineva, Marja-Leena (etänä)	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni (etänä)	kaupunginlakimies
Saxholm, Tuula (etänä)	rahoitusjohtaja
Menna, Lauri (etänä)	poistui 17:39, poissa 92 - 94 § johtava asiantuntija
Turtola, Ilona (etänä)	poistui 17:11, poissa 81 - 94 § viestintäasiantuntija
Nirkko, Saara (etänä)	hallintoasiantuntija
Kairimo, Katri (etänä)	aluepäällikkö asiantuntija saapui 17:21, poistui 17:36, läsnä osa 89 §:ää
Halkilahti, Heidi (etänä)	pedagoginen asiantuntija asiantuntija saapui 17:21, poistui 17:36, läsnä osa 89 §:ää
Puheenjohtaja	
Juhana Vartiainen	pormestari 62-94 §
Esittelijät	
Juhana Vartiainen	pormestari 62 §, 81-82 §
Antti Peltonen	vs. hallintojohtaja 63 §
Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 64-80 §, 83-94 §
Pöytäkirjanpitäjä	
Saara Nirkko	hallintoasiantuntija 62-94 §

31.01.2022

§	Asia	
62	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
63	Asia/2	V 16.2.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta
64	Asia/3	V 16.2.2022, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite maksuttomista kulttuuri- ja liikuntapalveluista koronapandemian jälkeen
65	Asia/4	V 16.2.2022, Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite tutkimus- ja interventiohankkeesta demokratian edistämiseksi Helsingin lähiöissä
66	Asia/5	V 16.2.2022, Valtuutettu Minja Koskelan aloite sukupuolivaikutusten arvioinnista osana koronan jälkeistä jälleenrakennusta
67	Asia/6	V 16.2.2022, Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite hidasteista aiheutuvien ilmasto- ja terveysvaikutusten selvittämisestä
68	Asia/7	V 16.2.2022, Valtuutettu Katju Aron aloite kaikille saavutettavien kaupunkikalusteiden käyttöönotosta
69	Asia/8	V 16.2.2022, Valtuutettu Fatim Diarran aloite Kasarmitoria ympäröivän kaupunkitilan elävöittämisestä
70	Asia/9	V 16.2.2022, Valtuutettu Otto Meren aloite kantakaupungin 24 h-pysäköintipaikkojen muuttamisesta maksullisiksi
71	Asia/10	V 16.2.2022, Valtuutettujen Pia Pakarisen ja Petra Malinin aloitteet sähköpotkulautojen enimmäisnopeuden käyttöönotosta ja liikenneturvallisuuden parantamisesta
72	Asia/11	V 16.2.2022, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite sateenkaaritien perustamisesta
73	Asia/12	V 16.2.2022, Valtuutettu Katju Aron aloite maksuttomien yhteistyökentelytilojen tarjoamisesta kaupunkilaisten käyttöön
74	Asia/13	V 16.2.2022, Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta
75	Asia/14	V 16.2.2022, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite viitoitus- ja opastusjärjestelmä pyöräteille
76	Asia/15	V 16.2.2022, Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite Lauttasaaren seniorikeskuksesta
77	Asia/16	V 16.2.2022, Valtuutettu Minja Koskelan aloite lähetekäytäntöjen suju-

31.01.2022

		voittamisesta nuorisopsykiatriseen arvioon pääsemiseksi
78	Asia/17	V 16.2.2022, Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite kuplahallista Laajasalon liikuntapuistoon
79	Asia/18	V 16.2.2022, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingistä Euroopan lintupääkaupunki
80	Asia/19	V 16.2.2022, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Israelin miehityksen tukemisen lopettamiseksi
81	Asia/20	Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kaupunkistrategiaa koskevassa kanteluasiassa
82	Asia/21	Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2023–2025 talous-suunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestys
83	Asia/22	Helsinki-mitalin valmistaminen vuonna 2022
84	Asia/23	Oikaisuvaatimus asukasosallisuuden pienavustusasiassa
85	Asia/24	Hallintopäällikön määräaikaisen viran perustaminen Helsingin kaupungin työterveysliikelaitokseen 1.2.2022 lukien
86	Asia/25	Alueen varaaminen Bonava Suomi Oy:lle ja TA-Asumisoikeus Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (Laajasalo, Kruunuvuorenranta)
87	Asia/26	Alueen varaaminen OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastolle asuntohankkeen suunnittelua varten (Oulunkylä, määräala tontista 28320/7)
88	Asia/27	Pasilan keskitornialueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittajan valinta sekä kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen hyväksyminen
89	Asia/28	Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä ja osallisuuden edistäminen
90	Asia/29	Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi yhteistyömahdollisuuksista Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämisestä ruotsiksi ja suomeksi
91	Asia/30	Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palvelujen saatavuuden turvaamisesta myös ruotsin kielellä
92	Asia/31	Valtuutettu Juhani Strandénin aloite pyörävarastojen rakentamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:n Puu-Käpylän kohteeseen
93	Asia/32	Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite tunne- ja vuorovaikutustaitojen sisällyttämisestä opetukseen

31.01.2022

94 Asia/33 Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

31.01.2022

Asia/1

§ 62

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Reetta Vanhasen ja Minja Koskelan sekä varatarkastajiksi Elisa Gebhardin ja Maarit Vierusen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

31.01.2022

Asia/2

§ 63

V 16.2.2022, Käräjäoikeuden lautamiehen valinta

HEL 2021-014628 T 00 01 06

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Sofia Blanco Sequeirosille eron käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta ja
- valitsee Saara Fredrikssonin käräjäoikeuden lautamieheksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi 8.9.2021 § 267 Sofia Blanco Sequeirosin (Vihr.) käräjäoikeuden lautamieheksi. Hän on 20.12.2021 pyytänyt eroa käräjäoikeuden lautamiehen luottamustoimesta muuttuneen elämän- ja uratilanteen vuoksi.

Käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain (675/2016) mukaan valtuusto valitsee käräjäoikeuden lautamiehet valtuuston toimikautta vastavaksi ajaksi. Käräjäoikeuden lautamiehestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kunnan luottamushenkilöstä säädetään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö.

Käräjäoikeuden lautamieheksi valittavan tulee täyttää käräjäoikeuden lautamiehistä annetun lain 2 §:n mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Saara Nirkko, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 26312
saara.nirkko(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Helsingin käräjäoikeus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, valtuusto

31.01.2022

Asia/3

§ 64

V 16.2.2022, Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmän ryhmäaloite maksuttomista kulttuuri- ja liikuntapalveluista koronapandemian jälkeen

HEL 2021-007740 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kristillisdemokraattien ja Sinisten valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että kaupunki järjestää koronapandemian jälkeen kiitoskuukauden, jonka aikana kulttuuri- ja liikuntapalveluita tarjotaan huomattavan edullisesti tai ilmaiseksi. Kaupungin omien kulttuuri- ja liikuntapalvelujen lisäksi mukaan tulisi ottaa myös muut toimijat, joilta kaupunki ostaisi palveluja kuntalaisia varten.

Koronapandemian jälkeen kulttuurin ja liikunnan kenttä tarvitsee kaupungilta tekoja, jotka palauttavat yleisön luottamuksen palvelujen turvallisuuteen. Aloitteen tavoitetta kaupunkilaisten yhteenkuuluvuudesta ja yleisöjen palaamisesta voidaan kuitenkin edistää ehdotettua tehokkaammilla ja laajempaa joukkoa hyödyttävillä tavoilla. Palvelujen maksuttomuuden sijaan hyviä ja saavutettavia elämyksiä voidaan tuottaa

esimerkiksi alennuskampanjoilla ja teemapäivillä sekä korostamalla palveluissa tehtyjä terveysturvallisuustoimia.

Pääsymaksujen poistaminen kaupungin kulttuuri- ja liikuntapalveluista väärstäisi alan kilpailua ja saattaisi hyvästä tavoitteesta huolimatta johdtaa epätoivottuun lopputulokseen. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on nettobudjetoitu ja toimintakatteeseen sidottu. Toimialan on katettava omalla tulohankinnallaan noin 15 prosenttia menoista. Keskimääräinen sisäänpääsymaksujen ja myytyjen lippujen kuukausittainen tulo on noin 500 000 euroa.

Useiden kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijoiden taloudelliset edellytykset ovat jo lähtökohtaisesti kaupunkia heikommät. Maksuttomien palvelujen tarjoaminen vaikeuttaisi niiden tilannetta entisestään. Jos kaupunki poistaisi pääsymaksut omista palveluistaan, on oletettavaa, että yleisö hakeutuisi ennemmin niihin kuin yksityisten toimijoiden maksullisiin palveluihin.

Kaupunki on tukenut ja tulee tänäkin vuonna tukemaan kulttuuri- ja liikunta-alan toimijoita monin tavoin. Vuoden 2022 talousarviossa on varattu erillinen määräraha koronasta palautumiseen. Yksi selkeästi tunnistetuista kohteista on juuri kulttuuri- ja tapahtuma-ala. Kulttuurin ja liikunnan toimijoita on tuettu mittavalla kertaluonteisella avustussummalla ja avustusten tasoa on sovittu korotettavan myös tuleville vuosille.

Kaupunki on tukenut kulttuurialan ammattilaisia ohjelmaostoilla esim. Kasarmintorin kesäterassin ja itsenäisyyspäivän maksuttomaan ohjelmaan. Näillä on pyritty edistämään kaupunkilaisten yhteenkuuluvuutta ja työllistämään koronakriisistä kärsineitä taiteen ammattilaisia. Ohjelmaostojen lisäksi kaupunki on tukenut helsinkiläisten tapahtumajärjestäjien terveysturvallisuussuunnitelmia.

Koronakriisin tuottamien vaikeuksien lisäksi veikkausvoittovaroista kannotettu rahoitus kulttuuri- ja liikuntatoimijoille tulee lähivuosina heikkenemään. Koronasta palautumisen erillismäärärahan käyttöä suunnitellaan yhdessä kumppaneiden kanssa niin, että se auttaa yleisöjä palaamaan palvelujen pariin ja samalla rakentaa edellytyksiä toimia yhä vaikeutuvassa rahoitusympäristössä. Tämän osana voidaan suunnitella yhteisiä tapahtumapäiviä, joilla nostetaan paikallisylypeyttä ja Helsingin runsasta vapaa-ajan tarjontaa.

Erillisen kiitoskuukauden järjestäminen aloitteessa tarkoitettulla tavalla ei edellä todetusta johtuen ole tarkoituksenmukaista.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

31.01.2022

Asia/3

Hallintosäännön 30 luvun 12 §:n mukaan valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Ryhmäaloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 09.11.2021 § 173

HEL 2021-007740 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa tärkeän viestin kristillisdemokraattien ja sinisten valtuustoryhmän ehdotuksessa koronakriisin jälkeisessä kiitoskuukaudessa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo kuitenkin, että ehdotuksen arvokasta tavoitetta yhteenkuuluvuudesta ja yleisöjen palaamisesta voidaan edistää ehdotettua tehokkaammilla ja laajempaa joukkoa hyödyttävillä tavoilla. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että koronakriisin jälkeen kaupungin on tehtävä tekoja, joiden avulla kovan taloudellisen iskun ottaneet yleishyödylliset ja yksityiset kulttuuri- ja tapahtumatoimijat löytävät sekä uusia yleisöjä että aiemmat yleisönsä uudelleen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta näkee kuitenkin aloitteessa mahdollisuuksia alennus- ja teemapäiville, mutta pitää ehdotettua kuukautta liian pitkänä aikana.

Asiantuntija-arvioiden mukaan koronakriisi tulee olemaan keskuudessamme vielä pitkään. Vaikka Suomen rokotusaste saataisiin tavoitellun

80 prosentin yläpuolelle, suuri osa maailmasta on yhä ilman ensimmäistäkään rokotetta. Rajojen aukeaminen ja matkailun palautuminen tulee tarkoittamaan, että koronavirus johtaa myös jatkossa satunnaisiin tartunta-aaltoihin. Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelujen kenttä tarvitsee siksi tekoja, jotka palauttavat yleisön luottamuksen ventovieraiden kanssa samassa tilassa olemiseen. Eduskunnan hyväksymä koronapassi on yksi keino edistää turvallisuudentunnetta kävijöiden keskuudessa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tunnistaa aloitteessa mainitun tarpeen pysähtyä sen äärelle, mitä olemme käyneet vuosina 2020 ja 2021 läpi. Aloitteessa kuvattua kriisin kokemuksen äärelle pysähtymistä kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala edesauttaa joulukuussa 2021 tekemällä ohjelmaostoja kulttuurin ja liikunnan toimijoilta niin, että itsenäisyyspäivän aattona ja itsenäisyyspäivänä on maksutonta ohjelmaa eri puolilla kaupunkia. Tuomalla iloa ja kauneutta kuntalaisille itsenäisyyspäivän viettoon voidaan sekä edistää kaupunkilaisten yhteenkuuluvuutta että työllistää koronakriisistä kärsineitä taiteen ja muun vapaa-aikasektorin ammattilaisia. Ohjelma toteutetaan ulkona tai useana pienempänä sisä tapahtumana, jotta osallistujien ja esiintyjien terveysturvallisuus voidaan taata. Ohjelman kulut katetaan toimialalla syntyneistä menosäästöistä, joista on jo aiemmin päätetty suunnata tänä vuonna 1 000 000 euroa uusiin palveluostoihin kulttuuri- ja tapahtuma-alalta. Rahalla on jo tuotettu ohjelmaa esimerkiksi kesällä 2021 toteutetulle Kasarmitorin terrassille ja tuettu helsinkiläisten tapahtumajärjestäjien terveysturvallisuussuunnitelmia.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on toimintakatteeseen sidottu, nettobudjetoitu toimiala. Tämä tarkoittaa, että toimialan on katettava omalla tulohankinnallaan noin 15 prosenttia menoista. Aloitteessa ehdotetaan, että toimialan tapahtumista ja palveluista poistettaisiin käyntimaksut yhden kuukauden ajalta. Toimialan keskimääräinen myyntitulojen eli sisäänpääsymaksujen ja myytyjen lippujen kuukausittainen tulo on noin 500 000 euroa. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että pääsymaksujen poistaminen vaikeuttaisi entisestään muiden, taloudellisilta edellytyksiltään selvästi kaupunkia heikompien kulttuuri- ja tapahtumalan toimijoiden tilannetta ja voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo myös, että ehdotus johtaisi moniin käytännön hallinnollisiin ongelmiin esimerkiksi jo maksettujen kausimaksujen korvaamisesta. Lautakunta näkee, että täyden maksutomuuden sijaan hyviä ja saavutettavia elämyksiä voidaan tuottaa esimerkiksi alennuskampanjoilla ja teemapäivillä sekä korostamalla palveluissa tehtyjä terveysturvallisuustoimia.

Kaupungin talousarvioon vuodelle 2022 on suunniteltu erillistä varausta koronasta palautumiseen. Yhdeksi selkeäksi kohteeksi on tunnistettu

31.01.2022

kulttuuri- ja tapahtuma-ala. Koronakriisin tuottamien vaikeuksien lisäksi on todennäköistä, että valtion veikkausvoittovaroista kulttuuri- ja vapaa-aikasektorille kanavoima rahoitus tulee heikkenemään lähivuosina. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tulee suunnittelemaan erillismäärärahan käyttöä yhdessä kumppaneiden kanssa tavalla, joka toisaalta auttaa yleisöjä palaamaan palvelujen pariin sekä rakentaa kumppaneille edellytyksiä toimia yhä vaikeutuvassa rahoitusympäristössä. Tämän työn osana voidaan myös miettiä koko elämysten tuottamisen kentän yhteisiä tapahtumallisia päiviä, joilla nostetaan paikallisylpeyttä ja Helsingin koko runsasta vapaa-ajan tarjontaa. Hyviä hetkiä tällaiseen ovat esimerkiksi Helsinki-päivä ja itsenäisyyspäivä sekä koulujen lomakaudet.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tommi Laitio, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja, puhelin: 310 89045
tommi.laitio(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/4

§ 65

V 16.2.2022, Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite tutkimus- ja interventiohankkeesta demokratian edistämiseksi Helsingin lähiöissä

HEL 2021-007722 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Vilkama, tutkimuspäällikkö, puhelin: 0504028766
katja.vilkama(a)hel.fi
Johanna Sinkkonen, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 0401834931
johanna.sinkkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Veronika Honkasalon aloitteen loppuun käsitellyksi.

Tiivistelmä

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää demokratian edistämiseksi lähiöissä monitieteellisen akateemisen tutkimushankkeen, joka kokoaa yhteen jo olemassa olevan tutkimustiedon sekä tuottaa uutta laadullisiin menetelmiin pohjautuvaa tietoa asukkaiden osallisuudessa ja äänestysaktiivisuudessa havaittavista eroista ja niiden syistä. Tausalla on huoli segregatiokehityksestä sekä erityisesti kevään 2021 kuntavaaleissa havaituista huomattavista alueellisista eroista asukkai-

den äänestysaktiivisuudessa. Lisäksi valtuutetut esittävät, että Helsingin kaupunki toteuttaa osana tutkimushanketta ja sen jälkeen lähiöiden demokratiaa edistävän interventiohankkeen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 korostaa tiedolla johtamisen ja aktiivisen korkeakouluysteistyön merkitystä palvelujen ja toiminnan uudistamisessa. Tutkitun tiedon hyödyntäminen kaupungin toiminnan kehittämisen osallisuuden ja demokratian edistämiseksi on kaupunkistrategian mukaista.

Helsingin kaupunki seuraa aktiivisesti kaupunkilaisten osallisuuden kokemusta ja äänestysaktiivisuuden muutoksia. Kaupunginkanslia kokoaa ja tuottaa aiheesta säännöllisesti tietoa päätöksenteon tueksi. Kaupunginkanslia ja toimialat seuraavat aktiivisesti myös korkeakouluissa tehtävää akateemista tutkimusta osallisuuteen ja äänestysaktiivisuuteen liittyen. Helsingin kaupunki on parhaillaan mukana aiheeseen liittyvässä eurooppalaisessa tutkimushankkeessa yhtenä tutkimuksen kohdekaupungeista.

Alueosallisuutta ja demokratiaa tuetaan kaupungin toiminnassa monin tavoin. Kaupunginhallituksen vuonna 2017 käynnistämä osallisuus- ja vuorovaikutusmalli korostaa osallisuuden kytkentymistä kaikkeen kaupungin toimintaan. Osallistuva budjetointi OmaStadi, stadiluotsitoiminta, nuorten vaikuttamisjärjestelmä sekä varhaiskasvatuksessa ja oppilaitoksissa tehtävä osallisuustyö ja demokratiakasvatus ovat esimerkkejä toiminnasta, jolla tuetaan kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Erillisen uuden tutkimus- ja interventiohankkeen käynnistäminen ei ole tarpeen, sillä tähän kysymykseen voidaan vastata verraten hyvin jo olemassa olevien tutkimusten, aineistojen ja toimenpiteiden avulla.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Veronika Honkasalo ja 21 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki käynnistää demokratian edistämiseksi lähiöissä monitieteellisen akateemisen tutkimushankkeen, joka kokoaa yhteen jo olemassa olevan tutkimustiedon sekä tuottaa uutta laadullisiin menetelmiin pohjautuvaa tietoa asukkaiden osallisuudessa ja äänestysaktiivisuudessa havaittavista eroista ja niiden syistä. Tausalla on huoli segregaatiokehityksestä sekä erityisesti kevään 2021 kuntavaaleissa havaituista huomattavista alueellisista eroista asukkaiden äänestysaktiivisuudessa. Lisäksi valtuutetut esittävät, että Helsingin

gin kaupunki toteuttaa osana tutkimushanketta ja sen jälkeen lähiöiden demokratiaa edistävän interventiohankkeen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Helsingin kaupunkistrategia 2021–2025 korostaa tiedolla johtamisen ja aktiivisen korkeakouluysteistyön merkitystä palvelujen ja toiminnan uudistamisessa. Tutkitun tiedon hyödyntäminen kaupungin toiminnan kehittämässä asukkaiden osallisuuden ja demokratian edistämiseksi on kaupunkistrategian mukaista.

Tietopohja äänestysaktiivisuuden eroista

Helsingin kaupunki seuraa aktiivisesti kaupunkilaisten osallisuuden kokemusta ja äänestysaktiivisuuden muutoksia. Kaupunginkanslian kaupunkitietoyksikkö kokoaa vaalituloksia ja äänestysaktiivisuutta kuvaavan tilastoraportin kuntavaalien ja eduskuntavaalien jälkeen. Asukkaiden osallistumista ja äänestysaktiivisuutta sekä eri väestöryhmien ja kaupunginosien osallistumisessa havaittavia eroja seurataan säännöllisesti myös osallistuvan budjetoinnin yhteydessä. Lisäksi kaupunkilaisten osallisuuden kokemuksia on selvitetty ja raportoitu erilaisten asukaskyselyiden pohjalta.

Helsingissä äänestysaktiivisuus eroaa suuresti eri äänestysalueiden välillä. Vuoden 2021 kuntavaaleissa Helsingin vilkkaimmalla äänestysalueella äänestettiin lähes kaksi kertaa aktiivisemmin kuin hiljaisimmalla alueella. Vastaavanlaisia eroja äänestysaktiivisuudessa on ollut havaittavissa myös aiemmissa kunta- ja eduskuntavaaleissa.

Tutkimusten mukaan äänestysaktiivisuus on yhteydessä ikään, sukupuoleen ja sosioekonomisiin taustatekijöihin, kuten koulutusasteeseen ja tulotason. Sosioekonomisen taustan lisäksi vaaliosallistumiseen vaikuttavat myös muut tekijät. Esimerkiksi vuoden 2021 pääkaupunkiseudun hyvinvointikyselyn mukaan helsinkiläisten osallisuuden kokemuksella sekä yhteisölliseen toimintaan osallistumisella oli yhteys siihen, äänestikö vastaaja edellisissä kuntavaaleissa.

Myös Helsingin osallistuvassa budjetoinnissa äänestysaktiivisuus vaihtelee alueittain selvästi. Se ei kuitenkaan ole yhtä voimakkaasti yhteydessä alueen koulutus- ja tulotason kuin yleisissä vaaleissa.

Alueosallisuutta ja demokratiaa tukevat nykyiset toimintatavat

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Helsingin kaupunki tukee asukkaiden osallisuutta ja osallistumismahdollisuuksia monin tavoin ja voi sitä kautta vaikuttaa välillisesti asukkaiden äänestyshalukkuuteen.

Kaupungin osallisuuden hallintosäätöön kirjatut periaatteet ovat yksilöiden ja yhteisöjen osaamisen ja asiantuntijuuden hyödyntäminen, omaehtoisen toiminnan mahdollistaminen sekä yhdenvertaisten osallistumismahdollisuuksien luominen. Kaupunginhallituksen vuonna 2017 tekemässä osallisuus- ja vuorovaikutusmallin asettamispäätöksessä kaupungin osallisuustyö kuvattiin kymmenen keskeisen osallisuuden osa-alueen kautta. Näitä ovat alueellinen osallisuus (stadiluotsi- ja yritysluotsitoiminta), aloitteet ja palautteet, avoin data, digitaalinen osallisuus, kaupungin tilojen käytön avaaminen, osallistuva budjetointi, toimialojen osallisuustyö, vapaaehtoistoiminta sekä vaikuttajatoimielimet.

Kaupungin osallisuus- ja vuorovaikutusmalli korostaa osallisuuden kytkeyttä kaikkeen kaupungin toimintaan. Mallin mukaisesti kaupunginkanslia ja toimialat ovat huomioineet kaupunkilaisten osallisuuden vahvistamisen laajasti omassa toiminnassaan.

Osallistuva budjetointi OmaStadi on keskeinen esimerkki kaupunkilaisten osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia ja samalla lähidemokratiaa tukevista toimintamalleista Helsingissä. Osallistuvassa budjetoinnissa äänioikeutettuja ovat kaikki äänestysvuonna 12 vuotta täyttävät ja sitä vanhemmat helsinkiläiset. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on vahvistaa kuntalaisten vaikuttamismahdollisuuksia, edistää yhdenvertaisuutta sekä lisätä ymmärrystä kunnan toiminnasta.

OmaStadin toisen kierroksen toteuttamisen kaikissa vaiheissa on panostettu kohdennettuihin yhdenvertaisuutta ja saavutettavuutta tukeviin toimenpiteisiin. Näitä ovat olleet mm. aktiivinen kumppanuustoiminta ja laaja-alainen järjestöyhteistyö, toimenpiteiden ja resurssien alueellinen kohdentaminen, monikielinen ja saavutettava viestintä sekä erilaiset tutkimuodot kuten tuettu äänestäminen prosessin eri vaiheissa. Jatkossa OmaStadia kehitetään yhä vahvemmaksi osaksi alueiden toimintaa, jotta yhteys pitkäjänteiseen aluekehitykseen vahvistuu.

Stadiluotsitoiminta on toinen keskeinen esimerkki asukkaiden osallisuutta ja lähidemokratiaa tukevista toimintamalleista Helsingissä. Stadiluotsitoiminta käynnistyi vuonna 2018. Stadiluotsit toimivat Helsingin kaikilla seitsemällä suurpiirialueilla edistäen asukkaiden ja kaupungin välistä vuorovaikutusta. Stadiluotsit ovat mm. järjestäneet ja fasilitoineet kaupunginosissa lukuisia osallistumista tukevia tilaisuuksia, viestineet alueiden ajankohtaisista osallistumismahdollisuuksista sekä neuvoneet kaupungin palveluihin ja vaikuttamismahdollisuuksiin liittyvissä

asioissa. Stadiluotsien toiminta on lisännyt sellaisten väestöryhmien osallisuutta, joiden tavoittaminen muilla tavoin saattaa olla vaikeaa.

Vuonna 2022 stadiluotsitoiminnan kehittämisen painopisteenä on kaupunkilaisten moniäänisen osallisuuden ja vaikuttamisen edistäminen. Stadiluotsitoiminnassa kehitetään osallisuutta ja yhdenvertaisuutta edistäviä foorumeita ja toimintatapoja yhdessä kaupunkilaisten kanssa asuinalueiden väliset erot huomioiden. Lisäksi toiminnalla edistetään eri toimijoiden välistä yhteistyötä osallisuuden ja vaikuttamisen osalta sekä vahvistetaan kaupunkilaisten tietoa osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksista uuden viestintämateriaalin avulla. Alueosallisuuden stadiluotsit toimivat osallisuusasioissa myös kaupungin toimialojen kumppanina.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruuti on kolmas keskeinen esimerkki erityisesti nuorten osallisuutta ja demokraattista osallistumista tukevista toimintamalleista. Ruuti on toiminut Helsingissä vuodesta 2011 alkaen. Ruudin toimintamuotoja ovat olleet omaehtoisen toiminnan tukeminen, edustuksellinen toiminta, osallistuva budjetointi ja yhteiskehittäminen sekä erilaiset tapahtumat.

Ruuti vaikuttamisjärjestelmän strategiakaudesta 2017–2021 on tehty laaja arviointi, minkä pohjalta Helsingissä vahvistetaan kaupunkitasoisia sitoutumista lasten ja nuorten osallisuuden vahvistamiseen. Arvioinnin pohjalta on valmisteltu suunnitelma lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoisista tavoitteista, arvioinnista ja johtamisesta Helsingissä strategiakaudelle 2021–2025. Suunnitelmassa osallisuutta ja vaikuttamista tarkastellaan kahdesta suunnasta: lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisen sekä kaupungin toimintaan vaikuttamisen ja demokratiakasvatuksen näkökulmasta. Suunnitelmassa Helsinki sitoutuu tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa, ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa. Suunnitelmassa kehitetään myös lasten ja nuorten osallistumisen alueellista kattavuutta sekä alueellisen osallisuuden toteutumista kuvaavia mittareita.

Lasten ja nuorten osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksien edistäminen nähdään tärkeänä myös varhaiskasvatussuunnitelman, esiopetuksen-, perusopetuksen ja lukiopetuksen opetussuunnitelmien sekä Stadin ammatti- ja aikuisopiston tutkintojen perusteissa. Päätöksentekojärjestelmää, yhteiskunnallista vaikuttamista ja demokratiakasvatusta käsitellään monipuolisesti koulujen opetussuunnitelmissa ja tutkinnon perusteissa. Perusopetuksessa yhtenä tavoitteena on hyvinvoinnin, demokratian ja aktiivisen toimijuuden edistäminen kansalaisyhteiskunnassa. Oppijoille tarjotaan mahdollisuuksia harjoitella vaikuttamisen taitoja ja vahvistaa osallisuutta omassa arjessaan. Lukioissa demokratia-

kasvatus ja poliittiseen päätöksentekoon perehtyminen sisältyy erityisesti yhteiskuntaopin opiskeluun, jossa käsitellään mm. valtiollisia ja yhteiskunnallisia järjestelmiä ja niissä vaikuttamista. Lisäksi lukio-opiskelussa korostuvat laaja-alaisen osaamisen kokonaisuudet, joiden tavoitteena on tukea ihmisenä kasvamista sekä vahvistaa osaamista demokraattisessa ja kestävässä yhteiskunnassa toimimiseksi. Ammatillisessa koulutuksessa yhteisiin tutkinnon osiin kuuluu aktiivisena kansalaisena toimiminen ja yhteiskunnallisen vaikuttamisen tavat.

Helsingiläisnuoret pääsevät harjoittelemaan yhteiskunnallista päätöksentekoa ja vaikuttamista myös yksittäisissä vaikuttamisen kanavissa, kuten osallistuvan budjetoinnin prosesseissa sekä nuorisoneuvostotoiminnan ja nuorten aloitejärjestelmän kautta. Joka toinen vuosi 13–17-vuotiaat helsingiläisnuoret valitsevat keskuudestaan 30 jäsentä nuorisoneuvostoon, jonka edustajilla on läsnäolo- ja puheoikeus toimialalautakunnissa. Nuorten aloitejärjestelmän kautta nuoret pääsevät jättämään toiveitaan ja kannanottojaan kaupungin päättäjäille.

Tutkimusyhteistyö osallisuustiedon tuottamisessa

Helsingin kaupunginkanslia ja toimialat seuraavat aktiivisesti korkeakouluissa tehtävää akateemista tutkimusta asukkaiden osallisuuteen ja äänestyskäyttäytymiseen liittyen. Vuoden 2022 aikana kaupunginkanslia kokoaa olemassa olevaa tutkimustietoa osallisuuteen ja äänestyskäyttäytymiseen vaikuttavista tekijöistä. Tämän pohjalta kaupunki kartoittaa uusia tutkimusyhteistyön mahdollisuuksia tutkitun tiedon lisäämiseksi aiheesta.

Erillisen uuden tutkimus- ja interventiohankkeen käynnistäminen ei välttämättä ole tarpeen, sillä tähän kysymykseen voidaan vastata verraten hyvin jo olemassa olevien tutkimusten, aineistojen ja toimenpiteiden avulla. Korkeakouluilta tilattavan monivuotisen tutkimus- ja interventiohankkeen toteuttamiseen ei ole varauduttu vuoden 2022 talousarviossa. Hankkeen toteuttaminen edellyttäisi erillistä määrärahaa.

Helsingin kaupunki on parhaillaan mukana eurooppalaisessa EUARE-NAS Cities as Arenas of Political Innovation in the Strengthening of Deliberative and Participatory Democracy –tutkimushankkeessa yhtenä tutkimuksen kohdekaupunkina. Hankkeen tavoitteena on tutkia, kuinka yhteiskunnalliset liikkeet yhdessä paikallishallinnon uudistusaloitteiden ja paikallisten kokeilujen kanssa voivat saada aikaan poliittisia muutoksia sekä inklusiivisia ja osallistavia hallinnan muotoja. Helsingin kaupungin osalta keskeinen hankkeen tutkimuskohde on stadiluotsien alueosallisuustyö. Meneillään olevan tutkimusyhteistyön kautta Helsingin kaupunki pystyy entistä paremmin kohdentamaan ja kehittämään

31.01.2022

Asia/4

kaupungin alueosallisuustyötä ja erilaisia kaupunkilaisosallisuuden keinoja linkittyen samalla vahvasti kansainväliseen kontekstiin.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Katja Vilkama, tutkimuspäällikkö, puhelin: 0504028766
katja.vilkama(a)hel.fi
Johanna Sinkkonen, alueosallisuuspäällikkö, puhelin: 0401834931
johanna.sinkkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Veronika Honkasalon aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/5

§ 66

V 16.2.2022, Valtuutettu Minja Koskelan aloite sukupuolivaikutusten arvioinnista osana koronan jälkeistä jälleenrakennusta

HEL 2021-010630 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.09.2021, Koskela Minja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskelan aloitteessa esitetään, että pandemian jälkeisen jälleenrakentamisen yhteydessä Helsingissä toteutetaan koronakriisin sukupuolivaikutusten arviointi, jonka pohjalta laaditaan toimenpide-ehdotuksia tasa-arvon vahvistamiseksi. Aloitteessa kannetaan erityistä huolta koronakriisin osumisesta voimakkaasti naisvaltaisille aloille.

Kaupunki on viime valtuustokaudella yhteistä tietopohjaa hyödyntäen ja jatkuvasti kehittäen panostanut palautumisen suunnittelussa ja toimenpanossa toimet kohderyhmiin ja palveluihin, joihin korona on eniten vaikuttanut. Nämä vastaavat aloitteessa nostettuja teemoja ja koh-

deryhmiä. Palautumista tehdään vaikuttavasti yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, asukkaiden, asiakkaiden, heidän läheistensä, palveluntuottajien, järjestöjen ja esimerkiksi HUSin kanssa. Tästä esimerkkinä hyvinvoinnin ja terveyden vaikuttavuusyhteistyön tiivistämisen, kuten lähisuhdeväkivalta lapsiperheessä -palveluketju sekä sosiaalinen kuntoutus ja työtoiminta.

Keväällä 2021 toteutettiin sukupuolten tasa-arvoa tarkasteleva julkaisu, jossa on käsitelty myös koronaa.

Kaupungin toiminnassa tähdätään hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen laaja-alaisesti kaikissa ihmisryhmissä. Toiminnan suunnittelussa ja päätösvalmistelussa arvioidaan vaikutuksia eri näkökulmista. Koska koronalla on toimintaympäristömuutoksessa iso merkitys, palvelujen suunnittelussa korostuu koronavaikutusten arviointi ja tätä tehdään osana kaikkien palvelujen suunnittelua. Toimenpide-ehdotukset ja toimenpiteet käsitellään ja toteutetaan osana toimialojen toiminnan suunnittelua.

Edellä todettuun viitaten erillisen koronakriisin sukupuolivaikutusten arviointia koskevan hankkeen käynnistäminen ei ole tarkoituksenmukaista.

Sääntöperusta

Kaupunginhallituksen on esitettävä aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua, valtuuston käsiteltäväksi kahdeksan kuukauden kuluessa. Valtuusto käsittelee aloitteita vähintään neljä kertaa kalenterivuodessa. Aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua, tulee kaupunginhallituksen antaa vastaus kahdeksan kuukauden kuluessa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Päivi Majuri, projektipäällikkö, puhelin: 310 23608
paivi.majuri(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 22.09.2021, Koskela Minja

Oheismateriaali

1 Perusteluissa mainittu julkaisu

Muutoksenhaku

31.01.2022

Asia/5

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/6

§ 67

V 16.2.2022, Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite hidasteista aiheutuvien ilmasto- ja terveysvaikutusten selvittämisestä

HEL 2021-007739 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää hidasteista aiheutuvat ilmasto- ja terveysvaikutukset, ja ryhtyy toimenpiteisiin hidasteiden poistamiseksi ja korvaamiseksi muilla liikenteen sujuvuuden takaavilla ratkaisuilla, mikäli hidasteiden todetaan olevan kaupungin ilmastotavoitteiden vastaisia.

Kaupunginhallitus viittaa asiasta saatuun kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että hidasteiden turvallisuusvaikutukset ovat tehtyjen tutkimusten perusteella niin merkittäviä, että niiden käyttöä ei ole perusteltua lopettaa kaupungin katuverkolla. Aloitteessa esitettyä uutta tutkimusta ei ole perusteltua toteuttaa. Sen sijaan kaupunki jatkaa muiden toimenpiteiden, kuten automaattisen kameravalvonnan ja loivempien hidastetyyppien käytön edistämistä jo suunnitellulla tavalla.

Moottoriajoneuvojen energiankulutus on pienimmillään tasaisella ajonopeudella ajettaessa. Sähköautot ja hybridautot pystyvät lisäksi otta-

maan talteen energiaa nopeuden hidastuessa ja jarrutettaessa. Sähköautot eivät luonnollisesti aiheuta myöskään suoria pakokaasupäästöjä ympäristöön ja hybridien päästöt ovat yleensä vähäisempiä kuin polttomootoriautojen. Myös sähkömoottorin aiheuttama melu on huomattavasti vähäisempää kuin polttomootoriautoilla. Sähköautot ja hybridit ovat yleistymässä jatkuvasti ja myös kansallisesti tehtävät toimet ohjaavat kysyntää niiden suuntaan.

Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelmassa on 30 liikenteeseen liittyvää toimenpidettä, jotka liittyvät muun muassa kestävien kulkumuotojen käyttöön, liikenteen hinnoitteluun, täydentyvään kaupunkirakentamiseen, ajoneuvoteknologian muutokseen, satamatoiminnan päästöjen vähentämiseen sekä uusiin liikkumispalveluihin ja liikkumisen ohjaukseen. Yksi tehokas keino vähentää moottoriajoneuvoliikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia on liikennesuorituksen vähentäminen ja liikkumisen ohjaaminen kestäviin kulkumuotoihin.

Suojateiden turvallisuutta ja hidasteiden vaikutusta niihin tutkittiin vuonna 2019 valmistuneiden, kaupungin laatimien jalankulkijoiden kadunylitysjärjestelyjen suunnitteluperiaatteiden yhteydessä. Helsingissä suojateilla tapahtui vuosina 2013–2017 yhteensä 249 poliisin tietoon tullutta jalankulkijoiden henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta. Näistä noin 34 % tapahtui pelkin merkinnöin varustetuilla suojateilla, noin 33 % liikennevalo-ohjatuilla suojateilla ja noin 30 % keskisaarekkeellisilla suojateilla. Liikenneympyröissä sijaitsevilla suojateilla tapahtui 2,4 % onnettomuuksista. Korotetuilla suojateilla ja rakenteellisten hidasteiden yhteydessä olevilla suojateilla tapahtuneet onnettomuudet olivat erittäin harvinaisia. Niitä tapahtui viiden vuoden aikana vain neljä, jolloin osuus onnettomuuksista oli 1,6 %.

Kuolemaan johtaneita jalankulkijoiden liikenneonnettomuuksia tapahtui Helsingissä vuosina 2008–2017 yhteensä 36, joista 25 eli lähes 70 % tapahtui suojateilla. Yli puolet onnettomuuksista sattui liikennevalo-ohjatuilla suojateilla. Pelkin merkinnöin varustetuilla suojateilla tapahtui kuusi kuolemaan johtanutta onnettomuutta ja keskisaarekkeellisilla viisi. Liikenneympyrässä olevalla suojateilla oli kuollut yksi henkilö. Tutkimusjakson kymmenen vuoden aikana Helsingissä ei ollut kuollut yhtään ihmistä korotetulla suojateilla tai hidastein varustetulla suojateilla. Selvityksen perusteella rakenteellisin hidastein varustettujen suojateiden turvallisuustaso on selvästi paras.

Liikenneviraston vuonna 2017 julkaisemaa Hidasteiden suunnittelu -suunnitteluohjetta (Liikenneviraston ohjeita 35/2017) noudatetaan suunniteltaessa liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä, kuten hidasteita, maantieverkolle. Ohjetta voidaan käyttää soveltuvin osin myös katuverkon liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä suunniteltaessa, vaikka ohje ei

olekaan suoraan tarkoitettu tiiviissä kaupunkiympäristöissä sijaitsevalle katuverkolle.

Maantieosuudet, joissa käytetään hidasteita, sijoittuvat tyypillisesti piennempien kuntien taajamiin tai maantieosuuksiin, joiden lähellä sijaitsee enemmän maankäyttöä kuin muulla osalla maantietä. Kyseinen ympäristö ei siten ole täysin verrannollinen Helsingin katuverkon ja kaupunkiympäristön kanssa. Maanteillä painotetaan kuitenkin katuverkkoa enemmän pitkämatkaisen autoliikenteen sujuvuutta ja tyypillisesti maantietä ylittäviä jalankulkijoita on huomattavasti vähemmän kuin katuverkolla. Katuverkolla on hidasteiden lisäksi muutenkin runsaasti tilanteita, joissa joudutaan pysähtymään tai hidastamaan ajonopeutta, kuten suojatiet, risteykset, liikennevalot, ruuhkat ja linja-autopysäkit ajoradalla. Tasainen ajonopeus on useammin mahdollista moottoriväylillä ja pääkaduilla, joihin pitkämatkainen autoliikenne pyritään ohjaamaan ja joissa suurin osa moottoriajoneuvojen liikennesuoritteesta syntyy.

Myös Helsingissä käytössä olevissa liikenteen rauhoittamisperiaatteissa on ohjeistettu, että hidasteita rakennetaan rajoitetusti joukkoliikenteen reiteille ja niillä suositetaan joukkoliikenteelle paremmin soveltuvia hidasteita, kuten tyynyhidasteita. Lisäksi maaperäolosuhteiltaan sellaisille alueille, joissa aiheutuu liikaa tärinää hidasteiden vaikutuksesta, ei rakenneta hidastetöyssyjä.

Kaupunkiympäristötoimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelussa on kehitetty käytettäväksi korotetuilla suojateilla uudenlainen hidastetyyppi, joka on suunniteltu juuri paremmin soveltuvaksi joukkoliikenteen reiteille. Hidasteen korkeus on matalampi kuin nykyisin käytössä olevilla korotetuilla suojateilla ja viiste on pidempi, jolloin hidasteesta tulee loivempi. Lisäksi terävämpi viiste sijaitsee vain suojatien etupuolella ja hidasteen takareuna laskeutuu tasaisesti ajoradan tasoon. Tällöin saavutetaan haluttu turvallisuusvaikutus suojatielle, mutta haitalliset vaikutukset tärinään ja esimerkiksi linja-autojen matkustusmukavuuteen ovat lievempiä. Uusi hidastetyyppi rakennetaan tänä vuonna koekäyttöön ja hidasteen vaikutuksia tutkitaan nopeusmittauksin ennen-jälkeen - tutkimuksella. Mikäli kokemukset osoittautuvat hyviksi, voidaan uutta hidastetyyppiä alkaa soveltaa laajemminkin.

Automaattista kameravalvontaa ollaan lisäämässä Helsinkiin vuosittain aina vuoteen 2024 asti, jolloin katuverkolla on käytössä yli 70 automaattista kameravalvontapistettä. Lisäksi kameravalvontaa käytetään maanteillä, kuten Kehä I:llä. Kameravalvonta on erinomainen liikenteen rauhoittamiskeino erityisesti vilkasliikenteisillä pää- ja kokoojakaduilla sekä joukkoliikenteen reiteillä. Ajoradan pistemäiset kavennukset, sivusiirtymät, keskisaarekkeet ja liikenneympyrät ovat myös kaikki käytössä olevia keinoja Helsingissä ja keinovalikoimaa pyritään monipuolista-

31.01.2022

maan tulevina vuosina. Hidasteiden tehokkuus on kuitenkin parhaimmillaan tilanteissa, joissa halutaan varmuudella hidastaa ajonopeutta esimerkiksi koulun edessä olevalla suojatiellä, jota ylittää paljon lapsia.

Hidasteiden ympäristövaikutuksia (sisältäen muun muassa päästöt, tärinän ja melun) on selvitetty myös esimerkiksi vuonna 2007 julkaistussa Traffic Calming -raportissa (Department for Transport, Yhdistynyt kuningaskunta). Raportissa on viittauksia myös useisiin muihin aihetta käsitteleviin tutkimuksiin. Ympäristövaikutukset ovat sen mukaan moninaisia, ja esimerkiksi ajotavalla ja olosuhteilla on merkitystä toteutuneiden ympäristövaikutusten kannalta. Raportissa todetaan myös, että vaikka osa liikenteen rauhoittamisen keinoista voi kasvattaa ajoneuvo-kohtaisia päästöjä, ne yleensä myös vähentävät liikennemääriä, mikä voi kumota vaikutuksen.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nuutti Hyttisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.10.2021 § 558

HEL 2021-007739 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Moottoriajoneuvojen energiankulutus on pienimmillään tasaisella ajonopeudella ajettaessa. Sähköautot ja hybridautot pystyvät lisäksi ottamaan talteen energiaa nopeuden hidastuessa ja jarruttaessa. Sähköautot eivät luonnollisesti aiheuta myöskään suoria pakokaasupäästöjä ympäristöön ja hybridien päästöt ovat yleensä vähäisempiä kuin polttomoottoriautojen. Myös sähkömoottorin aiheuttama melu on huomattavasti vähäisempää kuin polttomoottoriautoilla. Sähköautot ja hybridit ovat yleistymässä jatkuvasti ja myös valtion tasolla tehtävät toimet ohjaavat kysyntää niiden suuntaan. Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmassa on 30 liikenteeseen liittyvää toimenpidettä, jotka liittyvät muun muassa kestävien kulkumuotojen käyttöön, liikenteen hinnoitteluun, täydentyvään kaupunkirakenteeseen, ajoneuvoteknologian muutokseen, sataman päästöjen vähentämiseen sekä uusiin liikumispalveluihin ja liikkumisen ohjaukseen. Yksi tehokas keino vähentää moottoriajoneuvoliikenteen haitallisia ympäristövaikutuksia on liikennesuorituksen vähentäminen ja liikkumisen ohjaaminen kestäviin kulkumuotoihin.

Suojateiden turvallisuutta ja hidasteiden vaikutusta niihin tutkittiin vuonna 2019 valmistuneiden Helsingin kaupungin laatimien Jalankulkijoiden kadunylitysjärjestelyjen suunnitteluperiaatteiden yhteydessä. Helsingin suojateilla tapahtui vuosina 2013–2017 yhteensä 249 poliisin tietoon tullutta jalankulkijoiden henkilövahinkoon johtanutta onnettomuutta. Suojateiden tyypit jakaantuvat näissä onnettomuuksissa siten, että lähes yhtä suuret osuudet olivat suojateilla pelkin merkinnöin varustettuna ja liikennevalo-ohjatuilla suojateilla, noin kolmasosa kummallakin. Keskisaarekkeellisten suojateiden osuus onnettomuuspaikoista oli noin 30 %. Liikenneympyrän suojateilla tapahtui 2,4 % onnettomuuksista. Korotetuilla suojateilla ja rakenteellisten hidasteiden yhteydessä olevilla suojateilla tapahtuneet onnettomuudet olivat erittäin harvinaisia. Niitä tapahtui viiden vuoden aikana vain neljä, jolloin osuus onnettomuuksista oli 1,6 %.

Kuolemaan johtaneita jalankulkijoiden liikenneonnettomuuksia tapahtui Helsingissä vuosina 2008–2017 yhteensä 36, joista 25 tapahtui suojateilla eli lähes 70 %. Yli puolet onnettomuuksista sattui liikennevalo-ohjatuilla suojateilla. Pelkin merkinnöin varustetulla suojateilla tapahtui kuusi kuolemaan johtanutta onnettomuutta ja keskisaarekkeellisilla viisi. Liikenneympyrässä olevalla suojateilla oli kuollut yksi henkilö. Tutkimusjakson kymmenen vuoden aikana Helsingissä ei ollut kuollut yhtään ihmistä korotetulla suojateilla tai hidastein varustetulla suojateilla. Selvityksen perusteella rakenteellisiin hidastein varustettujen suojateiden turvallisuustaso on selvästi paras.

Hidasteiden suunnittelu -suunnitteluohje (Liikenneviraston ohjeita 35/2017) on julkaistu vuonna 2017. Julkaisussa mainitaan, että ohje

koskee maanteiden hidasteiden suunnittelua. Ohjetta noudatetaan suunniteltaessa liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä maantieverkolle. Ohjetta voidaan käyttää soveltuvin osin katuverkon liikenteen rauhoittamistoimenpiteitä suunniteltaessa. Liikenneviraston ohje ei siten suoraan ole tarkoitettu kaupunkien katuverkolle eikä Helsingin kaupunki ole velvollinen noudattamaan ohjetta. Maantieverkolle tarkoitettujen ohjeiden eivät myöskään täysin sovellu suunnitteluohjeiksi tiiviisiin kaupunkiympäristöihin. Maantieosuudet, joissa käytetään hidasteita, sijoittuvat tyyppillisesti pienempien kuntien taajamiin tai maantieosuuksiin, joiden lähellä sijaitsee enemmän maankäyttöä kuin muulla osalla maantietä. Kyseinen ympäristö ei siten ole täysin verrannollinen Helsingin katuverkon ja kaupunkiympäristön kanssa. Maanteilla painotetaan kuitenkin katuverkkoa enemmän pitkämatkaisen autoliikenteen sujuvuutta ja tyyppillisesti maantietä ylittäviä jalankulkijoita on huomattavasti vähemmän kuin katuverkolla. Katuverkolla on hidasteiden lisäksi muutenkin runsaasti tilanteita, joissa joudutaan pysähtymään tai hidastamaan ajonopeutta, kuten suojatiet, risteykset, liikennevalot, ruuhkat ja linja-autopysäkit ajoradalla. Tasainen ajonopeus on useammin mahdollista moottoriväylillä ja pääkaduilla, joihin pitkämatkainen autoliikenne pyritään ohjaamaan ja joissa suurin osa moottoriajoneuvojen liikennesuoritteesta syntyy.

Myös Helsingissä käytössä olevissa liikenteen rauhoittamisperiaatteissa on ohjeistettu, että hidasteita rakennetaan rajoitetusti joukkoliikenteen reiteille ja niillä suositetaan joukkoliikenteelle paremmin soveltuvia hidasteita, kuten tyynyhidasteita. Lisäksi maaperäolosuhteiltaan sellaisille alueille, joissa aiheutuu liikaa ääntä hidasteiden vaikutuksesta, ei rakenneta hidastetyyppejä. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelussa on juuri kehitetty käytettäväksi korotetuilla suojateilla uudenlainen hidastetyyppi, joka on suunniteltu juuri paremmin soveltuvaksi joukkoliikenteen reiteille. Hidasteen korkeus on matalampi kuin nykyisin käytössä olevilla korotetuilla suojateilla ja viiste on pidempi, jolloin hidasteesta tulee loivempi. Lisäksi terävämpi viiste sijaitsee vain suojatien etupuolella ja hidasteen takareuna laskeutuu tasaisesti ajoradan tasoon. Tällöin saavutetaan haluttu turvallisuusvaikutus suojatielle, mutta haitalliset vaikutukset ääntään ja esimerkiksi linja-autojen matkustusmukavuuteen ovat lievempiä. Uusi hidastetyyppi rakennetaan tänä vuonna koekäyttöön ja hidasteen vaikutuksia tutkitaan nopeusmittauksin ennen-jälkeen - tutkimuksella. Mikäli kokemukset osoittautuvat hyviksi, voidaan uutta hidastetyyppiä alkaa soveltaa laajemminkin.

Automaattista kameravalvontaa ollaan lisäämässä vuosittain Helsinkiin vuoteen 2024 mennessä, jolloin katuverkolla on käytössä yli 70 automaattista kameravalvontapistettä. Lisäksi kameravalvontaa on käytössä maanteilla, kuten Kehä I:llä. Kameravalvonta on erinomainen liikenteen rauhoittamiskeino erityisesti vilkasliikenteisillä pää- ja kokoojaka-

31.01.2022

duilla sekä joukkoliikenteen reiteillä. Ajoradan pistemäiset kavennukset, sivusiirtymät, keskisaarekkeet ja liikenneympyrät ovat myös kaikki käytössä olevia keinoja Helsingissä ja keinovalikoimaa pyritään monipuolistamaan tulevana vuosina. Hidasteiden tehokkuus on kuitenkin parhaimmillaan tilanteissa, joissa halutaan varmuudella hidastaa ajonopeutta tietyssä kohdassa, kuten koulun edessä olevalla suojatiellä, jota ylittää paljon lapsia.

Hidasteiden ympäristövaikutuksia (sisältäen muun muassa päästöt, tärinän ja melun) on selvitetty myös esimerkiksi vuonna 2007 julkaistussa Traffic Calming -raportissa (Department for Transport, Yhdistynyt kuningaskunta). Raportissa on viittauksia myös useisiin muihin aihetta käsitteleviin tutkimuksiin. Vaikutukset ovat moninaisia, ja esimerkiksi ajotavalla ja olosuhteilla on merkitystä toteutuneiden ympäristövaikutusten kannalta. Raportissa todetaan myös, että vaikka osa liikenteen rauhoittamisen keinoista voi kasvattaa ajoneuvokohtaisia päästöjä, ne yleensä myös vähentävät liikennemääriä, mikä voi kumota vaikutuksen.

Edellä mainituista syistä aloitteessa esitettyä uutta tutkimusta ei ole perusteltua toteuttaa. Kaupunki sen sijaan jatkaa muiden toimenpiteiden, kuten automaattisen kameravalvonnan ja loivempien hidastetyyppien käytön edistämistä jo suunnitellulla tavalla. Hidasteiden turvallisuusvaikutukset ovat tehtyjen tutkimusten perusteella niin merkittäviä, että niiden käyttöä ei ole perusteltua lopettaa kaupungin katuverkolla.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Jussi Yli-Seppälä, liikenneinsinööri: 31037054
jussi.yliseppala(a)hel.fi

31.01.2022

Asia/7

§ 68

V 16.2.2022, Valtuutettu Katju Aron aloite kaikille saavutettavien kaupunkikalusteiden käyttöönnotosta

HEL 2021-007716 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Katju Aron aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto 8.12.2021
- 3 Vammaisneuvoston lausunto 17.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki ottaa käyttöön julkisessa kaupunkitilassa kaikille asukkaille saavutettavia kaupunkikalusteita.

Nykytilanne ja tavoitteet

Helsingin yleisillä alueilla (kadut, aukiot, puistot ja muut viheralueet) on tällä hetkellä noin 8 100 penkkiä, ja määrä kasvaa vuodesta toiseen. Vuonna 2020 poistettiin neljä penkkiä valitusten vuoksi. Osa puuttuvista penkeistä on väliaikaisesti huollossa. Penkit ja muut istuimet ovat nykyisin pääsääntöisesti kiinteästi asennettuja. Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää inklusiivisesti kaikille kaupunkilaisille ja käyttäjille saavutettavaa ympäristöä, josta kaupunkikalusteet muodostavat merkittävän osan. Istuinten osalta es-

teettömyys ja monipuolisuus korostuvat. Tarvitaan esteettömiä penkkejä ja tuoleja, pitkiä ja kaarevia penkkejä, aurinkotuoleja, divaaneja, selkänöjättömiä penkkejä sekä kivipaasia, muureja, reunuksia, portaita ja tasoja, jotka mahdollistavat istumista ja oleskelua.

Säännöllisesti päivittyvässä Helsingin kaupunkikalusteohjeessa (kaupunkitilaohje.hel.fi/kaupunkikalusteet) on yhteisesti sovitut periaatteet istuinten ja muiden kalusteiden suositelluista malleista, muotoilusta, materiaaleista ja väreistä Helsinki-ilmeen mukaisesti. Kaupunkitilaohjeessa on otettu huomioon esteettömyys tuotteissa ja ratkaisuisissa eli esteettömyys on sisäänkirjoitettuna ohjeisiin.

Käsinojat

Käsinojat penkin molemmissa päissä auttavat liikkumisesteisiä (ikäntyneet, jäykkäpolviset, raskaana olevat äidit) ja erilaisten apuvälineiden, kuten rollaattorin ja kävelykepin käyttäjiä nousemaan ja laskeutumaan penkille. Myös näkövammaiset kaupunkilaiset hyötyvät näin sijoitetusta käsinojasta, koska silloin on helpompaa hahmottaa penkin pään sijainti. Yhden istuttava tuoli on saanut hyvää palautetta erityisesti ikääntyneiltä. Siihen on helppo laskeutua ja samalla myös nousta ylös, koska molemmilla puolilla on käsinojat, joista saa tukea. Esteettömissä penkeissä ja tuoleissa on sekä käsituet että selkänöja.

Penkin keskelle tai muualle kuin päättyyn sijoitettu käsinoja mahdollistaa pyörätuolin käyttäjän siirtymisen halutessaan pois pyörätuolista penkille. Jos käsinoja sijoitetaan ainoastaan penkin reunoihin, tämä ei onnistu yhtä helposti eikä ole yhdenvertainen ratkaisu kaikkien käyttäjien kannalta. Käsinojan asentaminen penkin keskelle mahdollistaa myös lastenvaunujen sijoittamisen penkin päädyn viereiseen vapaaseen tilaan ja lastenvaunuissa olevan pienen lapsen nostamisen helpommin penkillä istuvan henkilön syliin.

Esteettömyysohjeet ja esteettömät penkit

Esteettömän rakentamisen SuRaKu-ohjeet sisältävät katu-, viher- ja pihalualueiden suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä esteettömyysohjeita. Käytännön ohjeisto syntyi Helsingin, Espoon, Joensuun, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunkien yhteistyönä vuonna 2004. Työohjeet valmistuivat Helsinki kaikille -projektin johdolla ja sosiaali- ja terveystieteiden tuella.

Yhtenä Helsingin oman esteettömän perus- ja metsäpenkin suunnittelun lähtökohtana oli SuRaKu-projektissa määriteltyjen esteettömyyskriteerien huomioiminen. Penkkien kehittäminen tehtiin yhteistyössä Helsinki kaikille -projektin sekä vanhus- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Penkkien prototyyppejä testattiin Reumaliiton tiloissa keväällä 2008.

Testaajien kommentit huomioitiin penkkien jatkokehityksessä. Penkkien rakenne suunniteltiin sellaiseksi, että se mahdollistaa päätykäsinojen lisäksi tai niiden sijasta myös monia käyttäjäryhmiä palvelevien välikäsinojen asentamisen. Penkin käsinojen paikkaa voidaan varioida esim. sijoittamalla toinen käsinoja penkin päähän ja toinen keskelle, jolloin penkille on helppo siirtyä istumaan pyörätuolista.

Kalusteiden tulee erottua tummuuskontrastilla alustan pintamateriaalista. Pöydän äärestä tulee varata pyörätuolille vähintään 800 mm leveä tila. Heikkonäköisen tulee pystyä erottamaan pöytä ja penkki toisistaan, esimerkiksi pöydän kontrastivärisestä reunuksesta. Kalusteissa ei saa olla teräviä tai muutoin törmäys- tai muuta vaaraa aiheuttavia osia tai rakenteita.

Esteettömien istuinten mitoitusohjeet on annettu SuRaKu-esteettömyyskriteeritaulukossa 14, Istuimet. Helsingin uusien perus- ja metsäpenkkien suunnitteluprosessin aikana esteettömyyteen liittyvä mitoitus tarkentui seuraavasti:

- Esteettömissä istuimissa tulee aina olla selkänoja ja käsinoja(t).
- Istuinkorkeus on 470–480 mm.
- Istuimen syvyys on 430–480 mm.
- Istuimen kallistuskulma on vähintään 1° ja enintään 3°.

Vammaisneuvosto ja vanhusneuvosto pitävät lausunnoissaan kaupunkiympäristölautakunnan lausunnossa esiin tuotuja kaupunkikalusteiden suunnittelua ohjaavia tavoitteita ja periaatteita kannatettavina. Vammaisneuvoston ja vanhusneuvoston näkemyksen mukaan erilaisten penkkien lisääminen kaupunkitilaan on suositeltavaa, sillä penkit edistävät muun muassa ikääntyneiden liikkumista.

Edellä todettuun viitaten kaupunginhallitus toteaa, että aloitteessa esitettyjä toimenpiteitä toteutetaan jo.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan, vanhusneuvoston ja vammaisneuvoston lausunnot, jotka ilmenevät päätöshistoriasta ja liitteistä. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174

31.01.2022

Asia/7

suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Katju Aron aloite
- 2 Vanhusneuvoston lausunto 8.12.2021
- 3 Vammaisneuvoston lausunto 17.12.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 537

HEL 2021-007716 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Nykytilanne ja tavoitteet

Helsingin yleisillä alueilla (kadut, aukiot, puistot ja muut viheralueet) on noin 8100 penkkiä tällä hetkellä, ja määrä kasvaa vuodesta toiseen. Vuonna 2020 poistettiin neljä penkkiä valitusten vuoksi. Osa puuttuvista penkeistä ovat väliaikaisesti huollossa. Penkit ja muut istuimet ovat nykyisin pääsääntöisesti kiinteästi asennettuja.

Kaupunkiympäristön toimialan tavoitteena on suunnitella, rakentaa ja ylläpitää inklusiivisesti kaikille kaupunkilaisille ja käyttäjille saavutettavaa ympäristöä, josta kaupunkikalusteet muodostavat merkittävän osan. Istuinten osalta esteettömyys ja monipuolisuus korostuvat. Tarvi- taan esteettömiä penkkejä ja tuoleja, pitkiä ja kaarevia penkkejä, aurin- kotuoleja, divaaneja, selkänojattomia penkkejä sekä kivipaasia, muure- ja, reunuksia, portaita ja tasoja, jotka mahdollistavat istumista ja oles- kelua. Säännöllisesti päivittyvässä Helsingin kaupunkikalusteohjeessa (kaupunkitilaohje.hel.fi/kaupunkikalusteet) on yhteisesti sovitut periaat- teemme istuinten ja muiden kalusteiden suositelluista malleista, muo- toilusta, materiaaleista ja väreistä Helsinki-ilmeen mukaisesti. Kaupun- kitilaohjeessa on otettu esteettömyys huomioon tuotteissa ja ratkaisuis- sa eli esteettömyys on sisäänkirjoitettuna ohjeisiin.

Käsinojat

Käsinojat penkin molemmissa päissä auttavat liikkumisesteisiä ja apuvälineiden käyttäjiä (rollaattori, kävelykeppi, ikäänntyneet, jäykkäpolviset, raskaana olevat äidit) nousemaan ja laskeutumaan penkille. Myös näkövammaiset kaupunkilaiset hyötyvät näin sijoitetusta käsinojasta, koska silloin on helpompaa hahmottaa penkin pään sijainti. Yhden istuttava tuoli on saanut hyvää palautetta erityisesti ikäänntyneiltä. Siihen on helppo laskeutua ja samalla myös nousta ylös, koska molemmilla puolilla on käsinojat, joista saa tukea. Esteettömissä penkeissä ja tuoleissa on sekä käsituet että selkänoja.

Penkin keskellä tai muualle kuin pätyyn sijoitettu käsinoja mahdollistaa pyörätuolin käyttäjän siirtymisen halutessaan pois pyörätuolista penkille. Jos käsinoja sijoitetaan ainoastaan penkin reunoihin, tämä ei onnistu yhtä helposti eikä ole yhdenvertainen ratkaisu kaikkien käyttäjien kannalta. Käsinojan asentaminen penkin keskelle mahdollistaa myös lastenvaunujen sijoittamisen penkin päädyn viereiseen vapaaseen tilaan ja lastenvaunuissa olevan pienen lapsen nostamisen helpommin penkillä istuvan henkilön syliin.

Esteettömyysohjeet ja esteettömät penkit

Esteettömän rakentamisen SuRaKu-ohjeet sisältävät katu-, viher- ja pihaluonnon suunnitteluun, rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä esteettömyysohjeita. Käytännön ohjeisto syntyi Helsingin, Espoon, Joensuun, Tampereen, Turun ja Vantaan kaupunkien yhteistyönä vuonna 2004. Työohjeet valmistuivat Helsinki kaikille -projektin johdolla ja sosiaali- ja terveystieteiden tuella.

Yhtenä Helsingin oman esteettömän perus- ja metsäpenkin suunnittelun lähtökohdaksi oli SuRaKu-projektissa määriteltyjen esteettömyyskriteerien huomioiminen. Penkkien kehittäminen tehtiin yhteistyössä Helsingin kaikille -projektin sekä vanhus- ja vammaisjärjestöjen kanssa. Penkkien prototyyppijä testattiin Reumaliiton tiloissa keväällä 2008. Testaajien kommentit huomioitiin penkkien jatkokehityksessä. Penkkien rakenne suunniteltiin sellaiseksi, että se mahdollistaa päätykäsinojen lisäksi tai niiden sijasta myös monia käyttäjäryhmiä palvelevien välikäsinojen asentamisen. Penkin käsinojen paikkaa voidaan varioida esim. sijoittamalla toinen käsinoja penkin päähän ja toinen keskelle, jolloin penkille on helppo siirtyä istumaan pyörätuolista.

Kalusteiden tulee erottua tummuuskontrastilla alustan pintamateriaalista. Pöydän äärestä tulee varata pyörätuolille vähintään 800 mm leveä tila. Heikkonäköisen tulee pystyä erottamaan pöytä ja penkki toisistaan, esimerkiksi pöydän kontrastivärisestä reunuksesta. Kalusteissa ei saa olla teräviä tai muutoin törmäys- tai muuta vaaraa aiheuttavia osia tai rakenteita.

Esteettömien istuinten mitoitusohjeet on annettu SuRaKu-esteettömyyskriteeritaulukossa 14, Istuimet. Helsingin uusien perus- ja metsäpenkkien suunnitteluprosessin aikana esteettömyyteen liittyvä mitoitus tarkentui seuraavasti:

- Esteettömissä istuimissa tulee aina olla selkänöja ja käsinoja(t).
- Istuinkorkeus on 470–480 mm.
- Istuimen syvyys on 430–480 mm.
- Istuimen kallistuskulma on vähintään 1° ja enintään 3°.
- Istuimen ja selkänöjan välinen kulma on vähintään 95° ja enintään 110°.
- Selkänöjan korkeus istuimesta on vähintään 400 mm.
- Käsinojan korkeus istuimesta on vähintään 200 mm ja enintään 240 mm.

Mitoitusohjeita noudatetaan myös valmismallien hankinnassa.

Epäkohtiin puututaan

Kaupunkiympäristön toimialan kaupunki- ja maisemasuunnittelupalvelu käy säännöllisesti läpi kaupunginosien kehittämistarpeet yleisten alueiden suunnitelmien laadinnan yhteydessä. Katujen, aukoiden, puistojen ja muiden viheralueiden kunnostushankkeissa korjataan mahdolliset puutteet ja epäkohdat kaupunkikalusteidenkin osalta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tomas Palmgren, projektinjohtaja: 310 38586
tomas.palmgren(a)hel.fi
Pirjo Tujula, esteettömyysasiamies, puhelin: 310 38410
pirjo.tujula(a)hel.fi

§ 69

V 16.2.2022, Valtuutettu Fatim Diarran aloite Kasarmitoria ympäröivän kaupunkitilan elävöittämisestä

HEL 2021-007727 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Fatim Diarra ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki selvittää mahdollisuutta tehdä Kasarmitorista pysyvästi elävää kaupunkiympäristöä esimerkiksi muuttamalla Kasarmikatu ja Pieni Roobertinkatu kävelykaduksi ja selvittämällä mahdollisuuksia suunnitella leikkipaikka Kasarmintorin yhteyteen.

Strategiaohjelman mukaan Helsinki suunnittelee ja rakentaa vetovoimaista, viihtyisää ja kaunista kaupunkitilaa niin uusille kuin vanhoille alueille. Hyvä kaupunkitila kutsuu eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä kohtaamaan kaupungissa läpi vuoden, tekee mahdolliseksi viipymisen ja oleilun, luo paikan kaupallisille palveluille ja toimii julkisen toiminnan näyttämönä.

Kokemukset Kasarmitorin kesäkatukokeilusta

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kasarmitorin kesäterassi avattiin 12.6.2021 ja sen yhteydessä torilla vieraili 310 000 kävijää ja ruoka-annoksia myytiin 170 000 kpl. Asiakaspaikkoja oli 300 kpl vähemmän kuin Senaatintorin terassilla kesällä 2020. Kasarmitorin kesän osana toteutettiin Kasarmitorin kesäkatukokeilu. Kokeilussa Kasarmikatu sekä Pohjoinen Makasiinikatu muutettiin kesän ajaksi jalankulkijoita houkutteleviksi kesäkaduiksi. Kesäkatujen varsille katutilaan rakennettiin väliaikaisiksi tarkoitettuja oleskelualueita (ns. luotoja), penkkeineen ja istutuksineen. Lisäksi alueen yritykset toteuttivat kadunvarsille parklet-terasseja.

Kasarmitorin ympäristön käyttäjämääristä kerätyn datan perusteella vilkkaimmat jalankulkumäärät ajoittuivat pääsääntöisesti ilta-aikaan arkipäivinä ja myös lauantaisin. Liikennelaskentojen mukaan toukokuussa jalankulkijoita oli Pohjoisen Makasiinikadun toisen puolen jalkakäytävällä keskimäärin 1 100, kun heinä-elokuussa keskimääräinen jalankulkumäärä oli noussut jopa 1 300:aan jalankulkijaan vuorokaudessa. Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun välisessä risteyksessä suoritetuissa käsilaskennoissa jalankulkijoiden määrä oli noin kaksinkertainen ja ajoittain jopa nelinkertainen verrattuna kokeilua edeltäneeseen tilanteeseen. Korkeavuorenkadulla jalankulkijamäärät lähes kaksinkertaistuivat. Jalankulkijamäärien vuorokausivaihtelussa näkyy hyvin jättiterassin vaikutus katutilan jalankulkijamääriin, sillä kokeilun aikana katujen jalankulkijamäärät olivat huomattavasti suurimmat iltapäivisin ja ero kokeilua edeltäneeseen ajanjaksoon merkittävin.

Laskennoissa dataa kerättiin eco counter -laskimella (jalankulku) Pohjoisella Makasiinikadulla sekä käsin- ja videolaskennoilla (jalankulku, pyöräily, autoliikenne) Unioninkadun ja Eteläisen Makasiinikadun, Fabianinkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Erottajankadun ja Pienen Roobertinkadun sekä Eteläesplanadin ja Korkeavuorenkadun risteyksissä 17.5.–26.8.2021 välisenä aikana. Lisäksi Kasarmitorin ympäristössä tehtiin käyttäjähavainnointia 2.7.2021 ja 12.8.2021. Havainnoinnissa keskityttiin seuraamaan käyttäjien oleskelua ja liikkumista Unioninkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun risteyksessä sekä haastateltiin kadun käyttäjiä.

Autoliikennemäärät vähenivät Kasarmikadulla ja Pohjoisella Makasiinikadulla merkittävästi noin kolmasosaan kokeilua edeltäneeseen laskentajaksoon suhteutettuna. Tässä tulee kuitenkin huomioida liikennemäärien kausivaihtelu. Kesäaikaan liikennettä on vähemmän kuin muina vuodenaikoina lomakaudesta johtuen. Tarkemmat autoliikenteen laskentatulokset valmistuivat alkusyksystä 2021. Kaupunkiympäristön toimialalta saadun tiedon mukaan tuloksista voidaan päätellä, että autoliikenteen määrät vähenivät merkittävästi Kasarmikadulla ja Pohjoisella Makasiinikadulla, mutta siirtymät lähikaduille olivat erittäin maltillisia, eikä ruuhkautumista havaittu liikennelaskentojen lisäksi myöskään

paikan päällä tehdyissä havainnointitutkimuksissa esimerkiksi satamaan johtavalla Unioninkadulla.

Käyttäjähavainnoinnin tulosten mukaan jalankulkijat eivät ottaneet katu-tilaa käyttöönsä toivotulla tavalla, vaan suurin osa jalankulkijoista liikkui edelleen jalkakäytäviä pitkin, vaikka kadun moottoriajoneuvoliikennettä oli rauhoitettu merkittävästi "Pihakatu"-liikennemerkkein. Kasarmikadulla 95 % jalankulkijoista kulkivat liikenteen rauhoittamistoimenpiteistä huolimatta edelleen jalkakäytävillä, joilla lisäksi laittomasti ajelevat sähköpotkulautailijat aiheuttivat ajoittain vaaratilanteita. "Pihakatu"-liikennemerkkin vaikutusalueella jalankulkijoilla on tieliikennelain mukaan esteetön liikkumisoikeus kaikilla sen alueilla ja ajoneuvojen kuljettajilla on väistämisvelvollisuus heihin nähden.

Pyöräilijöistä valtaosa käytti oikeaoppisesti ajorataa. Autoilijoiden tilanopeudet rauhoittuivat ja väärinpysäköinti vähentyi, kun he tottuivat uuteen järjestelyyn. Pelastuslaitoksen nostopaikkojen tilavaatimukset ajoradalla, jalankulkijoiden jalkakäytävien käyttö ajoradan sijaan ja katujen yksisuuntaistamiset yleisesti kasvattavat ajonopeuksia. Nämä tekijät vaikuttivat myös kesäkatujen ajonopeuksiin ja yleisesti ottaen liikennekäyttäytymiseen. Kesäkadun ei havaittu ruuhkauttavan liikennettä Pohjoisen Makasiinikadun ja Unioninkadun risteyksessä, mutta väistämissäännöissä ilmeni epäselvyyksiä.

Kauempana kesäterassista sijainneet, katutilaan sijoitetut oleskeluluodot eivät itsessään juurikaan houkutteleet kävijöitä oleskelemaan. Tämän vuoksi kaduille toivottiin lisää toimintoja, kasvi-istutuksia, luotojen sijoittelua lähemmäs toisiaan ja keinoja hillitä autoliikennettä. Parkletterassit olivat aktiivisessa käytössä ensimmäisenä aurinkoisena havainnointipäivänä. Kasarmitorin kesäterassi toimi houkuttimena kesäkadulle ja myös toisinpäin Esplanadin puistosta kesäkadun kautta Kasarmitorille ottaen huomioon, että kesäkatu sijaitsi melko syrjässä suhteessa jalankulun läpikulkureitteihin. Käyttäjähavainnoinnin yhteenvedossa todetaan, että käyttäjät suhtautuvat vastaaviin kokeiluihin positiivisesti, kunhan liikenteen perusedellytyksistä huolehditaan. Kasarmitorin kesäkatukokeilu tukee vahvasti valmisteilla olevan katuverkon luokittelutyön ajatusta paikalliskaduista, jotka palvelevat paikallista maankäyttöä ja toimivat ennen kaikkea ihmisten elinympäristöinä.

Kasarmikadun ja Pienen Roobertinkadun muuttaminen kävelykaduiksi

Kesäkatukokeilun muuttamiseen järjestelyiltään pysyväksi Kasarmitorin ympäristössä sekä laajentamiseen Pienelle Roobertinkadulle liittyy myös nykyiseen maankäyttöön ja toimintoihin liittyviä huomioitavia seikkoja. Kasarmitorin eteläpuolella sijaitsee Kaartin kasarmi, jota ollaan uudistamassa. Tällä hetkellä korttelin tiloissa toimii mm. puolus-

tusministeriö ja Pääesikunta ja se on juridisesti sotilasaluetta. Suojelupoliisi muuttaa samaan kortteliin Fabianinkadun puolella rakenteilla olevaan uuteen toimitilaan arviolta vuonna 2024. Kaikilla korttelin toimitiloilla on tiukat turvallisuusvaatimukset ja heidän toimintavarmuutensa on turvattava myös katualueelta käsin, mikä aiheuttaa haasteita katutilan kehittämiseksi.

Ison Roobertinkadun kävelykadusta saatujen kokemusten perusteella voidaan olettaa, että Pienen Roobertinkadun muuttamisesta kävelykaduksi olisi seurauksena vastaavantyyppiset liikenteelliset ongelmat kuin Isolla Roobertinkadulla. Lisäksi kävelykaduksi muuttaminen edellyttää investointeja rakenteellisten muutosten ja katujärjestelyiden toteuttamiseen.

Iso Roobertinkatu on kävelykatu, jolla on kuitenkin havaittu olevan siltä kuulumatonta liikennettä, kuten takseja, huoltoajoneuvoja liikenne-merkkien sallimien kellonaikojen (arkisin klo 19-11) ulkopuolella sekä ruokalähetettä, joiden toimintaa ei voida katsoa huoltoajon piiriin kuuluvaksi. Luvaton moottoriajoneuvoliikenne Ison Roobertinkadun kävelykadulla on ollut alusta lähtien ongelma, johon on yritetty vaikuttaa liikenne- ja katusuunnittelun, pysäköinninvalvonnan ja vuorovaikutuksen keinoin. Lisäksi kävelykatua pitkin on sallittua ajaa kiinteistöille, mikäli kiinteistöille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä. Kadulle tarvittaisiin toimivat rakenteelliset ajoesteet, sillä maastoon vain kävelykadun ulosajo-kohtiin asennetut, alas laskeutuvat pollarit eivät ole riittäneet estämään ajelua kadulla ja niiden toiminnassa on havaittu toistuvasti ongelmia.

Kesäkatukokeilun tulokset osoittavat, ettei katutilan suunnittelu pelkää riittä houkuttelemaan kaduille käyttäjiä vaan edellyttää myös syyn saapua kohteeseen sekä yksityisten toimijoiden panosta. Jos Kasarminkatu - Pikku Roobertinkatu -akselia halutaan kehittää kävelypainotteisemmaksi, tulisi kiinteistöjen toimijat kytkeä suunnitteluun mukaan. Tämä tarkoittaisi pitkäjänteisiä neuvotteluja toimijoiden kanssa.

Kasarmitorin alueelle valmistellaan parhaillaan asemakaavan muutosta. Torin laidalla oleva rakennus on tarkoitus aikanaan purkaa ja korvata rakennuksella, johon päivittäistavarakaupan ohella tulisi uusia tiloja myös toimistoille ja ravintoloille. Tavoitteena on, että rakennuksen maantasokerroksen tilat aukeavat Kasarmitorin suuntaan ja vuodena- jasta riippuen toiminta voi laajentua torille. Hankkeen valmistuminen ajoittunee 2020-luvun jälkipuoliskolle. Uusi asemakaava mahdollistaa myös torin tulevan tapahtumakäytön, mm. tapahtumasähkön ja -veden rakentamisen, joskin tämä edellyttää rahoituksesta sopimista.

Kaupunginhallitus jakaa kaupunkiympäristölautakunnan näkemyksen siitä, että Kasarmitorin ympäristön syrjäinen sijainti joukkoliikenteen

solmupisteistä ja käyttäjiä houkuttelevien toimintojen vähyyks ei tue Kasarmikadun ja Pienen Roobertinkadun muuttamista kävelykaduiksi.

Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä arvioidaan ydinkeskustan alueella katuosuuksia, joissa käveltävyyttä on syytä parantaa ottaen huomioon kokemukset Kasarmitorin kesäkatukokeilun ja Ison Roobertinkadun liikenteestä. Arviointia käveltävyyden parantamisesta tullaan tekemään yhdessä alueen elinkeinoelämän ja asukkaiden kanssa. Työssä noudatetaan kaupunginhallituksen 25.1.2021, 57 § hyväksymiä Helsingin keskustavisio -linjauksia koskien maankäytön ja liikenteen suunnittelua kantakaupungissa.

Leikkipuiston sijoittaminen Kasarmitorille

Aloitteessa esitetty toive leikkipuiston sijoittamisesta Kasarmitorille on haastava. Kasarmitorin ympäristö ei tue turvallista leikkiä. Aluetta rajaavat kadut ja sen vuoksi leikkialue olisi rajattava määräysten mukaisella 1,4 metriä korkealla aidalla. Leikkivälineet olisi sijoitettava joustaville turva-alustoille. Siten pinnan käsittely sekä leikkipaikan kaluste- ja maailma olisivat vaikeasti sovitettavissa kulttuurihistoriallisesti merkittävän aukion kaupunkikuvalliseen ilmeeseen. Kasarmitori on rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä RKY-ympäristö, jonka aukiotila ja siihen nivoutuvat rakennukset muodostavat tärkeän kokonaisuuden. Torin pinta on käsitelty yhtenäisellä aiheella, ja osa sommitelmaa on kookas taideteos. Leikkipaikka kiinteänä rakenteena rajoittaisi merkittävästi torin joustavaa ja monipuolista käyttöä. Kantakaupungissa on vähän sellaista tilaa, jossa voi järjestää tapahtumia.

Alle 500:n metrin säteellä Kasarmitorista on jo neljä leikkipaikkaa. Leikkipaikat on sijoitettu keskustaympäristössä pääasiassa puistoihin. Puistoissa pinnan käsittely on mahdollista tehdä leikkivälineiden vaatimia turvallisuusmääräyksiä noudattaviksi kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti. Samalla kasvillisuus suojaa leikkiympäristön melu- ja hiukkaspäästöjen näkökulmasta. Tähtitorninvuoren hoito- ja kehittämissuunnitelma valmistui kymmenen vuotta sitten. Suunnitelmassa on osoitettu uusi leikkipaikka puistossa Fabianinkadun alkuun lähelle Grundskolan Norsenia. Leikkipaikan tarkempi suunnittelu ja toteutus on mahdollista käynnistää osana Tähtitorninvuoren puiston kunnostusta. Puiston kunnostus ei ole mukana kaupungin talousarvion 2021 investointiohjelmassa vuosille 2021-2030.

Strategiaohjelman mukaisesti tällä valtuustokaudella käynnistetään keskustan elinvoimaprojekti, jossa panostetaan käveltävään ja viihtyisään kaupunkitilaan. Kävelykeskustan kehitystä suunnitellaan nojautuen viime valtuustokauden valmisteluun ja tuodaan ehdotus päätöksentekoon.

31.01.2022

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen ja sitä on täydennetty Kasarmitorin asemakaavoituksen ajankohtaista tilannetta käsittelevällä kappaleella.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Fatim Diarran aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 538

HEL 2021-007727 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kasarmitorin kesäkatukokeilun yhteydessä vuonna 2021 torilla vieraili 310 000 kävijää ja ruoka-annoksia myytiin 170 000 kpl. Asiakaspaikkoja oli 300 kpl vähemmän kuin Senaatintorin terassilla kesällä 2020. Kesäterassi avattiin 12.6. Kasarmitorin ympäristön käyttäjämääristä kerättiin dataa eco counter -laskimella (jalankulku) Pohjoisella Makasiinikadulla sekä käsin- ja videolaskennoilla (jalankulku, pyöräily, autoliikenne) Unioninkadun ja Eteläisen Makasiinikadun, Fabianinkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun, Erottajankadun ja Pienen Roobertinkadun sekä Eteläesplanadin ja Korkeavuorenkadun risteyksissä 17.5.–26.8. välisenä aikana. Lisäksi Kasarmitorin ympäristössä tehtiin käyttäjähavainnointia kahtena päivänä 2.7. ja 12.8. Havainnoinnissa keskityttiin käyttäjien oleskeluun, liik-

kumiseen sekä Unioninkadun ja Pohjoisen Makasiinikadun risteykseen sekä haastateltiin kadun käyttäjiä.

Vilkkaimmat jalankulkumäärät ajoittuivat pääsääntöisesti ilta-aikaan arkipäivinä ja myös lauantaisin. Liikennelaskentojen mukaan toukokuussa jalankulkijoita oli Pohjoisen Makasiinikadun toisen puolen jalkakäytävällä keskimäärin 1100, kun heinä-elokuussa keskimääräinen jalankulkumäärä oli noussut 1250–1300 jalankulkijaan vuorokaudessa. Kasarmikadun ja Pohjoisen Makasiinikadun välisessä risteyksessä suoritetuissa käsilaskennoissa jalankulkijoiden määrä oli noin kaksinkertainen ja ajoittain jopa nelinkertainen verrattuna kokeilua edeltäneeseen tilanteeseen. Korkeavuorenkadulla jalankulkijamäärät lähes kaksinkertaistuivat. Jalankulkijamäärien vuorokausivaihtelussa näkyy hyvin jättite-rassin vaikutus katutilan jalankulkijamääriin, sillä kokeilun aikana katujen jalankulkijamäärät olivat huomattavasti suurimmat iltaisin ja ero kokeilua edeltäneeseen ajanjaksoon merkittävin.

Autoliikennemäärät vähenivät merkittävästi Kasarmikadulla ja Pohjoisella Makasiinikadulla eli noin kolmasosaan kokeilua edeltäneeseen laskentajaksoon suhteutettuna. Tässä toki tulee huomioida liikennemäärien kausivaihtelu. Kesäaikaan on vähemmän liikennettä kuin muina vuodenaikoina lomakaudesta johtuen. Tarkemmat autoliikenteen laskentatulokset saamme syyskuun loppuun mennessä.

Käyttäjähavainnoinnin tulosten mukaan jalankulkijat eivät ottaneet katutilaa käyttöönsä toivotulla tavalla. Tieliikennelain mukaan ”Pihakatu” -liikennemerkkin vaikutusalueella jalankulkijoilla on esteetön liikkumis-oikeus kaikilla sen alueilla ja ajoneuvojen kuljettajilla on väistämisvelvollisuus heihin nähden. Kasarmikadulla 95 % jalankulkijoista käyttivät edelleen jalkakäytäviä, joilla lisäksi laittomasti ajelevat sähköpotkulautilijat aiheuttivat ajoittain vaaratilanteita.

Pyöräilijöistä valtaosa käytti oikeaoppisesti ajorataa. Autoilijoiden tilan- nenopeudet rauhoittuivat ja väärinpysäköinti vähentyi, kun he tottuivat uuteen järjestelyyn. Pelastuslaitoksen nostopaikkojen tilavaatimukset ajoradalla, jalankulkijoiden jalkakäytävien käyttö ajoradan sijaan ja katujen yksisuuntaistamiset yleisesti kasvattavat ajonopeuksia. Nämä tekijät vaikuttivat myös kesäkatujen ajonopeuksiin ja yleisesti ottaen liikennekäyttäytymiseen. Kesäkadun ei havaittu ruuhkauttavan liikennettä Pohjoisen Makasiinikadun ja Unioninkadun risteyksessä, mutta väistämissäännöissä oli epäselvyyksiä.

Kauempana kesäterassista sijainneet luodot itsessään eivät olleet riittäviä houkuttelemaan oleskelemaan ja siksi kaduille toivottiin lisää toimintoja, kasvi-istutuksia, luotojen sijoittelua lähemmäs toisiaan ja keinoja hillitä autoliikennettä. Parklet -terassit olivat aktiivisessa käytössä

ensimmäisenä aurinkoisena havainnointipäivänä. Kasarmitorin kesäterassi toimi houkuttimena kesäkadulle ja myös toisinpäin Esplanadin puistosta kesäkadun kautta Kasarmitorille ottaen huomioon, että kesäkatu sijaitsi melko syrjässä suhteessa jalankulun läpikulkureitteihin.

Käyttäjähavainnoinnin yhteenvedossa todetaan, että käyttäjät suhtautuvat vastaaviin kokeiluihin positiivisesti, kunhan liikenteen perusedellytyksistä huolehditaan. Kasarmitorin kesäkatukokeilu tukee vahvasti valmisteilla olevan katuverkon luokittelutyön ajatusta paikalliskaduista, jotka palvelevat paikallista maankäyttöä ja toimivat ennen kaikkea ihmisten elinympäristöinä.

Kesäkatukokeilun muuttamista järjestelyiltään pysyväksi Kasarmitorin ympäristössä sekä laajentamista Pienelle Robertinkadulle liittyy myös huomioitavia nykyiseen maankäyttöön ja toimintoihin liittyviä seikkoja. Kasarmitorin eteläpuolella on Kaartin kasarmi, jota ollaan uudistamassa. Tällä hetkellä korttelin tiloissa toimii mm. Puolustusministeriö ja Pääesikunta ja se on juridisesti sotilasaluetta. Suojelupoliisi muuttaa samaan kortteliin Fabianinkadun puolella rakenteilla olevaan uuteen toimitilaan arviolta vuonna 2024. Kaikilla korttelin toimijoilla on tiukat turvallisuusvaatimukset ja heidän toimintavarmuus on turvattava myös katualueelta käsin, mikä aiheuttaa haasteita katutilan kehittämiseksi.

Iso Roobertinkatu on kävelykatu, jolla on kuitenkin havaittu olevan sille kuulumatonta liikennettä, kuten takseja, huoltoajoneuvoja liikenne-merkkien sallimien kellonaikojen (arkisin 19-11) ulkopuolella sekä ruokalähettejä, joiden toimintaa ei voida katsoa huoltoajon piiriin kuuluvaksi. Luvaton moottoriajoneuvoliikenne Ison Roobertinkadun kävelykadulla on ollut alusta lähtien ongelma, johon on yritetty vaikuttaa liikenne- ja katusuunnittelun, pysäköinninvalvonnan ja vuorovaikutuksen keinoin. Lisäksi kävelykatua pitkin on sallittua ajaa kiinteistöille, mikäli kiinteistöille ei ole muuta ajokelpoista yhteyttä. Kadulle tarvittaisiin toimivat rakenteelliset ajoesteet, sillä maastoon vain kävelykadun ulosajo kohtiin asennetut alas laskeutuvat pollarit eivät ole riittäneet estämään ajelua kadulla ja niiden toiminnassa on havaittu toistuvasti ongelmia. Siten voidaan olettaa, että Pienen Roobertinkadun muuttamisesta kävelykaduksi olisi seurauksena vastaavantyyppiset liikenteelliset ongelmat kuin Isolla Roobertinkadulla. Kävelykaduksi muuttaminen edellyttää myös rakenteellisia muutoksia katujärjestelyihin ja edelleen investointeja.

Kesäkatukokeilun tulokset osoittavat, ettei katutilan suunnittelu pelkää riittä houkuttelemaan kaduille käyttäjiä vaan edellyttää myös syyn saapua kohteeseen ja yksityisten toimijoiden panosta. Jos Kasarmikatu - Pikku Roobertinkatu -akselia halutaan kehittää kävelypainotteisemmaksi, tulisi kiinteistöjen toimijat kytkeä suunnitteluun mukaan. Tämä tarkoittaisi pitkäjänteisiä neuvotteluja toimijoiden kanssa.

31.01.2022

Kasarmitorin ympäristön syrjäinen sijainti joukkoliikenteen solmupisteistä ja käyttäjiä houkuttelevien toimintojen vähyys eivät tue Kasarmikadun ja Pienen Roobertinkadun muuttamista kävelykaduiksi. Ydinkeskustan liikennejärjestelmäsuunnitelman yhteydessä arvioidaan ydinkeskustan alueella katuosuuksia, joissa käveltävyyttä on syytä parantaa ottaen huomioon kokemukset Kasarmitorin kesäkatukokeilun ja Ison Roobertinkadun liikenteestä. Arviointia käveltävyyden parantamisesta tullaan tekemään yhdessä alueen elinkeinoelämän ja asukkaiden kanssa. Työssä noudatetaan kaupunginhallituksen päättämiä linjauksia 25.1.2021.

Aloitteessa esitetty toive leikkipuiston sijoittamisesta Kasarmitorille on haastava. Kasarmitorin ympäristö ei tue turvallista leikkiä. Aluetta rajaavat kadut ja sen vuoksi leikkialue olisi rajattava määräysten mukaisella 1,40 m korkealla aidalla. Leikkivälineet on sijoitettava joustaville turva-alustoille. Siten pinnan käsittely sekä leikkipaikan kalustemaailma ovat vaikeasti sovitettavissa kulttuurihistoriallisesti merkittävän aukion kaupunkikuvalliseen ilmeeseen. Kasarmitori on rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti merkittävä RKY-ympäristö, jonka aukiotila ja siihen nivoutuvat rakennukset muodostavat tärkeän kokonaisuuden. Torin pinta on käsitelty yhtenäisellä aiheella, ja osa sommitelmaa on kookas taide-teos. Leikkipaikka kiinteänä rakenteena rajoittaisi merkittävästi torin joustavaa ja monipuolista käyttöä. Kantakaupungissa on vähän sellaista tilaa, jossa voi järjestää tapahtumia.

Alle 500 metrin säteellä on jo neljä leikkipaikkaa. Leikkipaikat on sijoitettu keskustaympäristössä pääasiassa puistoihin. Puistoissa pinnan käsittely on mahdollista tehdä leikkivälineiden vaatimia turvallisuusmääräyksiä noudattaviksi kaupunkikuvallisesti korkeatasoisesti. Samalla kasvillisuus suojaa leikkiympäristön melu- ja hiukkaspäästöjen näkökulmasta. Tähtitorninvuoren hoito- ja kehittämissuunnitelma valmistui kymmenen vuotta sitten. Suunnitelmassa on osoitettu uusi leikkipaikka puistossa Fabianinkadun alkuun lähelle Grundskolan Norsenia. Leikkipaikan tarkempi suunnittelu ja toteutus on mahdollista käynnistää osana Tähtitorninvuoren puiston kunnostusta. Puiston kunnostus ei ole mukana investointiohjelmassa.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inga Valjakka, tiimipäällikkö: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi

31.01.2022

Asia/9

§ 70

V 16.2.2022, Valtuutettu Otto Meren aloite kantakaupungin 24 h-pysäköintipaikkojen muuttamisesta maksullisiksi

HEL 2021-008745 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Otto Meri ja 16 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kantakaupungin 24 h-pysäköintipaikat muutetaan maksullisiksi pysäköintimaksuista saatavien tulojen nostamiseksi sekä pysäköintialueiden tasavertaisen kohtelun ja kestävien liikennemuotojen käytön lisäämiseksi.

On kaupunginhallituksen maksuvyöhykkeistä tekemän päätöksen ja pysäköintipolitiikan mukaista, että maksuvyöhykkeillä sijaitsevat yleisten alueiden pysäköintipaikat ovat lähtökohtaisesti maksullisia. Kaupunginhallituksen päätöksen perusteella pysäköintiä maksuvyöhykkeiden alueella on jo muutettu vaiheittain maksulliseksi ja nykyiset mak-

31.01.2022

suttomat 24 h-pysäköintipaikat on tarkoitus muuttaa maksullisiksi pysäköinnin maksuvyöhykkeiden alueella aloitteessa esitetyllä tavalla.

Muutosten yhteydessä selvitetään tarkemmin perustelut muutokselle. Tarvittaessa maksuvyöhykkeiden osoittaman alueen pysäköintipaikkojen maksullisuudesta voidaan poiketa perustellusta syystä ja silloinkin lähtökohtaisesti tilapäiseksi ajaksi.

Kaupunginhallituksen 17.2.2014, § 221 hyväksymässä pysäköintipolitiikassa on tehty strateginen linjaus, että pysäköinnin hinnoittelussa vahvistetaan läpinäkyvyyttä ja käyttäjä maksaa -näkökulmaa. Helsingin kantakaupungissa pysäköinti on tällä hetkellä maksullista lähes kaikilla yleisillä alueilla joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

Helsinki haluaa suosia kestäviä liikkumismuotoja eli joukkoliikennettä, jalankulkua ja pyöräliikennettä. Näiden edistäminen vaatii osittain katu-tilan uudelleen järjestelyä. Pysäköintipaikat eivät katutilassa ainakaan lisäänty tulevaisuudessa, ja pysäköinnin hinnoittelulla voidaan edistää pysäköintipaikkojen tehokkaampaa käyttöä.

Pitkäaikainen autojen säilytys kantakaupungin kadunvarsilla on yleistä, mutta ei tarkoituksenmukaista katutilan optimaalisen ja tehokkaan käytön kannalta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Pysäköintipolitiikan mukaan kaupungin ei pidä subventoida auton omistajia tarjoamalla katutilaa lähes ilmaiseksi ajoneuvojen pitkäaikaista säilyttämistä varten.

Maksullisuudella pystytään edistämään esimerkiksi asiointiliikenteen tai vieraspysäköinnin edellytyksiä ja vähentämään auton varastointia kadun varressa, jolloin pysäköintipaikat saadaan aktiivisempaan käyttöön. Tällä on palvelutason paranemisen lisäksi myös positiivisia ympäristövaikutuksia. Kun vapaan pysäköintipaikan löytäminen helpottuu, pysäköintipaikan etsimisestä johtuva liikenne vähenee.

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.4.2016, § 405 piirustuksen 6516-3 mukaiset uudet maksuvyöhykkeet, piirustuksen 6517-3 mukaiset maksullisuusajat sekä piirustuksen 6518-3 mukaiset erityiskohteiden maksullisuusajat.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

31.01.2022

Asia/9

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Otto Meren aloite

Oheismateriaali

1 Piirustus 6516-3
2 Piirustus 6517-3
3 Piirustus 6518-3

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 30.11.2021 § 674

HEL 2021-008745 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallituksen 17.2.2014 hyväksymässä pysäköintipolitiikassa on tehty strateginen linjaus, että pysäköinnin hinnoittelussa vahvistetaan läpinäkyvyyttä ja käyttäjä maksaa -näkökulmaa. Helsingin kanta-kaupungissa pysäköinti on tällä hetkellä maksullista lähes kaikilla yleisillä alueilla jotakin poikkeuksia lukuun ottamatta.

Helsinki haluaa suosia kestäviä liikkumismuotoja eli joukkoliikennettä, jalankulkua ja pyöräliikennettä. Näiden edistäminen vaatii osittain katutilan uudelleen järjestelyä. Pysäköintipaikat eivät katutilassa ainakaan lisäännä tulevaisuudessa, ja pysäköinnin hinnoittelulla voidaan edistää pysäköintipaikkojen tehokkaampaa käyttöä.

Pitkäaikainen autojen säilytys kantakaupungin kadunvarsilla on yleistä, mutta ei tarkoituksenmukaista katutilan optimaalisen ja tehokkaan käytön kannalta suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Pysäköintipolitiikan mukaan kaupungin ei pidä subventoida auton omistajia tarjoamalla katutilaa lähes ilmaiseksi ajoneuvojen pitkäaikaista säilyttämistä varten. Maksullisuudella pystytään edistämään esimerkiksi asiointiliikenteen tai vieraspysäköinnin edellytyksiä ja vähentämään auton varastointia kadun varressa, jolloin pysäköintipaikat saadaan aktiivisempaan käyttöön.

31.01.2022

Tällä on palvelutason paranemisen lisäksi myös positiivisia ympäristövaikutuksia. Kun vapaan pysäköintipaikan löytäminen helpottuu, pysäköintipaikan etsimisestä johtuva liikenne vähenee.

Kaupunginhallitus hyväksyi 25.4.2016 piirustuksen 6516-3 mukaiset uudet maksuvyöhykkeet, piirustuksen 6517-3 mukaiset maksullisuusajat sekä piirustuksen 6518-3 mukaiset erityiskohteiden maksullisuusajat.

On kaupunginhallituksen maksuvyöhykkeistä tekemän päätöksen ja pysäköintipolitiikan mukaista, että maksuvyöhykkeillä sijaitsevat yleisten alueiden pysäköintipaikat ovat lähtökohtaisesti maksullisia. Pysäköintiä maksuvyöhykkeiden alueella on päätöksen mukaan muutettu vaihteittain maksulliseksi. Kaupunginhallituksen päätöksen pohjalta on tarkoituksenmukaista muuttaa nykyiset maksuttomat 24 h -pysäköintipaikat maksullisiksi pysäköinnin maksuvyöhykkeiden alueella. Muutosten yhteydessä selvitetään tarkemmin perustelut muutokselle.

Tarvittaessa maksuvyöhykkeiden osoittaman alueen pysäköintipaikkojen maksullisuudesta voidaan poiketa perustellusta syystä ja silloinkin lähtökohtaisesti tilapäiseksi ajaksi.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Noora Lahtela, liikenneinsinööri: 310 34889
noora.lahtela(a)hel.fi

§ 71

V 16.2.2022, Valtuutettujen Pia Pakarisen ja Petra Malinin aloitteet sähköpotkulautojen enimmäisnopeuden käyttöönnotosta ja liikenneturvallisuuden parantamisesta

HEL 2021-008771 T 00 00 03

HEL 2021-007736

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteet loppuun käsitellyiksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite
- 2 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 3 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 28.9.2021 valtuutettu Petra Malinin aloitteesta
- 4 Helsingin poliisilaitoksen lausunto, 29.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan selvitettäväksi, voitaisiinko sähköpotkulautojen nopeusrajoitukseksi määrätä 10-15 km/h. Valtuutettu Petra Malin ja 15 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan niin ikään sähköpotkulautojen nopeusrajoitusten alentamista sekä niiden käytön rajoittamista ilta- ja yöaikaan onnettomuuksien vähentämiseksi. Lisäksi Malinin aloitteessa esitetään käyttöönnettäväksi sähköpotkulautojen pysäköintiin tarkoitettuja asemia katujen esteettömyyden parantamiseksi.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on selvittänyt keinoja, joilla vaikutetaan laajasti lisääntyneen sähköpotkulautailun aiheuttamiin haasteisiin. Vaikuttavimmaksi ja tarkoituksenmukaisimmaksi kaupungilla käytössä olevaksi keinoksi tähän mennessä on todettu olevan yhteistyö ja neuvottelu operaattorien kanssa. Viime heinäkuussa käynnistettiin myös liikenne- ja viestintäministeriön, potkulautayritysten, poliisin, Liikenneturvan ja kaupunkien välillä laajempi yhteistyö, jonka tarkoituksena on ollut syksyn 2021 aikana kehittää toimenpiteitä havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on ollut mukana ohjaamassa liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla olevaa valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa, jonka yhteydessä on tarkoitus arvioida myös mahdollisten lakimuutosten tarpeellisuutta.

Nopeusrajoituksiin ja palvelun käyttöaikaan liittyvät toimenpiteet

Yhteistyön tuloksena heinäkuusta 2021 alkaen operaattoreilla on ollut käytössä yöaikainen (klo 00-05) nopeusrajoitus 15km/h keskustan alueella. Kaupunkiympäristön toimiala on tarkastellut HUS:n epävirallisia Meilahden yhteispäivystyksen tilastoja ja sähköpotkulautaaoperaattorien suoritettuja. Niiden mukaan heinäkuun puolenvälin jälkeen on tapahtunut oikean suuntaista kehitystä alkukesään verrattuna, mutta Meilahden päivystykseen on tullut edelleen noin 10 potilasta joka viikonloppu ja keskimäärin yli kaksi potilasta päivässä. Kaupungin näkökulmasta nopeusrajoitusta ei voida siten pitää riittävänä onnettomuuksia ehkäisevänä rajoitustoimena.

Syksyllä käytyjen neuvottelujen tuloksena sähköpotkulautayritykset Tier, Voi ja Lime päättivät 3.9.2021 alkaen katkaista Helsingissä palvelun käytön viikonloppuina (klo 00-05). Uusi toimija Dott toimii myös sovittujen rajoitusten puitteissa. HUS:ilta saadun tapaturmaosaston tilastointitiedon perusteella onnettomuuksien määrät ovat rajoitusten myötä vähentyneet, mistä johtuen on joulukuussa 2021 sovittu, että määräaikaisena vuoden 2021 loppuun sovittua kokeilua yöllisestä käyttökiellosta sekä muista sovituista rajoituksista jatketaan toistaiseksi voimassa olevana. Alkuvuoden 2022 aikana pyritään löytämään vaihtoehtoja näille laajoille rajoituksille. Vaihtoehtoisten ratkaisujen edellytyksenä kuitenkin on, ettei vakavien sähköpotkulautatapaturmien määrä taas lisäännä eikä päädytä kesän 2021 tilanteeseen.

Tämän lisäksi operaattorit laskivat potkulautojensa maksiminopeuden siten, että nopeusrajoitus 20 km/h otettiin käyttöön kaikkina aikoina koko kaupungin alueella. Yöllistä nopeusrajoitusta (15 km/h) laajennettiin koskemaan viikon kaikkia öitä koko toiminta-alueella. Myös aloittelija-ajotila tuotiin palveluun siten, että ensimmäisellä ajokerralla nopeusrajoitus on 15 km/h. Kaikkien muutosten vaikutuksia seurattiin syksyn

2021 aikana HUS:in tapaturmaosastolta saadun tilastotiedon ja yhteistyössä operaattorien kanssa kerätyn sähköpotkulautojen käyttöä koskevan tutkimusaineiston perusteella. Seurantaan jatketaan kevään 2022 aikana siten, että syksyllä voimaan tulleiden rajoitusten vaikuttavuutta ja nopeusrajoitusten riittävyttä arvioidaan kerätyn aineiston perusteella.

Pysäköinnin kehittäminen

Näiden sovittujen turvallisuutta parantavien toimenpiteiden lisäksi yhteistyötä tiivistetään entisestään myös pysäköintiin liittyvien epäkohtien korjaamiseksi. Kaupunki on sitoutunut löytämään ratkaisuja sähköpotkulautojen haitallisen pysäköinnin ongelmiin. Tavoitteena on kehittää palvelua siten, että ensi keväänä palvelun käytön jälleen kasvaessa Helsingissä olisi sovittu toimenpiteistä, joilla vaikutetaan pysäköinnin aiheuttamiin haittoihin. Pysäköinnin rajoittaminen sähköpotkulautojen teknologisten ratkaisujen kautta ja toisaalta pysäköinnille osoitettujen paikkojen määrittäminen ovat keinovalikoimassa ydinkeskustan alueella. Lisäksi Parking Patrol -palvelusta on keskusteltu alustavasti Helsingissä toimivien operaattorien kanssa ja kaupungin pysäköinninvalvonta on mukana kehitystyössä.

Pysäköinnin kehittämisessä on omat haasteensa tilan, valvonnan ja sähköpotkulautojen suuren määrän vuoksi. Sähköpotkulauta rinnastetaan pysäköintiä koskevassa lainsäädännössä polkupyörään. Niiden pysäköinti on siis sallittua niin pyörätielle kuin jalkakäytävälle, kunhan se ei kohtuuttomasti haittaa niillä kulkemista. Palvelun pysäköintiratkaisua kehittäessä kaupunki myös varautuu siihen, että Helsinkiin voi tulla lisää sähköpotkulautapalvelua tarjoavia yrityksiä. Käyttäjien turvallisuuden parantamisen lisäksi kiinnitetään huomiota jalankulkijoiden turvallisuuden parantamiseen jalkakäytävillä. Sähköpotkulautojen käyttäjät aiheuttavat vaaratilanteita ajaessaan jalkakäytävillä. Kaupunki etsii ratkaisuja sähköpotkulautojen ohjaamiseksi pois jalkakäytäviltä jalankulun turvallisuuden parantamiseksi

Lopuksi

Kaupunginhallitus viittaa kaupunkiympäristölautakunnan lausuntoon ja toteaa, että tähänastisissa neuvotteluissa potkulautaoperaattorit ovat olleet yhteistyöhaluisia. Kaupunki pyrkii erityisesti neuvottelun ja yhteistyön keinoin edistämään aloitteissa esitettyjä toimenpiteitä ja korostaa operaattorien yhteisvastuuta toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi. Lisäksi toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnissa hyödynnetään palvelusta ja terveyspalveluista saatavaa dataa.

Alustatalouden mahdollistamien palveluiden kehittämisessä lakimuu- tokset ja kaupungin yksipuoliset määräykset toimivat huonosti. Nekin

31.01.2022

ovat kuitenkin mahdollisia, mikäli yhteistyö ei johda riittävän vaikuttaviin toimenpiteisiin.

Sähköpotkulaudat ovat vakiinnuttaneet asemaansa kaupungin yhtenä liikkuksen keinona jo muutaman vuoden ajan, joten tarkoituksenmukaista on löytää yhdessä toimivia ratkaisuja, jotta operaattorit voisivat kaupunkiympäristön asettamien tavoitteiden ja haasteiden puitteissa vakiinnuttaa toimintaansa osana monipuolista liikennejärjestelmää.

Aloitteista on saatu päätöshistoriasta ja liitteistä ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan sekä Helsingin poliisilaitoksen lausunnot. Kaupunkiympäristötoimialan liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on päivittänyt kaupunkiympäristölautakunnan 28.9.2021 antamaa lausuntoa kuvaamaan paremmin nykytilannetta Nopeusrajoituksiin ja palvelun käyttöaikaan liittyvät toimenpiteet -kappaleen osalta. Muilta osin vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Pia Pakarisen aloite
- 2 Valtuutettu Petra Malinin aloite
- 3 Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto 28.9.2021 valtuutettu Petra Malinin aloitteesta
- 4 Helsingin poliisilaitoksen lausunto, 29.10.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 28.09.2021 § 506

HEL 2021-008771 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on selvittänyt keinoja, joilla vaikutetaan laajasti lisääntyneen sähköpotkulautailun aiheuttamiin haasteisiin. Vaikuttavimmaksi ja tarkoituksenmukaisimmaksi kaupungilla käytössä olevaksi keinoksi tähän mennessä on todettu olevan yhteistyö ja neuvottelu operaattorien kanssa. Viime heinäkuussa käynnistettiin myös laajempi yhteistyö Liikenne- ja viestintäministeriön, potkulautayritysten, poliisin, Liikenneturvan ja kaupunkien välillä, jonka tarkoituksena on ollut syksyn 2021 aikana kehittää toimenpiteitä havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi. Lisäksi Helsingin kaupunki on ollut mukana ohjaamassa Liikenne- ja viestintäministeriön vastuulla olevaa valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa, jonka yhteydessä on tarkoitus arvioida myös mahdollisten lakimuutosten tarpeellisuutta.

Yhteistyön tuloksena heinäkuun puolesta välistä lähtien operaattoreilla on ollut käytössä yöaikainen (00-05) nopeusrajoitus 15km/h keskustan alueella. Liikenne- ja katusuunnittelupalvelu on tarkastellut HUS:n epävirallisia Meilahden yhteispäivystyksen tilastoja ja sähköpotkulautaopeaattorien suoritustietoja. Niiden mukaan heinäkuun puolenvälin jälkeen on tapahtunut oikean suuntaista kehitystä alkukesään verrattuna, mutta edelleen Meilahden päivystykseen on tullut noin 10 potilasta joka viikonloppu ja keskimäärin yli 2 potilasta päivässä. Kaupungin näkökulmasta nopeusrajoitusta ei voida siten pitää riittävänä rajoitustoimena ehkäisemään onnettomuuksia.

Uusimpien neuvottelujen tuloksena sähköpotkulautayritykset Tier, Voi ja Lime päättivät 3.9.2021 alkaen katkaista Helsingissä palvelun käytön viikonloppuina (klo 00-05). Kokeilu kestää vuoden 2021 loppuun, johon mennessä keskustellaan liikenneturvallisuuden varmistamisesta jatkossa. Kokeiluajalta myös kerätään tietoa, miten aikarajoitukset vaikuttavat tapaturmien määrään, kun huomioidaan myös vuoden ajasta johtuvat käyttömäärämuutokset.

Tämän lisäksi operaattorit laskevat potkulautojensa maksiminopeutta 20 km/h kaikkina aikoina koko kaupungin alueella sekä laajentavat yölistä 15 km/h nopeusrajoitusta koskemaan viikon kaikkia öitä koko toiminta-alueella. Myös aloittelija -ajotila tuodaan palveluun siten, että ensimmäisellä ajokerralla nopeusrajoitus on 15 km/h. Kaikkien muutosten vaikutuksia seurataan syksyn ja kevään aikana: saamme edelleen tilastotietoa HUS:in tapaturmaosastolta sekä keräämme yhteistyössä operaattorien kanssa tutkimusaineistoa sähköpotkulautojen käytöstä. Arvioimme nyt voimaan tulleiden rajoitusten vaikuttavuutta kerätyn aineiston perusteella sitä, ovatko nopeusrajoitukset olleet riittäviä.

31.01.2022

Potkulautaoperaattorit ovat olleet yhteistyöhaluisia. Viimeaikainen negatiivinen julkisuus ei välttämättä tue markkinaehtoista toimintaa. Helsingin kaupunki käyttää erityisesti neuvottelua ja yhteistyötä keinoina edistääkseen toivottuja toimenpiteitä ja korostaa operaattorien yhteisvastuuta toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi. Lisäksi hyödynnämme toimenpiteiden vaikuttavuuden arviointiin palvelusta ja terveyspalveluita saatavaa dataa. Alustatalouden mahdollistamien palveluiden kehittämisessä lakimuutokset ja kaupungin yksipuoliset määräykset toimivat huonosti. Nekin ovat kuitenkin mahdollisia, mikäli yhteistyö ei johda riittävän vaikuttaviin toimenpiteisiin. Sähköpotkulaudat ovat vakiinnuttaneet asemaansa kaupungin yhtenä liikkumisen keinona jo muutaman vuoden ajan, joten tarkoituksenmukaista on yhdessä löytää toimivia ratkaisuja, jotta operaattorit voisivat kaupunkiympäristön asettamien tavoitteiden ja haasteiden puitteissa vakiinnuttaa toimintaansa osana monipuolista liikennejärjestelmää.

21.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Sirje Lappalainen, liikenneinsinööri: 310 38134
sirje.lappalainen(a)hel.fi

§ 72

**V 16.2.2022, Valtuutettu Alviina Alametsän aloite sateenkaaritie
perustamisesta**

HEL 2021-008728 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Palautusehdotus:

Jussi Halla-aho: Asia palautetaan valmisteltavaksi siten, että perusteluiden kappaleesta 8 poistetaan seuraava osuus:

"Sateenkaarikatu voidaan toteuttaa sellaiselle jalankulkualueelle, missä sitä ei tulkita liikenneohjaukseksi. Kaupunginhallitus kannattaa kaupunkiympäristölautakunnan tavoin sateenkaaritie toteuttamista sopivaksi arvioitavalle paikalle kaupunkitilassa kesän 2022 kesäkatujen yhteydessä. Toteutusta suunnitellaan yhdessä sateenkaariyhteisön ja järjestöjen kanssa."

Se korvataan muotoilulla:

"Kaupunginhallitus katsoo, ettei aloite anna aihetta toimenpiteisiin."

Jussi Halla-ahon palautusehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Jussi Halla-aho jätti eriävän mielipiteen, joka oli perusteluiltaan saman sisältöinen kuin palautusehdotus.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Alviina Alametsä ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan sateenkaaritietä perustettavaksi Helsinkiin. Sateenkaaren värein maalattu katutila olisi aloitteen tekijöiden mukaan tärkeä symbolinen ele seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen tukemiseksi.

Tieliikennelaki, asetus liikenteenohjauslaitteiden käytöstä ja Traficomien määräykset määrittelevät liikenteenohjauslaitteet ja niiden käytön tiellä. Tiellä tarkoitetaan mm. myös katua ja muuta yleiselle liikenteelle tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta.

Tieliikennelaissa on erikseen kielletty sellaisten merkintöjen käyttö, jotka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai jotka voivat vähentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta.

Kesällä 2021 Turussa maalattiin suojatie normaalin kadun ajoradalle sateenkaariväreillä. Turun kaupunki joutui poistamaan maalaukset seuraavana päivänä, koska Poliisihallitus totesi sateenkaarivärien käytön suojatien kohdalla olevan tieliikennelain vastaista.

Helsingissä kokeiltiin kesällä 2020 Senaatintorin kävelykaduksi merkityllä osuudella maalausta sateenkaariväreillä. Kokeiluun voitiin suhtautua myönteisesti, koska kyseessä oli tilapäisesti kävelykaduksi merkitty osuus, jossa ajoneuvolla (sekä autolla että polkupyörällä) ajavan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku. Kävelykadulla suojatietä ei voi ollakaan, koska jalankulkija voi valita reittinsä siellä vapaasti. Pelkäämään jalankulkijoille varatulla alueella suhtauduttiin jo tuolloin kokeiluun suopeasti. Kesän 2020 kokeilun yhteydessä tuotiin myös esille, että normaalilla kadulla kyseinen järjestely ei tule kyseeseen lain vastaisena.

Helsinki haluaa monin eri tavoin edistää ennakkoluulottomuutta, vastuullisuutta ja suvaitsevuuutta kaupungissa. Sateenkaarivärien käyttö on yksi osa tätä kokonaisuutta. Värien käytön tulee kuitenkin keskittyä tarkkaan harkituille jalankulkualueille, joissa katutaiteen tapaisia merkintöjä ei voida tulkita liikenteenohjauslaitteiksi eivätkä ne vähennä liikenteenohjauslaitteiden näkyvyyttä tai tehokkuutta. Normaalilla kadun ajoradalla ja pyörätiellä tulee käyttää vain tieliikennelain mukaisia liikenteenohjauslaitteita, koska tarkoitus on priorisoida liikenneturvallisuus. Sateenkaarikatu voidaan toteuttaa sellaiselle jalankulkualueelle, missä sitä ei tulkita liikenneohjaukseksi. Kaupunginhallitus kannattaa kaupunkiympäristölautakunnan tavoin sateenkaaritien toteuttamista

31.01.2022

sopivaksi arvioitavalle paikalle kaupunkitilassa kesän 2022 kesäkatujen yhteydessä. Toteutusta suunnitellaan yhdessä sateenkaariyhteisön ja järjestöjen kanssa.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Alviina Alametsän aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 18.01.2022 § 29

HEL 2021-008728 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tieliikennelaki, asetus liikenteenohjauslaitteiden käytöstä ja Traficomien määräykset määrittelevät liikenteenohjauslaitteet ja niiden käytön tiellä. Tiellä tarkoitetaan mm. myös katua ja muuta yleiselle liikenteelle tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta.

Tieliikennelaissa on erikseen kielletty sellaisten merkintöjen käyttö, jotka voidaan sekoittaa liikenteenohjauslaitteeseen tai jotka voivat vähentää sen näkyvyyttä tai tehokkuutta. Paljon keskustelua herättänyt suojaus ja sen merkitseminen on lainsäädännössä selkeästi esitetty.

Kesällä 2021 Turussa maalattiin suojatie normaalin kadun ajoradalle sateenkaariväreillä. Turun kaupunki joutui poistamaan maalaukset seuraavana päivänä, koska poliisihallitus totesi sateenkaarivärien käytön suojatien kohdalla olevan tieliikennelain vastaista.

Helsingissä kokeiltiin kesällä 2020 Senaatintorin kävelykaduksi merkityllä osuudella maalausta sateenkaariväreillä. Kokeiluun voitiin suhtautua myönteisesti, koska kyseessä oli tilapäisesti kävelykaduksi merkitty osuus, jossa ajoneuvolla (sekä autolla että polkupyörällä) ajavan on annettava jalankulkijalle esteetön kulku. Kävelykadulla suojatietä ei voi ollakaan, koska jalankulkija voi valita reittinsä siellä vapaasti. Pelkäämään jalankulkijoille varatulla alueella suhtauduttiin jo tuolloin kokeiluun suopeasti. Kesän 2020 kokeilun yhteydessä tuotiin myös esille, että normaalilla kadulla kyseinen järjestely ei tule kyseeseen lain vastaisena.

Helsinki haluaa monin eri tavoin edistää ennakkoluulottomuutta, vastuullisuutta ja suvaitsevuuutta kaupungissa. Sateenkaarivärien käyttö on yksi osa tätä kokonaisuutta. Värien käytön tulee kuitenkin keskittyä tarkkaan harkituille jalankulkualueille, joissa katutaiteen tapaisia merkintöjä ei voida tulkita liikenteenohjauslaitteiksi eivätkä ne vähennä liikenteenohjauslaitteiden näkyvyyttä tai tehokkuutta. Normaalilla kadun ajoradalla ja pyörätiellä tulee käyttää vain tieliikennelain mukaisia liikenteenohjauslaitteita, koska lain hyvä ja ensisijainen tarkoitus on priorisoida liikenneturvallisuus. Sateenkaarikatu voidaan toteuttaa sellaiselle jalankulkualueelle, missä sitä ei tulkita liikenneohjaukseksi. Lautakunta kannattaa sateenkaartien toteuttamista sopivaksi arvioitavalle paikalle kaupunkitilassa kesän 2022 kesäkatujen yhteydessä. Toteutusta suunnitellaan yhdessä sateenkaariyhteisön ja järjestöjen kanssa.

Käsittely

18.01.2022 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Aloitteustauksen viimeinen virke korvataan seuraavalla muotoilulla:

Sateenkaarikatu voidaan toteuttaa sellaiselle jalankulkualueelle, missä sitä ei tulkita liikenneohjaukseksi. Lautakunta kannattaa sateenkaartien toteuttamista sopivaksi arvioitavalle paikalle kaupunkitilassa kesän 2022 kesäkatujen yhteydessä. Toteutusta suunnitellaan yhdessä sateenkaariyhteisön ja järjestöjen kanssa.

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Amanda Pasasen vastaehdotuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jouni Korhonen, johtava liikenneasiantuntija: 310 37080
jouni.korhonen(a)hel.fi

§ 73

V 16.2.2022, Valtuutettu Katju Aron aloite maksuttomien yhteistyökentelytilojen tarjoamisesta kaupunkilaisten käyttöön

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Katju Aro ja 17 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki tarjoaisi maksutta yhteiskäyttöön tarkoitettuja tiloja kaupunkilaisten käyttöön. Tiloja voisivat hyödyntää aloitteen tekijöiden mu-
kaan esimerkiksi itsensä työllistävät luovien alojen ammattilaiset tai aloittelevat yrittäjät.

Kaupunginhallitus tunnistaa valtuutettu Katju Aron aloitteessa esiin nostetun tarpeen työtiloihin. Työn tekemisen tavat ovat monipuolisu-
neet ja monipaikkaiseen työhön sopivia tiloja tarvitaan monellakin toi-
mialalla sekä yrityksissä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä opis-
kelijöiden ja itsensä työllistäjien parissa.

Yksinyrittäjät ja kulttuurialojen työntekijät ovat muodostaneet yhteisöjä,
minkä avulla tilakustannukset on saatu erittäin edullisiksi. Työtilassa voi
olla useita työpisteitä tai vaihtoehtoisesti tilaa voidaan jakaa eri toimin-
toihin eri aikoina jonkun osapuolen toimiessa päävuokralaisena suh-

teessa omistajaan. Työtilan houkuttelevuutta on voinut lisätä se, että yksityrittäjät toimivat toisiaan lähellä oleville aloilla. Tällöin toimijoiden välille muodostuu hyödyllistä vuorovaikutusta, joka voi auttaa työssä esille nousevien ongelmien ratkaisemisessa.

Kaupunki tarjoaa jo nyt tilojaan kaupunkilaisten käyttöön varattavaksi. Tilapäiseen työskentelyyn voi varata tiloja muun muassa kirjastoista, nuorisotaloista sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelukokonaisuuksista. Sekä kirjastoissa että nuorisotiloissa on helsinkiläisille monipuolinen mahdollisuus jo nykyisellään toimia ja kokoontua maksuttomasti. Kirjastoissa on lisäksi varattavissa monipuolista välineistöä erilaisiin tarpeisiin.

Myös asukasjärjestöjen hallinnoimia asukastaloja (noin 30 kpl) on voinut hyödyntää monissa tapauksissa yksityrittäjien ja luovien alojen työpisteinä. Järjestöjen ylläpitämiä tiloja tuetaan kaupunginhallituksen asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla, joita myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin.

Uusia tiloja suunniteltaessa ja vanhojen peruskorjausten yhteydessä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja varattavuus kaupunkilaisten käyttöön oman toiminnan käyttöaikojen ulkopuolella. Tällä hetkellä sähköisessä Varaamo-palvelussa on varattavana 130 tilaa ja lisäksi tiloja voi varata toimialojen erillisten kanavien kautta.

Kaupunginhallitus on linjannut tilojen asukaskäytön periaatteissaan (20.8.2018, § 505), että tilojen käytöstä peritään maksu, jos siihen liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kilpailun vääristymisen takia kaupunginhallitus pitää maksuttomuusperiaatteen laajentamista ongelmallisena.

Helsingissä on runsaasti yrityksiä, joiden liiketoiminta perustuu toimisto- ja työskentelytilojen tarjoamiseen. Kaupunginhallitus katsoo, että vastaavan maksuttoman tai erittäin edullisen palvelun toteuttaminen vaikeuttaisi muiden alan toimijoiden tilannetta ja palvelu voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden kanssa keväästä 2021 lähtien valmistellut tavoitelluista tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen

jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Tulevina vuosina tilojen varaaminen kaupunkilaisten käyttöön muun muassa kokoontumiseen, työskentelyyn ja toimintaan tulee helpottumaan merkittävästi. Sähköiseen Varaamo-järjestelmään tulee jatkuvasti lisää tiloja helposti varattavaksi. Digitaalinen varausten käsittely tulee mahdollistamaan tilannekohtaisesti verkkomaksamisen tai tilan maksuttoman käytön kaupungin linjausten mukaisesti. Tilojen varustelutasoon voi esittää toivomuksiaan palautejärjestelmän kautta tai kertomalla kehitysideansa suoraan toimipisteen henkilökunnalle. Lisäksi kaupunki on osallistunut pilottikokeiluihin, joissa on selvitetty yksintyöskentelyyn sopivien tilojen lukitus- ja varaamisjärjestelmien toimivuutta.

Kaupungin tilavarausten asiakaskokemusta parannetaan yhtenäistämällä ja selkeyttämällä palveluprosesseja ja kehittämällä tiloja palvelutuotteena. Kaupunki on ottanut käyttöön tilavarauskokonaisuuden hallintamallin, jonka kautta toimialojen ja palvelujen tilavarauskäytännöt yhtenäistyvät ja voidaan vähentää tilojen varaamiseen liittyvää hallinnollista työtä. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena vuonna 2021 on ollut tilojen ja laitteiden lisääminen Varaamo-palveluun ja tilavaraussuunnitelmien kehittäminen ja niiden myötä muun muassa nuorisotilojen varaamista on digitalisoitu.

Kaupunkiympäristölautakunta on esittänyt lausunnossaan, että työn tapojen muututtua merkittävästi koronaepidemian myötä on perusteltua selvittää työn muutokseen liittyvää yhteistyöskentelytilojen tarvetta, tarjontaa, varustelua, niistä perittäviä vuokria tai muita maksuja sekä työtilojen tarjoamisen organisoitumistapoja. Selvityksessä tulisi kartoittaa markkinoilla olevat yhteistyöskentelyn tila- ja organisoitumiskonseptit. Samalla tulisi selvittää yhteiskerhotilamallin soveltuvuutta etätyön yleistyksen myötä muuttuneeseen tilatarpeeseen. Selvityksessä tulisi myös tarkastella avustusten jaon tavoitteita jaettaessa rahaa asukastilojen ylläpitoon, vuokriin ja palkkakustannuksiin sekä avustusmäärärahan kokonaistarvetta.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.01.2022

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Katju Aron aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 21.12.2021 § 215

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tunnistaa valtuutettu Katju Aron aloitteessa esiin nostetun tarpeen työtiloihin. Työn tekemisen tavat ovat monipuolistuneet ja monipaikkaiseen työhön sopivia tiloja tarvitaan monellakin toimialalla sekä yrityksissä, julkisella ja kolmannella sektorilla sekä opiskelijoiden ja itsensätyöllistäjien parissa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tarjoaa jo nyt tilojaan kaupunkilaisten käyttöön varattavaksi. Tilapäiseen työskentelyyn voi varata tiloja kirjastoista, nuorisotaloista sekä kulttuuri- ja liikuntapalvelukokonaisuuksista. Sekä kirjastoissa että nuorisotiloissa on helsinkiläisille monipuolinen mahdollisuus jo nykyisellään toimia ja kokoontua maksuttomasti. Kirjastoissa on varattavissa monipuolista välineistöä erilaisiin tarpeisiin. Uusia tiloja suunniteltaessa ja vanhojen peruskorjausten yhteydessä huomioidaan tilojen monikäyttöisyys ja varattavuus kaupunkilaisten käyttöön oman toiminnan käyttöaikojen ulkopuolella. Tällä hetkellä sähköisessä Varaamo-palvelussa on 130 tilaa varattavina ja lisäksi tiloja voi varata toimialojen erillisten kanavien kautta.

Kaupunginhallitus on linjannut asukaskäytönperiaatteissaan (20.8.2018, § 505), että tilojen käytöstä peritään maksu, jos siihen liittyy yritystoimintaa tai kilpailun vääristymisen mahdollisuus. Tilojen käyttö on maksutonta, mikäli kyseessä on pääasiassa helsinkiläisten avoimeen osallistumiseen perustuva järjestö- tai kansalaistoiminta. Toiminnan tulee lisätä alueen osallistumismahdollisuuksia, yhteisöllisyyttä, viihtyisyyttä tai vetovoimaisuutta. Tilojen tarjoamisessa asukaskäyttöön noudatetaan tasapuolisuutta ja avoimuutta. Kilpailun vääristymisen takia kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää maksuttomuusperiaatteen

laajentamista ongelmallisena. Helsingissä on runsaasti yrityksiä, joiden liiketoiminta perustuu toimisto- ja työskentelytilojen tarjoamiseen. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että vastaavan maksuttoman tai erittäin edullisen palvelun toteuttaminen vaikeuttaisi muiden alan toimijoiden tilannetta ja palvelu voitaisiin katsoa kilpailun vääristämiseksi.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kulttuuripalvelukokonaisuus on yhdessä kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet - palvelukokonaisuuden kanssa kevästä 2021 lähtien tavoitehakisesti valmistellut tyhjilleen jäävien tilojen väliaikaista käyttöä. Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Tulevina vuosina tilojen varaaminen kaupunkilaisten käyttöön muun muassa kokoontumiseen, työskentelyyn ja toimintaan tulee helpottumaan merkittävästi. Sähköiseen Varaamo-järjestelmään tulee jatkuvasti lisää tiloja helposti varattavaksi. Digitaalinen varausten käsittely tulee mahdollistamaan tilannekohtaisesti verkkomaksamisen tai tilan maksuttoman käytön kaupungin linjausten mukaisesti. Tilojen varustelutasoon voi esittää toivomuksiaan palautejärjestelmän kautta tai kertomalla kehitysideansa suoraan toimipisteen henkilökunnalle.

Kaupungin tilavarausten asiakaskokemusta parannetaan yhtenäistämällä ja selkeyttämällä palveluprosesseja ja kehittämällä tiloja palvelutuotteena. Kaupunki on ottanut käyttöön tilavarauskokonaisuuden hallintamallin, jonka kautta toimialojen ja palvelujen tilavarauskäytännöt yhtenäistyvät ja voidaan vähentää tilojen varaamiseen liittyvää hallinnollista työtä. Tilojen ja laitteiden lisääminen Varaamo-palveluun ja tilavaraussuunnitelmien kehittäminen ovat olleet kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan tavoitteena vuonna 2021 ja niiden myötä muun muassa nuorisotilojen varaamista on digitalisoitu.

Käsittely

21.12.2021 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti ehdotustaan siten, että muutetaan kappaleen 5 viimeinen virke muotoon: Kesään 2022 mennessä tavoitteena on luoda ja pilotoida malli kaupungin tyhjilleen jääneiden tilojen väliaikaiskäytöstä kulttuuri- ja kansalaistoimijoiden työskentelytiloina.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

14.12.2021 Pöydälle

Esittelijä

31.01.2022

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Marika Westman, kehittämisasiantuntija, puhelin: 310 71574
marika.westman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 05.10.2021 § 539

HEL 2021-007719 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Perinteisesti ilmaista, hiljaista työtilaa yksin työskenteleville tarjoaa kirjasto, jota ovat hyödyntäneet erityisesti opiskelijat. Kaupungin tiloja, kun ne eivät ole kaupungin palvelujen käytössä, on voinut varata muun muassa kokouskäyttöön korvausta vastaan esimerkiksi kouluilta tai kirjastoista Varaamo-järjestelmä kautta.

Yksinyrittäjät ja kulttuurialojen työntekijät ovat muodostaneet yhteisöjä, minkä avulla tilakustannukset on saatu erittäin edullisiksi. Työtilassa voi olla useita työpisteitä jonkun osapuolen toimiessa päävuokralaisena suhteessa omistajaan. Työtilan houkuttelevuutta on voinut lisätä se, että yksinyrittäjät toimivat toisiaan lähellä oleville aloilla. Tällöin toimijoiden välille muodostuu hyödyllistä vuorovaikutusta, joka voi auttaa työssä esille nousevien ongelmien ratkaisemisessa.

Tilaa voidaan jakaa myös ajallisesti. Musiikkialan toimijat jakavat musiikin harjoittelussa tarvittavaa tilaa aikasiivuinä jonkun toimiessa päävuokralaisena. Tällä tavalla päästään myös erittäin edullisiin kuukausivuokriin henkilöä kohden.

Asukasjärjestöjen hallinnoimia asukastaloja on myös voinut hyödyntää monissa tapauksissa yksinyrittäjien ja luovien alojen työpisteinä. Kaupunginkanslia avustaa järjestöjen ylläpitämiä tiloja asukasosallisuuden yleis- ja toiminta-avustuksilla yhteensä noin miljoonalla eurolla. Rahaa myönnetään tilojen ylläpitoon ja vuokriin sekä palkkakustannuksiin. Avustettavana on noin 30 asukastilaa.

Niin sanottuja asukastaloja on syntynyt kolmea eri kautta. Asukkaat ryhtyivät perustamaan 1990-laman yhteydessä ja sen jälkeen tyhjiksi jääneisiin liiketiloihin asukastiloja. Tiloja ylläpitävät järjestöt rahoittivat toimintaansa erilaisten hankkeiden ja kaupungin avustusten kautta. Näiden toimintamallit ja palvelut ovat hyvin vaihtelevia alueiden tarpeis-

ta riippuen vaihdellen harrastustiloista, työttömien toimintaan sekä lapsille ja nuorille suunnattuun toimintaan.

Uusien alueiden kaavoituksen yhteydessä on perustettu yhteiskerhotiloja yhdistämällä taloyhtiöiden pieniä kerhotiloja suuremmiksi kokonaisuuksiksi. Näiden hallinta tapahtuu taloyhtiöiden omistaman palvelu- tai pysäköintiyhtiön kautta, jolloin alueen taloyhtiöt rahoittavat yhteiskerhotilojen ylläpitoa. Näitä on syntynyt muun muassa Arabianrantaan, Jätkäsaareen, Pikku Huopalahteen, Viikkiin ja Vuosaareen.

Kaupungin sosiaalivirasto ryhtyi myös perustamaan asukastaloja 2000-luvulla eri puolille Helsinkiin tavoitteena edistää erityisryhmien hyvinvointia. Näitä on tällä hetkellä yhdeksän kappaletta.

Erilaiset yritykset ja yhdistykset tarjoavat työtiloja maksua vastaan yksityöskenteleville. Nämä tilat sijoittuvat yleensä kaupunkien keskus- toihin tai alakeskuksiin hyvin saavutettaviin paikkoihin, jolloin työtiloilla on riittävästi kysyntää ja tilan ylläpito on kannattavaa.

Kaupunki on osallistunut pilottikokeiluihin, joissa on selvitetty yksityöskentelyyn sopivien tilojen liittyviä lukitus- ja varaamisjärjestelmien toimivuutta esimerkkinä Kliffa Innovations Oy:n kanssa toteutettu pilotti Itä-Pasilassa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.6.2020 Helsingin kaupungin toimitilastategian, joka ohjaa kaikkia kaupungin tiloihin liittyviä toimia ja toimijoita. Toimitilastategian toteutuksen yhteydessä otetaan kantaa palvelutilojen tarpeeseen, mitoitukseen ja toiminnallisiin vaatimuksiin ja palveluverkkosuunnitteluun.

Kaupunkiympäristölautakunta esittää, että kaupunki selvittää työn muutokseen liittyvää yhteistyöskentelytilojen tarvetta ja tarjontaa kaupungissa, niiden varustelua ja perittäviä vuokria tai muita maksuja sekä organisoitumistapoja työtiloja tarjottaessa. Työnteon tavat ovat muuttaneet merkittävästi koronaepidemian myötä. Selvityksessä tulisi kartoittaa markkinoilla olevat yhteistyöskentelyn tila- ja organisoitikonseptit. Samalla tulisi selvittää yhteiskerhotilamallin soveltuvuutta etätöiden yleistymisen myötä muuttuneeseen tilatarpeeseen. Selvityksessä tulisi myös tarkastella avustusten jaon tavoitteita jaettaessa rahaa asukastilojen ylläpitoon, vuokriin ja palkkakustannuksiin sekä avustusmäärärahan konnaistarvetta.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Hannu Kurki, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36285

31.01.2022

Asia/12

hannu.kurki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/13

§ 74

V 16.2.2022, Valtuutettu Jape Lovénin aloite Rastilan leirintäalueen toimintaedellytysten turvaamisesta

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite 21.10.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Jape Lovén ja 22 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki turvaa Rastilan leirintäalueen toimintaedellytykset.

Kaupunginvaltuusto palautti 16.6.2021, § 198 aloitteen uudelleen valmisteltavaksi kaupunginhallitukselle äänin 38-42. Palautusehdotus oli muotoiltu seuraavasti: "Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintä-

alueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä."

Uudelleen valmisteltavaksi palautetusta aloitteesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto.

Yleiskaava 2016 ja Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet ovat kaupunkiympäristön toimialalla kaavoituksen voimassaolevina lähtökohtina, ja kaavoitusta valmistellaan suunnitteluprosessissa saatavien lisätietojen pohjalta.

Kokouksessaan 20.10.2020 kaupunkiympäristölautakunta piti Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteista päättäessään tärkeänä, että leirintäaluetta kehitetään matkailun alueena, eikä sitä kaavoiteta asuntoalueeksi, ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka Helsingissä. Rastilan leirintäalue voi toistaiseksi jatkaa matkailukäytössä, kuitenkin tiedostaen, että korvaava sijaintipaikka on tarvittaessa osoitettavissa. On myös mahdollista, että osa Rastilan leirintäalueesta profiloituu tulevaisuudessa urbaanina matkailu- ja leirintäalueena, ja osa toiminnoista siirtyy Ultunan porttiin. Ultunan porttia on mahdollista kehittää ekologiseksi metsäleirintäalueeksi ja Sipoonkorven vetovoimaiseksi sisäänkäynniksi pidemmällä aikavälillä.

Matkailun kehittäminen tulevaisuudessa

Kaupungin kasvaessa myös matkailupalveluja on kehitettävä. Matkailu on tällä hetkellä murroksessa, ja kaupunki selvittää parhaillaan monipuolisesti erilaisten matkailupalveluiden sijoittumista Helsinkiin. Hotellien lisäksi kohtuuhintaista ja elämyksiä tarjoavaa matkailua kehitetään mm. osana merellistä Helsinkiä. Majamaja- ja Nolla-mökkejä on jo pystytetty Hevossalmeen ja Isosaareen, ja ne tarjoavat uudenlaisen elämyksen nauttia hiilineutraalista luontomatkailusta. Lisäksi Kivinokan asemakaavaehdotuksessa esitetään leirintäaluetta sekä matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta alueen maankäyttöratkaisuksi.

Monessa Pohjois-Euroopan pääkaupungissa on tällä hetkellä useampia leirintäalueita. Kesän 2021 aikana kaupunkiympäristön toimialan maankäytön yleissuunnittelu -palvelussa on selvitetty uudentyyppisen metsäleirintäalueen sijoittumisedellytyksiä Sipoonkorven eteläreunalle (Ultunan portti), ja tehty alueelle konsepti- ja tilavaraussuunnitelma. Selvitystyössä ekologisen ja erähenkisen metsäleirintäalueen konseptin koettiin täydentävän Helsingin matkailupalvelutarjontaa, ja metsäleirintäalue tunnistettiin potentiaaliseksi vetovoimakohteeksi sekä itähelsinkiläisten ulkoilu- ja virkistyspalvelujen kannalta, että kansainvälisten matkailijoiden houkuttelemisessa. Ultunan portin kehittäminen nähtiin

tärkeänä osana koko Sipoonkorven kehittämistä. Alue on tällä hetkellä ainoa varsinainen sisäänkäynti Sipoonkorpeen Helsingissä, ja siellä sijaitsee Helsingin kaupungin Metsähallitukselle vuokraama Knutersintien pysäköintialue.

Tällä hetkellä Sipoonkorven sisääntulopaikoilla on käynnissä kehittämisuunnitelmia sekä Vantaan Kuusijärvellä että Sipoon Korvenportissa. Myös Metsähallitus näkee Sipoonkorven kävely- ja maastopyöräilyreitistön sekä opastuksen kehittämisen tulevina vuosina tärkeänä.

Ultunan portti

Ultunan portin alueelle laadittu ekologisen metsäleirintäleirintäalueen konseptisuunnitelma palvelisi sekä päiväkävijöitä että yöpyviä matkailijoita. Suunnitelma laadittiin hyvässä yhteistyössä kulttuurin ja vapaaajan toimialan, kaupunkiympäristötoimialan asemakaavoituspalvelun ja kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelun, Metsähallituksen sekä Sipoon ja Vantaan edustajien kanssa. Lopetuskokoukseen osallistui Helsingin kaupungilta myös elinkeino-osaston matkailuyksikön edustaja. Konseptissa esitetyjen toimintojen, kuten info- ja kokoontumispiSTEEN, telttailupaikkojen, matkailuautoille varattujen alueiden, ulkoruokailufasiliteettien, metsäleikkipuiston sekä kiipeily- ja maastopyöräradan, todettiin asettuvan hyvin kansallispuiston rajapintaan. Suunnitelma koettiin kehittämiskelpoiseksi ja jopa innostavaksi, ja se olisi mahdollista toteuttaa vaiheittain.

Ultunan portin suunnitelma olisi mahdollista toteuttaa Rastilasta riippumattomana hankkeena. Pidemmällä aikavälillä Ultunan portissa olisi mahdollista varautua myös vastaavaan määrään matkailuautopaikkoja, mikä Rastilassa on tällä hetkellä. Kaupunginhallitus toteaa tilanteen tällä osin muuttuneen sitten kaupunginvaltuuston käsittelyn (16.6.2021), jolloin perusteena asian palauttamiselle uudelleen valmisteltavaksi oli, että ”korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa”. Ultunan porttiin (Degermossa) pääsee bussilla 839K. Itäkeskuksesta ja Landbosta kulkevat bussilinjat 831 ja 831K.

On huomioitava, että Ultunan portin tarkempaan suunnitteluun, asemakaavoitukseen ja investointien osoittamiseen on varattava useampia vuosia aikaa. Östersundomin osayleiskaavoitusta ollaan käynnistämässä alkuvuonna 2022, ja sen hyväksymisen tavoiteaikataulu on kuuluva valtuustokausi. Ultunan portin laajamittainen kehittäminen edellyttää myös infran suunnittelua ja investointien varaamista. Ultunan portin aluetta on mahdollista kehittää vaiheittain. Ultunan portin alueelle ei ole kohdistunut ristiriitaisia maankäyttötavoitteita.

31.01.2022

Ultunan portti voi toimia hyvänä lisänä Helsingin leirintäalue- ja matkailutarjontaan. Ultunan portti ei kuitenkaan vastaa sijainniltaan tai nykyisiltä julkisen liikenteen kulkuyhteyksiltä Rastilan leirintäalueen tarjoamia mahdollisuuksia. Siksi on tärkeää, että Rastilan leirintäaluetta kehitetään jatkossakin kaupunkimatkailukohteena, mikä ei poissulje muiden matkailukohteisen kehittämistä sen rinnalla.

Vastaus on kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon mukainen. Kaupunkiympäristölautakunta teki asiaa käsitellessään lausuntoon yksimielisesti edellisen kappaleen mukaisen lisäyksen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Jape Lovénin aloite 21.10.2020

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.12.2021 § 728

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Yleiskaava 2016 ja Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteet ovat kaupunkiympäristön toimialalla kaavoituksen voimassaolevina lähtökohtina, ja kaavoitusta valmistellaan suunnitteluprosessissa saatavien lisätietojen pohjalta. Kokouksessaan 20.10.2020 kaupunkiympäristölautakunta piti Vartiokylänlahden suunnitteluperiaatteista päättäessään tärkeänä, että leirintäaluetta kehitetään matkailun alueena, eikä sitä kaavoiteta asuntoalueeksi, ennen kuin sille on löytynyt korvaava paikka

Helsingissä. Rastilan leirintäalue voi toistaiseksi jatkaa matkailukäytössä, kuitenkin tiedostaen, että korvaava sijaintipaikka on tarvittaessa osoitettavissa. On myös mahdollista, että osa Rastilan leirintäalueesta profiloituu tulevaisuudessa urbaanina matkailu- ja leirintäalueena, ja osa toiminnoista siirtyy Ultunan porttiin. Ultunan porttia on mahdollista kehittää ekologiseksi metsäleirintäalueeksi ja Sipoonkorven vetovoimaiseksi sisäänkäynniksi pidemmällä aikavälillä.

Matkailun kehittäminen tulevaisuudessa

Kaupungin kasvaessa myös matkailupalveluja on kehitettävä. Matkailu on tällä hetkellä murroksessa, ja kaupunki selvittää parhaillaan monipuolisesti erilaisten matkailupalveluiden sijoittumista Helsinkiin. Hotellien lisäksi kohtuuhintaista ja elämyksiä tarjoavaa matkailua kehitetään mm. osana merellistä Helsinkiä. Majamaja- ja Nolla-mökkejä on jo pystytetty Hevossalmeen ja Isosaareen, ja ne tarjoavat uudenlaisen elämyksen nauttia hiilineutraalista luontomatkailusta. Lisäksi Kivinokan asemakaavaehdotuksessa esitetään leirintäaluetta sekä matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta.

Monessa Pohjois-Euroopan pääkaupungissa on tällä hetkellä useampia leirintäalueita. Kesän 2021 aikana Maankäytön yleissuunnittelu -palvelussa on selvitetty uuden tyyppisen metsäleirintäalueen sijoittumisedellytyksiä Sipoonkorven eteläreunalle (Ultunan portti), ja tehty alueelle konsepti- ja tilavaraussuunnitelma. Ekologisen ja erähenkisen metsäleirintäalueen konseptin koettiin täydentävän Helsingin matkailupalvelutarjontaa, ja metsäleirintäalue tunnistettiin potentiaaliseksi vetovoimakohteeksi sekä itähelsinkiläisten ulkoilu- ja virkistyspalvelujen kannalta, että kansainvälisten matkailijoiden houkuttelemisessa. Ultunan portin kehittäminen nähtiin tärkeänä osana koko Sipoonkorven kehittämistä. Alue on tällä hetkellä ainoa varsinainen sisäänkäynti Sipoonkorpeen Helsingissä, ja siellä sijaitsee Helsingin kaupungin Metsähallitukselle vuokraama Knutersintien pysäköintialue.

Tällä hetkellä Sipoonkorven sisääntulopaikoilla on käynnissä kehittämissuunnitelmia sekä Vantaan Kuusijärvellä että Sipoon Korvenportissa. Myös Metsähallitus näkee Sipoonkorven kävely- ja maastopyöräilyreitistön sekä opastuksen kehittämisen tulevina vuosina tärkeänä.

Ultunan portti

Ultunan portin alueelle laadittu ekologisen metsäleirintäalueen konseptisuunnitelma palvelisi sekä päiväkävijöitä että yöpyviä matkailijoita. Suunnitelma laadittiin hyvässä yhteistyössä Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan, asemakaavoituksen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu -palvelun, Metsähallituksen sekä Sipoon ja Vantaan edustajien kanssa. Lopetuskokoukseen osallistui myös henkilö Elinkeino-osaston

matkailuyksiköstä. Konseptissa esitettyjen toimintojen, kuten info- ja kokoontumispisteen, telttailupaikkojen, matkailuautoille varattujen alueiden, ulkoruokailufasiliteettien, metsäleikkipuiston sekä kiipeily- ja maastopyöräradan, todettiin asettuvan hyvin kansallispuiston rajapiiriin. Suunnitelma koettiin kehittämiskelpoiseksi ja jopa innostavaksi, ja se olisi mahdollista toteuttaa vaiheittain.

Ultunan portin suunnitelma olisi mahdollista toteuttaa Rastilasta riippumattomana hankkeena. Pidemmällä aikavälillä Ultunan portissa olisi mahdollista varautua myös vastaavaan määrään matkailuautopaikkoja, mikä Rastilassa on tällä hetkellä. Tältä osin tilanteen voidaan todeta muuttuneen valtuustokäsittelystä 16.6.2021, jolloin perusteena asian palauttamiselle uudelleentaluun oli, että ”korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa”. Ultunan porttiin (Degermossa) pääsee bussilla 839K. Itäkeskuksesta ja Landbosta kulkevat bussilinjat 831 ja 831K.

On huomioitava, että Ultunan portin tarkempaan suunnitteluun, asema-kaavoitukseen ja investointien osoittamiseen on varattava useampia vuosia aikaa. Östersundomin osayleiskaavoitusta ollaan käynnistämässä alkuvuonna 2022, ja sen tavoiteaikataulu on kuluva valtuustokauden aikana. Ultunan portin laajamittainen kehittäminen edellyttää myös infran suunnittelua ja investointien varaamista. Ultunan portin aluetta on mahdollista kehittää vaiheittain. Ultunan portin alueelle ei ole kohdistunut ristiriitaisia maankäyttötavoitteita.

Ultunan portti voi toimia hyvänä lisänä Helsingin leirintäalue- ja matkailutarjontaan. Ultunan portti ei kuitenkaan vastaa sijainniltaan tai nykyisiltä julkisen liikenteen kulkuyhteyksiltä Rastilan leirintäalueen tarjoamia mahdollisuuksia. Siksi lautakunta pitää tärkeänä, että Rastilan leirintäaluetta kehitetään jatkossakin kaupunkimatkailukohteena, mikä ei poissulje muiden matkailukohteisen kehittämistä sen rinnalla.

Käsittely

21.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Ultunan portti voi toimia hyvänä lisänä Helsingin leirintäalue- ja matkailutarjontaan. Ultunan portti ei kuitenkaan vastaa sijainniltaan tai nykyisiltä julkisen liikenteen kulkuyhteyksiltä Rastilan leirintäalueen tarjoamia mahdollisuuksia. Siksi lautakunta pitää tärkeänä, että Rastilan leirintäaluetta kehitetään jatkossakin kaupunkimatkailukohteena, mikä ei poissulje muiden matkailukohteisen kehittämistä sen rinnalla.

31.01.2022

Kannattaja: Mia Haglund

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Eveliina Heinäluoman vastaehdotuksen.

14.12.2021 Pöydälle

07.12.2021 Pöydälle

09.03.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

02.03.2021 Pöydälle

16.02.2021 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Satu Tarula, yleiskaavasuunnittelija: 310 37164
satu.tarula(a)hel.fi

Kaupunginvaltuusto 16.06.2021 § 198

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto palautti asian uudelleen valmisteltavaksi.

Käsittely

16.06.2021 Palautettiin

Valtuutettu Nuutti Hyttinen ehdotti valtuutettu Ville Jalovaaran kannattamana, että kaupunginvaltuusto palauttaa asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi seuraavasti:

Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

10 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Kaupunginvaltuusto katsoo, että Rastilan leirintäalueen säilyminen on tärkeää Helsingin matkailun kannalta. Leirintäalue sijaitsee erittäin hyvien joukkoliikenneyhteyksien päässä ja mahdollistaa ekologisen matkailun Helsingissä: leirintäalueelta pääsee kaikkialle Helsinkiin kohtuullisessa ajassa käyttämällä metroa ja muita joukkoliikennevälineitä. Korvaavaa paikkaa, joka mahdollistaisi leirintäalueen käyttäjien yhteydet kaupungin eri osiin joukkoliikenteeseen tukeutuen, ei ole leirintäalueelle osoitettavissa. Tästä syystä kaupunginvaltuusto palauttaa asian valmisteltavaksi tavoitteella, että leirintäaluetta tulee jatkossakin kehittää matkailukäytössä.

Jaa-äännet: 38

Ted Apter, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Matti Enroth, Laura Finne-Elonen, Joonas Haavisto, Jasmin Hamid, Atte Harjanne, Mari Holopainen, Kati Juva, Otso Kivekäs, Otto Meri, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Laura Nordström, Johanna Nuorteva, Hannu Oskala, Matias Pajula, Jenni Pajunen, Pia Pakarinen, Matti Parpala, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Satu Silvo, Anni Sinmäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Lilja Tamminen, Reetta Vanhainen, Laura Varjokari, Sanna Vesikansa, Ozan Yanar

Ei-äännet: 42

Zahra Abdulla, Maija Anttila, Pentti Arajärvi, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Mika Ebeling, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Juha Hakola, Jussi Halla-aho, Eveliina Heinäluoma, Veronika Honkasalo, Abdirahim Husu Hussein, Nuutti Hyttinen, Ville Jalovaara, Jukka Järvinen, Atte Kaleva, Mai Kivelä, Dan Koivulaakso, Laura Kolbe, Pia Kopra, Vesa Korkkula, Kauko Koskinen, Heimo Laaksonen, Johanna Laisaari, Maria Landén, Petra Malin, Sami Muttilainen, Björn Månsson, Terhi Peltokorpi, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Nasima Razmyar, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Juhani Strandén, Ilkka Taipale, Pilvi Torsti, Ulla-Marja Urho, Mauri Venemies, Sinikka Vepsä, Anna Vuorjoki

Tyhjä: 3

Katju Aro, Mia Nygård-Peltola, Johanna Sydänmaa

Poissa: 2

Alviina Alametsä, Anna Laine

Kaupunginvaltuusto palautti asian kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi.

02.06.2021 Pöydälle

19.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 03.05.2021 § 323

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 02.02.2021 § 13

HEL 2020-011650 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan päätös Rastilan leirintäalueen toiminnan jatkamisesta on ensisijaisesti tehtävä elinkeino- ja matkailupoliittisin perustein huomioiden kaupungin kehittyminen ja aluerakentaminen. Leirintäpalvelut eivät ole liikuntapalvelujen ydintoimintaa, joten leirintätoiminnan jatkuvuutta ei voida perustella liikuntapoliittisilla näkökulmilla. Rastilan leirintäalueella on kuitenkin vaikutusta liikuntapalvelukokonaisuuden investointitarpeisiin ja kaupunkiympäristön toimialan investointiohjelmaan, joten päätökset leirintäalueen toiminnan jatkamisesta tulee tehdä lähitulevaisuudessa.

31.01.2022

Helsingin hyvän matkailukaupunki-imagon yhtenä edellytyksenä ovat monipuoliset majoitusvaihtoehdot. Leirintä- ja lähimatkailun suosio kasvaa koko ajan muun muassa ilmastonmuutoksen myötä. Rastila on kiistatta valtakunnallisesti tärkein leirintäalue ja toimii veturina Suomen leirintämatkailulle.

Rastilan alueelle on kaavailtu rakentamista ja leirintätoiminnalle on haettu uutta sijoituspaikkaa. Liikuntapalvelukokonaisuuden edustajat ovat osallistuneet moniin kokouksiin, joissa asiaa on käsitelty, mutta uudesta leirintäalueen sijainnista ei ole tehty päätöstä.

Liikuntapalvelukokonaisuuden näkemyksen mukaan uuden sijoituspaikan haussa on huomioitava Rastilan poikkeuksellisen hyvä ja ainutlaatuinen sijainti. Rastilan saavutettavuus metroradan varrella, sataman läheisyydessä, meren ja palveluiden äärellä on alueen suurin valtti. Vastaavaa kohdetta ei löydy muista Euroopan pääkaupungeista.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan toimintasäännön mukaan liikuntapalvelukokonaisuus vastaa Rastilan leirintäalueen ylläpidosta. Liikuntapalvelukokonaisuuden toive on, että alueen tulevaisuus ratkaistaan pysyvästi lähitulevaisuudessa, jotta alueen ylläpitämiseen vaadittavat investoinnit voidaan aikatauluttaa.

Leirintäalueen kiinteistöt ovat tällä hetkellä kohtalaisessa kunnossa, mutta esimerkiksi kaikki majoituskäytössä olevat hirsimökit kaipaavat vähintään pikaista peruskunnostusta vuonna 2019 teetetyin kuntoarvion perusteella. Kaupunkiympäristön toimialan oman arvion mukaan mökkeihin ei kuitenkaan kannata tehdä suurta peruskorjausta, vaan ne kannattaa uusia kokonaisuudessaan. Kustannusarvio uusille mökeille on noin 700 000 euroa.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

§ 75

V 16.2.2022, Valtuutettu Anniina Iskaniuksen aloite viitoitus- ja opastusjärjestelmä pyöräteille

HEL 2021-010023 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Anniina Iskaniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Anniina Iskanius ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että tutkitaan mahdollisuutta ryhtyä pikaisiin toimiin Helsingin pyöräteiden viitoitus- ja opastusjärjestelmän luomiseksi Oulun seudun mallin pohjalta koko kaupungin alueelle.

Helsingin pyöräliikenteen opastukseen on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2021. Suunnitelma on tehty karttapohjaiselle käyttöliittymälle ja siinä on määriteltä opastettavat kohteet ja niihin opastetut reitit. Yleissuunnitelman pohjalta on tekeillä ensimmäiset tarkemmat alueelliset pyöräliikenteen opastussuunnitelmat. Ensimmäisinä suunnittelukohteina ovat Lauttasaari sekä koko Itä-Helsinki. Tavoitteena on toteuttaa opastus näille alueille kuluvan vuoden aikana. Tämän suunnitelmien valmistuttua suunnittelua jatketaan muualle Helsinkiin. Tavoitteena on toteuttaa lähivuosien aikana kattava pyöräliikenteen opastus koko Helsinkiin. Suunnitelmat ovat periaatteiltaan Oulun järjestelmän kaltaisia.

Pääosin pyöräliikenteen opastamiseen käytetään uuden tieliikennelain mahdollistamia pyöräliikenteen suunnistustauluja.

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa lausunnossaan, että baanujen opastus tulee suunnitella ja toteuttaa päästä päähän kerralla siten, että baanalle löydettyään on mahdollista löytää opastuksen avulla kohteisiin joihin baana vie. Toteutukseltaan keskeneräisillä baanoilla opastus tulee toteuttaa, jos opastus nykyistä reittiä on mahdollista.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Linden, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Anniina Iskaniuksen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.12.2021 § 681

HEL 2021-010023 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Helsingin tavoitteena on olla kaiken ikäisille sopiva ympärivuotinen pyöräilykaupunki. Näin ollen pyöräliikennettä kehitetään viittä keskeistä suunnittelukriteeriä noudatellen: turvallisuus, suoruus, kattavuus, viivittomuus ja miellyttävyys. Laadukkaan pyöräliikenteen opastamisen tarjoaminen on osa kokonaisvaltaista pyöräliikenteen edistämistä.

Helsingin pyöräliikenteen opastukseen on laadittu yleissuunnitelma vuonna 2021. Suunnitelma on tehty karttapohjaiselle käyttöliittymälle, ja siinä on määritelty opastettavat kohteet ja niihin opastetut reitit. Yleissuunnitelman pohjalta on tekeillä ensimmäiset tarkemmat, alueelliset pyöräliikenteen opastussuunnitelmat. Ensimmäisinä suunnittelukohteina ovat Lauttasaari sekä koko Itä-Helsinki. Pyöräliikenteen opastus on tavoitteena toteuttaa näille alueille vuoden 2022 aikana. Lauttasaaren ja Itä-Helsingin suunnitelmien valmistuttua suunnittelua jatketaan muualle Helsinkiin. Tavoitteena on, että kattava pyöräliikenteen opastus toteutetaan koko Helsinkiin lähivuosien aikana. Suunnitelmat ovat periaatteiltaan Oulun järjestelmän kaltaisia, ja pääosin pyöräliikenteen opastamiseen käytetään uuden tieliikennelain mahdollistamia pyöräliikenteen suunnistustauluja.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että baanojen opastus tulee suunnitella ja toteuttaa päästä päähän kerralla siten, että baanalle löydettyään on mahdollista löytää opastuksen avulla kohteisiin joihin baana vie. Toteutukseltaan keskeneräisillä baanoilla opastus tulee toteuttaa, jos opastus nykyistä reittiä on mahdollista.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä 12.5.2020 kokouksessaan Keskuspuiston opastuksen yleissuunnitelman 2020. Suunnitelman tavoitteena on uudistaa nykyinen puutteellinen ulkoilureittiverkoston opastus. Myös Keskuspuiston opastuksen tarkempaa suunnittelua ja toteutusta edistetään määrärahojen puitteissa. Tavoitteena on aloittaa Keskuspuiston opastuksen toteutus vuoden 2022 aikana.

Käsittely

07.12.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sameli Sivonen: Lisätään kappaleen kolme jälkeen seuraava kappale:

"Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että baanojen opastus tulee suunnitella ja toteuttaa päästä päähän kerralla siten, että baanalle löydettyään on mahdollista löytää opastuksen avulla kohteisiin joihin baana vie. Toteutukseltaan keskeneräisillä baanoilla opastus tulee toteuttaa, jos opastus nykyistä reittiä on mahdollista."

Kannattaja: Laura Rissanen

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Sameli Sivosen vastaehdotuksen.

30.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

31.01.2022

Asia/14

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Jenni Huovinen, suunnittelija: 09 310 37461
jenni.huovinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 76

V 16.2.2022, Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite Lauttasaaren seniorikeskuksesta

HEL 2021-007380 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 10.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara ja 14 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan seniorikeskuksen perustamista Lauttasaareen.

Kasvun paikka -kaupunkistrategian 2021-2025 painopisteiden mukaan helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat sekä toimivan ja kauniin kaupungin palvelut seuraavat alueiden väestöpohjan ja asuntorakentamisen tahtia taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Sosiaali- ja terveystoimi noudattaa kaupunkistrategiaa palveluverkkosuunnittelussa. Palveluverkkosuunnitelmassa mm. analysoidaan tilakanta eli tilojen laajuus ja sijainti suhteessa muihin toimipisteisiin sekä alueen väestönkehitys ja saavutettavuus. Toimialan palveluverkkoon kuuluvat perhekeskukset, terveys- ja hyvinvointikeskukset sekä seniorikeskukset. Lauttasaaren seniorikeskus ei sisälly sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen lähivuosien palveluverkkosuunnitelmaan, koska ete-

31.01.2022

län palvelualueen palvelut ovat hyvin lauttasaarelaisten saavutettavissa. Lähin ikääntyneille suunnattua avointa palvelukeskustoimintaa tarjoava yksikkö on Kampin palvelukeskus.

Väestöennusteen mukaan Lauttasaaren asukasmäärä pysyy ennallaan vuoteen 2030 asti. Ennusteen mukaan vuonna 2036 Lauttasaaressa olisi noin 29 000 asukasta. Yli 65-vuotiaita olisi runsaat 5 200.

Tällä hetkellä väestöennuste ja nykyisten palvelujen saavutettavuus eivät puolla seniorikeskusta Lauttasaareen. Tilannetta voidaan kuitenkin tarkastella myöhemmin uudelleen.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan ja vanhusneuvoston lausunnot. Vanhusneuvosto on puoltanut seniorikeskuksen perustamista Lauttasaareen. Vastaus on lautakunnan lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran aloite
- 2 Lausunto, Vanhusneuvosto, 10.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 09.11.2021 § 263

HEL 2021-007380 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaaran ja neljäntoista muun valtuutetun seniorikeskuksen rakentamista Lauttasaareen koskevasta valtuustoaloitteesta seuraavan lausunnon:

"Aloitteessa esitetään, että Lauttasaareen rakennetaan seniorikeskus, jossa on neuvontaa, harrastuksia ja palveluja sekä tarvittaessa palveluasumista. Seniorikeskus voi olla myös kotihoidon tiimien tukikohta.

Sosiaali- ja terveystoimi noudattaa palveluverkkosuunnittelussa kaupunkistrategiaa. Toimialan palveluverkon ydin muodostuu perhekeskuksista, terveys- ja hyvinvointikeskuksista ja seniorikeskuksista. Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelujen lähivuosien palveluverkkosuunnitelma ei sisällä seniorikeskusta Lauttasaareen, koska Helsingin etelän palvelualueen palvelut ovat lauttasaarelaisille hyvin saavutettavissa. Valtuustoaloitteessa viitataan yleiskaavassa 2016 esitettyyn alueen asukasmäärän kasvuennusteeseen. Helsingin kaupunginkanslian vuoteen 2036 ulottuva väestöennuste ei kuitenkaan ennusta Lauttasaaren peruspiiriin väestökasvua seuraavan kymmenen vuoden aikana.

Helsingin kaupungin tuore kaupunkistrategia vuosille 2021–2025 "Kasvunpaikka" ohjaa helsinkiläisten hyvinvointi ja terveys paranevat - painopisteen mukaan huomiomaan palveluverkkoa kehitettäessä helsinkiläisten ja kaupungin alueiden erilaiset tarpeet ja palvelujen saataavuuden riittävän läheltä. Toimiva ja kaunis kaupunki -painopisteeseen liittyen todetaan, että kaupungin palveluiden, kuten koulujen, sosiaali- ja terveystoimien palveluiden, kirjastojen ja liikuntamahdollisuuksien, pitää pysyä mukana alueiden väestöpohjan ja asuntorakentamisen rytmissä ja mittakaavassa taloudellisesti kestäväällä tavalla.

Lauttasaaren peruspiirissä on Helsingin kaupunginkanslian vuoteen 2036 ulottuvan väestöennusteen (perusvaihtoehto) mukaan tänä vuonna noin 24 500 asukasta, ja heistä yli 65-vuotiaita on noin 4 600. Lauttasaaren asukasmäärän ennustetaan pysyvän ennallaan vuoteen 2030 asti. Vuodesta 2031 lähtien väestömäärä lähtisi maltilliseen kasvuun siten, että vuonna 2036 Lauttasaareessa olisi asukkaita noin 29 000. Yli 65-vuotiaiden määrä kehittyy samoin kuin koko Lauttasaaren peruspiirin väestö. Vuonna 2036 heitä olisi 5 258.

Helsingin kaupungin toimitilastrategia (kaupunginhallitus 22.6.2020, 400 §) edellyttää jokaisen toimialan tekemään vuoden 2021 aikana palveluverkkosuunnitelman yhteistyössä muiden toimialojen kanssa. Sosiaali- ja terveystoimen palveluverkko muodostuu perhe-, terveys- ja hyvinvointi- sekä seniorikeskuksista. Toimialan palveluverkkosuunnitelmassa muun muassa analysoidaan tilakanta eli tilojen laajuus ja sijainti suhteessa muihin toimipisteisiin sekä alueen väestönkehitys ja saavutettavuus. Analyysin pohjalta muodostetaan yhteinen näkemys palveluverkon tavoitetilasta vuoteen 2035 mennessä. Tämä työ on meillä seniorikeskusten palveluverkkosuunnittelussa.

Seniorikeskusten palveluverkkosuunnittelun tukena on käytetty Kaikkien seniorikeskusten ja palvelutalojen saavutettavuus -selvitystä vuodelta 2020. Selvityksessä on vertailtu vuoden 2018 tilannetta vuoden 2030 tilanteeseen. Selvityksen mukaan seniorikeskukset sijaitsevat nyt jo saavutettavuudeltaan optimaalisissa paikoissa, eivätkä itsenäiseen liikkumiseen kykenevät ikääntyneet ole riippuvaisia yksityisautoilusta saavuttaakseen palvelutalon tai seniorikeskuksen. Lähimmän seniorikeskuksen saavutti vuonna 2018 joukkoliikenteellä 87 prosenttia yli 65-vuotiaista helsinkiläisistä maksimissaan kolmessakymmenessä minuutissa. Selvityksen mukaan tilanteen arvellaan vuonna 2030 olevan vielä parempi ja seniorikeskus saavuttaisi 95 prosenttia kyseisestä ikäryhmästä, kun uudet joukkoliikennelinjat ovat käytössä ja keskustan, Kivelän seniorikeskuksen korvaava, uusi seniorikeskus on valmistunut.

Edellä mainitusta selvityksestä käy ilmi, että suurimmalla osalla lautta-saarelaisista oli lähimpään seniorikeskukseen, Kampin palvelukeskukseen, vuonna 2018 korkeintaan noin kahdenkymmenen minuutin matka. Lauttasaaren eteläisimmän osan kauimmalta alueelta Vattuniemestä matka-aika oli maksimissaan neljäkymmentäviisi minuuttia. Kivelän seniorikeskuksen korvaavan keskustan seniorikeskuksen paikkaa ei ole vielä päätetty, mutta uuden seniorikeskuksen paikkaa valittaessa kiinnitetään huomiota mahdollisimman hyvään saavutettavuuteen myös Lauttasaaren asukkaiden näkökulmasta. Tällä hetkellä lauttasaarelaisen lähin ikääntyneille suunnattua avointa palvelukeskustoimintaa tarjoava yksikkö on Kampin palvelukeskus. Myös Kinaporin seniorikeskuksen palvelukeskustoiminta on metrolla hyvin saavutettavissa. Etelän palvelualueella sijaitsee myös Töölön seniorikeskuksen avointa toimintaa tarjoava palvelukeskus.

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että sosiaali- ja terveystoimi noudattaa palveluverkkosuunnittelussa kaupunkistrategiaa. Tällä hetkellä Lauttasaaren peruspiirin väestöennuste ja lähimpien seniorikeskusten saavutettavuus eivät puolla seniorikeskuksen rakentamista Lauttasaareen. Pohjois-Helsingissä ja Laajasalossa sijaitsevien seniorikeskusten saavutettavuuden parantaminen on selvityksen perusteella kiireysjärjestyksessä etelän aluetta edellä. Keskustan seniorikeskuksen arvioidaan valmistuvan vuoteen 2026 mennessä, ja tällöin tilannetta voidaan tarkastella uudestaan.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategia edellyttää toteutettavaksi ajanmukaiset ja esteettömät perhekeskukset, seniorikeskukset ja terveys- ja hyvinvointikeskukset. Toteutuessaan keskukset, joiden suunnitteluun asukkaat ja henkilökunta ovat osallistuneet, ottavat huomioon kaupungin alueiden erilaiset lähtökohdat ja tarpeet siten, että palvelut ovat riittävän lähellä.”

31.01.2022

Asia/15

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Helena Venetvaara, palvelualueen johtaja, puhelin: 310 40546
helena.venetvaara(a)hel.fi
Maarit Varis, toiminnansuunnittelija, puhelin: 310 42850
maarit.varis(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/16

§ 77

V 16.2.2022, Valtuutettu Minja Koskelan aloite lähetekäytäntöjen sujuvoittamisesta nuorisopsykiatriseen arvioon pääsemiseksi

HEL 2021-011260 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 Lausunto , HUS Psykiatria, 2.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan lähetekäytäntöjen sujuvoittamista nuorisopsykiatriseen arvioon pääsemiseksi joko lääkärin tai psykologin läheteellä.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen tutkimusryhmä on selvittänyt, että lähetekäytäntöjen sujuvoittaminen on mahdollista. Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä vastaa siitä, että kiireellisen ja läheteeseen perustuvan hoidon tarpeen arviointi ja hoito järjestetään yhtenäisin lääketieteellisin perustein. Lääkärin tutkimukseen perustuva lähete tarvitaan, jotta henkilö voidaan ottaa sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten. Läheteeseen ei edellytetä sekä lääkärin että psyko-

31.01.2022

login arviota. Sisäänottokriteerit ovat sosiaali- ja terveysministeriön kiirettömän hoidon perusteiden mukaisia.

Asiasta on saatu sosiaali- ja terveystoimialan sekä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite
- 2 Lausunto , HUS Psykiatria, 2.11.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystoimiala 15.12.2021

HEL 2021-011260 T 00 00 03

Kaupunginvaltuutettu Minja Koskela ja 18 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että nuorisopsykiatriseen arvioon pääsyä erikoissairaanhoidon sujuvoitettaisiin siten, että lähetteen voisi tehdä lääkärin lisäksi myös psykologi ja että lähetettä varten ei jatkossa edellytettäisi useamman ammattilaisen arvioita, vaan joko lääkärin tai psykologin arvio riittäisi.

Aloitteen johdosta on saatu HUSin nuorisopsykiatrian linjajohtajan lausunto.

Terveystoimialan 52 §:n 1. momentin mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä vastaa siitä, että sekä kiireellisen että lähetteen perustuvan hoidon tarpeen arviointi ja hoito järjestetään yhtenäisin lääketie-

31.01.2022

teellisin tai hammaslääketieteellisin perustein. Henkilön ottaminen sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten edellyttää lääkärin tai hammaslääkärin tutkimukseen perustuvaa lähetettä. HUS nuorisopsykiatria toteaa, ettei se voi lähteä tulkitsemaan terveydenhuoltolakia Helsingin kohdalla eri tavalla kuin muiden kuntien. Lisäksi lausunnossa todetaan, että lähetteeseen ei edellytetä sekä lääkärin että psykologin arviota. HUS noudattaa sisäänottokriteereissä STM:n kiireettömän hoidon perusteita.

Kuten aloitteessa tuodaan esille, on viime vuosina etenkin tyttöjen itse-raportoidut ahdistus- ja masennusoireet lisääntyneet. Sen sijaan viitettä varsinaisten mielenterveydenhäiriöiden esiintyvyyden noususta ei ole. Vaikka selkeää näyttöä varsinaisten mielenterveyden häiriöiden noususta ei ole, on HUS nuorisopsykiatrialle saapuneiden läheteiden määrä noussut 40 % viimeisen kymmenen vuoden aikana. Erikoissairaanhoidon hyväksytyjen läheteiden määrä on noussut sen sijaan 13 %. Osa läheteistä ei täytä HUS:in arvioimana erikoissairaanhoidon kriteerejä, joten ne on palautettu hoito-ohjeiden kanssa perusterveydenhuoltoon, johon lievien ja keskivaikeiden häiriöiden hoito ensisijaisesti kuuluu.

Lähetekäytännön muuttaminen aloitteen mukaiseksi voisi nopeuttaa läheteen tekemistä, mutta koko hoitoprosessi ei merkittävästi nopeutuisi, koska se ei muuttaisi epäsuhtaa lähetemäärän ja nuorisopsykiatrisen kapasiteetin välillä ei muuttuisi.

Edellä mainituilla perusteilla sosiaali- ja terveystoimiala ei näe mahdolliseksi tai tarpeelliseksi nuorisopsykiatrisen lähetekäytännön muuttamista aloitteessa esitetyillä tavoilla.

Lisätiedot

Jukka Pellinen, hallintoylilääkäri, puhelin: 310 42305
jukka.pellinen(a)hel.fi

§ 78

V 16.2.2022, Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite kuplahallista Laajasalon liikuntapuistoon

HEL 2021-007726 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Mirita Saxberg ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Laajasalon liikuntapuiston talviharjoitteluolosuhteiden kehittämistä selvitetään ja Laajasalon Palloseuran esitys kuplahallin rakentamisesta otetaan huomioon.

Laajasalon liikuntapuiston alueelle kohdistuu useita kehittämishankkeita, joiden suunnittelun yhteydessä selvitetään myös ylipainehallin toteuttamista. Laajasalon Palloseura LPS ry on jo neuvotellut asiasta kaupungin liikuntapalvelujen kanssa. LPS on ilmoittanut omaavansa valmiuden hallin hankkimiseen, mutta sen pystyttäminen edellyttää uu-

den kentän rakentamista ja olemassa olevan kentän osittaista siirtämisestä. Näille toimenpiteille ei ole varattu kaupungin rahoitusta.

Liikuntapuiston alueelle on suunniteltu raitiovaunuvarikkoa, joka toteutuessaan siirtäisi nykyisiä liikuntapaikkoja, mutta sen rakentaminen on lykkääntymässä merkittävästi. Liikuntapuiston toimintojen järjestämisestä laaditaan yleissuunnitelma yhteistyössä kaupunginkanslian, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa vuosina 2022–2023, jotta kehittämishankkeiden mahdollisuudet voidaan selvittää ja sovittaa yhteen. Yleissuunnitelman valmistelussa huomioidaan myös LPS:n esitys kuplahallin rakentamisesta.

Helsingiläisillä jalkapalloseuroilla on tällä hetkellä yhdeksän ylipainehallia, jotka pääosin puretaan kesääjäksi. Kaupungilla ei ole omia ylipainehalleja, eikä niiden hankkimista pidetä tarkoituksenmukaisena mm. hallien energiankulutuksen ja talviturvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Liikuntapalvelujen hallinnassa on kaksi täysimittaista kiinteää jalkapallohallia Talissa ja Myllypurossa.

Asiasta on saatu kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan ja kaupunkiympäristölautakunnan lausunnot. Vastaus on lausuntojen mukainen.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Mirita Saxbergin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 09.11.2021 § 175

HEL 2021-007726 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta puoltaa jalkapalloilun tarpeisiin sopivan ylipainehallin selvitystyön jatkamista Laajasalon liikuntapuistossa alueen muiden kehitysprojektien yhteydessä.

Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialaan kuuluva liikuntapalvelukokonaisuus on keskustellut ylipainehallista Laajasalon Palloseuran (LPS) kanssa vuoden 2021 aikana. Seura on ilmoittanut omaavansa valmiuden hallin hankkimista varten, mutta sen pystyttäminen edellyttäisi liikuntapuiston jo olemassa olevien kenttien uudelleenjärjestämistä sekä lisärakentamista.

Helsingiläisillä jalkapalloseuroilla on tällä hetkellä 9 erikokoista ylipainehallia, jotka pääosin puretaan kesäajaksi (liite). Liikuntapalvelukokonaisuudella ei ole omia ylipainehalleja, eikä niiden hankkimista pidetä tarkoituksenmukaisena muun muassa hallien energiankulutuksen sekä talviturvallisuuteen liittyvien riskien vuoksi. Liikuntapalvelukokonaisuuden hallinnassa on sen sijaan kaksi täysimittaista ja kiinteää jalkapallohallia (Tali ja Myllypuro).

Ylipainehallin ohella Laajasalon liikuntapuistoon kohdistuu useampia kehityshankkeita ja -ideoita. Keskeisin näistä on alueelle suunniteltu raitiovaunuvarikko, jonka seurauksena liikuntapaikkoja joudutaan siirtämään uusille paikoille. Kaupunkiympäristön toimia-ala on laatinut viitesuunnitelman siirtojen toteuttamiseksi, minkä lisäksi niille on varattu määrärahoja Kruunuvuorenrannan aluerakentamisen investointirahoituksesta. Varikon toteuttamisaikataulu on kuitenkin siirtymässä huomattavasti aiemmin suunnitellusta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan Laajasalon liikuntapuiston suunnittelutyötä tulee jatkaa yleissuunnitelman tekemällä, mistä liikuntapalvelukokonaisuus, kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia ovat jo keskenään sopineet. Suunnitelman teossa otetaan huomioon LPS:n toiveet ylipainehallin sijoittamisesta liikuntapuistoon mahdollisuuksien mukaan. Yleissuunnitelman teko on ajoitettu vuosille 2022–2023.

Tämä lausunto on laadittu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa ja se noudattelee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aiempia lausuntoja samaan tematiikkaan liittyen.

Kyseiset lausunnot ovat:

- 10.3.2020 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mia Nygårdin ym. valtuustoaloitteesta toi-

31.01.2022

menpiteisiin ryhtymisestä kuplahallin saamiseksi Lauttasaaren Ruukinlahden puistoon.

- 7.9.2021 Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Ulla-Maija Urhon ym. talousarvioaloitteesta kuplahallin pystyttämiseksi Ruukinlahden puistoon vuonna 2021.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Petteri Huurre, liikuntapaikkapäällikkö, puhelin: 310 87791
petteri.huurre(a)hel.fi
Kimmo Isotalo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 32342
kimmo.isotalo(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 26.10.2021 § 573

HEL 2021-007726 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa, että kuplahallin toteuttamista tutkitaan edelleen Laajasalon liikuntapuiston suunnittelussa.

Uuden Laajasalon raitiovaunuvarikon toteuttamisen aikataulu vaikuttaa myös Laajasalon liikuntapuiston toimintojen siirtämisen tarpeeseen ja aikatauluun. Varikon toteutuksen aikataulu ei ole vielä selvillä, ja Helsingin kaupungin liikennelaitos valmistelee selvitystä varikkoverkoston tarpeista. Tämän hetkisen tiedon mukaan varikon toteutus ei käynnisty vielä vuonna 2023.

Kaupunkiympäristölautakunnan 4.2.2020 hyväksymien Laajasalon itärannan suunnitteluperiaatteiden yhteydessä laadittiin viitesuunnitelma liikuntapuiston toimintojen uudelleen järjestämisestä. Varikon toteuttaminen aiheuttaa muutoksia liikuntapuistoon, sillä varikon ja sen hulevesijärjestelmien tieltä joudutaan siirtämään liikuntapaikkoja uusille paikoille. Varikon rakentamisen aiheuttamat muutokset liikuntapuistossa voidaan toteuttaa Kruunuvuorenrannan aluerakentamisen investointirahoituksella.

Laajasalon Palloseura LPS ry. on ollut yhteydessä kaupunkiin, ja Kuplahallin sijoittamisesta liikuntapuistoon on neuvoteltu. Kuplahallin sijoittaminen liikuntapuistoon edellyttäisi uuden kentän rakentamista ja olemassa olevan kentän osittaista siirtämistä. Näille toimenpiteille ei ole

31.01.2022

rahoitusta varattuna kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan eikä Kruunuvuorenrannan aluerakentamisprojektin investointiohjelmissa.

Laajasalon liikuntapuiston toimintojen uudelleen järjestämisestä laaditaan yleissuunnitelma yhteistyössä kaupunginkanslian, kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kaupunkiympäristön toimialan kanssa vuosina 2022 - 2023. Yleissuunnitelmassa tutkitaan useita eri ratkaisuvaihtoehtoja Laajasalon liikuntapuiston kehittämiseksi. Siinä esitetään liikuntapuiston eri palveluiden kehittämistarpeet, vaihtoehtoiset toimenpiteet, porrastettu toteutusaikataulu ja kustannusarviot. Suunnittelussa voidaan ottaa huomioon Laajasalon palloseura LPS ry:n toimenpide-esitys laatimalla kuplahallin sijoittamisesta vaihtoehtoinen yleissuunnitelma ja kustannusarvio.

Esittelijä

va. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, tiimipäällikkö: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 79

V 16.2.2022, Valtuutettu Amanda Pasasen aloite Helsingistä Euroopan lintupääkaupunki

HEL 2021-006771 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Vastaehdotus:

Amanda Pasanen: Kappaleen 12 viimeiset virkkeet korvataan seuraavasti: Linnustosuunnitelman valmistumisen yhteydessä arvioidaan mahdollista julistautumista Euroopan lintupääkaupungiksi.

Kannattaja: Reetta Vanhanen

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kappaleen 12 viimeiset virkkeet korvataan seuraavasti: Linnustosuunnitelman valmistumisen yhteydessä arvioidaan mahdollista julistautumista Euroopan lintupääkaupungiksi.

Jaa-äännet: 6

Jussi Halla-aho, Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Ei-äännet: 9

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Vanhanen

Kaupunginhallitus hyväksyi Amanda Pasasen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 9 - 6.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Amanda Pasanen ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki laatii suunnitelman linnuston monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi sekä parantaa lintu- ja luontoharrastuksen yhdenvertaisia mahdollisuuksia kaikille kaupunkilaisille. Esitetään, että Helsingistä on tehtävä Euroopan lintupääkaupunki.

Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut sitoutuu linnustosuunnitelman laatimiseen lähivuosien aikana. Suunnitelmaan kootaan toimenpiteitä kaupungin monipuolisen pesimälinnuston turvaamiseksi sekä lintu- ja luontoharrastuksen parantamiseksi.

Helsingissä pesii vuosittain noin 150 lintulajia. Suuri lajimäärä selittyy Helsingin luonnon monipuolisuudella. Kaupungissa on erilaisia elinympäristöjä kuten saaristoa, vanhoja metsiä, peltoja ja muita kulttuuriympäristöjä sekä erilaisia kosteikkoja. Kosteikoista merkittävimpiä ovat kansainvälisestikin tärkeä lintualue Vanhankaupunginlahti ja Östersundomissa sijaitsevat lintulahdet Torpviken, Bruksviken ja Kapellviken.

Helsinki on suojellut pitkään linnustollisesti arvokkaita alueita. Vanhankaupunginlahden ensimmäinen suojelupäätös tehtiin vuonna 1962, jolloin rauhoitettiin 209 hehtaaria kosteikkoa. Nykyisin rauhoitetun alueen pinta-ala on 305 hehtaaria. Kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 esitettiin rauhoitettavaksi 14 uutta linnustollisesti arvokasta aluetta, joiden pinta-ala on yhteensä yli 70 hehtaaria. Usean alueen rauhoitusprosessi on parhaillaan käynnissä ja osa on jo saatu suojelun piiriin.

Helsinki on toiminut määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti omistamiensa lintukosteikkojen luontoarvojen vaalimisessa. Linnusto otetaan huomioon kaupungin luonnonhoitotyössä. Rauhoitettujen lintuluotojen pesintärauhan turvaamiseksi on pystytetty maihinnousukieltokylttejä, joissa kielletään saarille nousu pesimäkauden aikana. Suojeltujen lintukosteikkojen rauhoitusmääräyksissä kielletään alueilla liikkuminen lintujen pesintäaikaan.

Helsingin luonnonmonimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa (LUMO-ohjelma) 2021–2028 esitetään useita toimenpiteitä linnuston elinolojen parantamiseksi niin saaristossa, metsissä, kosteikoilla kuin rakennetuissa puistossa.

Helsinki tarjoaa erinomaisia kohteita lintuharrastukseen. Lintujen katselua helpottavia rakenteita kuten lintutorneja, lintulavoja ja piilokojuja on rakennettu erityisesti Vanhankaupunginlahden ympärille. Esteettömät Kivinokan ja Pornaistenniemen Lammassaaren luontopolut lintujen katselulavoineen palvelevat kaikkia kävijöitä. Uusi, esteetön piilokoku rakennetaan tänä vuonna Lammassaareen.

Luontokohteiden infotauluissa, luontopoluilla ja kaupungin nettisivuilla kerrotaan linnustosta. Kaupunki julkaisi vuonna 2017 laajan Helsingin ainutlaatuisesta saaristolinnustosta kertovan kirjan ”Lukuja luodoilta - Helsingin saaristolinnut nyt ja ennen”. Vanhankaupunginlahtea esittelevä Viikki -kirja kuvaa laaja-alaisesti lahden historiaa, linnustoa ja sen muutoksia sekä hoitotyötä.

Monipuolisen ja -lajisen pesimälinnuston perusteella Helsinki voisi perustellusti julistautua Euroopan lintupääkaupungiksi. Pesimälajien määrän osalta muun muassa Berliinissä, Lontoossa, Moskovassa ja Tukholmassa on vähemmän lajeja (120–133). Tallinnan alueella pesii melko tarkalleen sama määrä lajeja (149) kuin Helsingissä. Lintuja harrastaville Helsinki tarjoaa mielenkiintoisia ja ainutlaatuisia kohteita, jotka ovat helposti saavutettavia ja joissa on harrastusta tukevia luontopalveluita.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Lautakunta ei ole lausunnossaan esittänyt, että kaupunki antaisi yksipuolisen julistuksen siitä, että Helsinki on Euroopan lintupääkaupunki. Niinpä tätä ei esitetä myöskään kaupunginhallituksen vastaukseksi.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Amanda Pasasen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 21.09.2021 § 496

HEL 2021-006771 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta toteaa että, monipuolisen ja -lajisen pesimälinnuston, suurten ja näyttävien muuttojen ja aivan keskustassakin näkyvien suurten lintuparviin perusteella Helsinki voisi perustellusti julistautua Euroopan lintupääkaupungiksi. Aloitteessa esitetty tarve Helsingin linnustosuunnitelman laatimisesta on kannatettava.

Helsingin linnusto on rikas ja monilajinen

Helsingissä pesii nykyään vuosittain noin 150 lintulajia, mikä on kaksi kolmasosaa Suomen pesimälajeista. Suuri lajimäärä selittyy Helsingin luonnon monipuolisuudella. Kaupungista löytyy erilaisia elinympäristöjä kuten saaristoa, vanhoja metsiä, peltoja ja muita kulttuuriympäristöjä sekä erilaisia kosteikkoja. Kosteikoista selvästi merkittävimpiä ovat kansainvälisestikin tärkeä lintualue Vanhankaupunginlahti ja Östersundomissa sijaitsevat lintulahdet Torpviken, Bruksviken ja Kapellviken.

Helsingin pesimälajien määrä on kasvanut 20 vuodessa. Vuosina 1996–1997 toteutetussa Helsingin lintuatlaksessa saatiin pesintään viitattavia havaintoja 140 lajista. Helsingin laajentuminen Östersundomiin on tuonut pesimälajistoon useita lajeja lisää, kuten kehrääjän, metson ja sääksen. Pesimälajistossa esiintyy useita uhanalaisia ja harvinaisia lintulajeja. Helsinkiin on reilussa kahdessa vuosikymmenessä asettunut ainakin seitsemän uutta lajia: laulujoutsen, merihanhi, harmaahaikara, merimetso, merikotka, valkoselkätikka ja urpiainen.

Suurin osa uusista lintulajeista on valinnut ensimmäiseksi pesimäpaikakseen luonnonsuojelualueen, erityisesti Vanhankaupunginlahden, tai jonkin aiemmin puolustusvoimille kuuluneen saaren. Tämä osoittaa laajojen ja rauhallisten alueiden tärkeyden paitsi nykyisten, myös kaupunkiin levittäytyvien lajien kannalta. Helsingin lintulajiston muutokset heijastelevat myös laajempia muutoksia lajien levinneisyyksissä ja runsauksissa.

Toimet linnuston elinolojen parantamiseksi onnistuneet hyvin

Helsinki on tehnyt jo varhain merkittäviä päätöksiä suurien linnustollisesti arvokkaiden alueiden suojelemiseksi. Vanhankaupunginlahden ensimmäinen suojelupäätös tehtiin jo vuonna 1962, jolloin rauhoitettiin 209 hehtaaria kosteikkoa. Nykyisin rauhoitetun alueen pinta-ala on 305 hehtaaria. Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015-2024 esitettiin rauhoitettavaksi 14 uutta linnustollisesti arvokasta aluetta, joiden pinta-ala on yhteensä yli 70 hehtaaria. Monen alueen rauhoitusprosessi on parhaillaan käynnissä ja osa on jo saatu suojelun piiriin.

Laajojen, arvokkaiden luontoalueiden lisäksi on huolehdittava niitä yhdistävien viheralueiden ja ekologisten yhteyksien säilyttämisestä. Maankäytön ja muun kaupunkisuunnittelun tarpeisiin on viime vuosien aikana selvitetty Helsingin metsä- ja puustoista verkostoa sekä kaupungin niittyverkostoa. Verkostosuunnitelmien tavoitteena on turvata merkittävien alueiden ja yhteyksien säilyminen maankäytön muutos-
paineista huolimatta.

Helsinki on toiminut määrätietoisesti ja pitkäjänteisesti omistamiensa lintukosteikkojen luontoarvojen vaalimisessa. Matalien ja rehevien merenlahtien luontainen kehitys johtaa ruovikoitumiseen ja vähitellen umpeenkasvuun. Umpeenkasvua on ehkäisty vuosittain ruovikon niitoilla, laiduntamisella ja puuston poistoilla. Kosteikkolintujen kannalta hyvä pesimäympäristö koostuu avovesialueista, lampareista, matalista rantaniityistä ja ruovikoiden muodostamasta mosaiikkimaisesta kokonaisuudesta. Pienpetopyynneillä on turvattu pesimälinnuston onnistunut pesintä. Vanhankaupunginlahdelta saatuja hyviä kokemuksia ja käytäntöjä jatketaan Östersundomin lintuvesillä, jossa kosteikkojen kunnostus on saatu viime vuosien aikana käynnistettyä.

Linnusto otetaan huomioon myös kaupungin luonnonhoitotyössä. Lahopuuta jätetään kolopesijöille, hakkuu- ja raivaustöitä tehdään lintujen pesintäajan ulkopuolella, tiheikköjä jätetään, suositaan eri metsäpuulajeja ja kerroksellista metsärakennetta. Niittotyöt tehdään maapesintäiset linnut huomioiden ja ajoitetaan kesän loppuun.

Rauhoitettujen lintuluotojen pesintärauhan turvaamiseksi on pystytetty mairinnouskieltokylttejä, joissa kielletään saarille nousu pesimäkauden aikana. Suojeltujen lintukosteikkojen rauhoitusmääräyksissä kielletään alueilla liikkuminen lintujen pesintäaikaan. Määräysten valvontaa on järjestetty erityisesti Vanhankaupunginlahdella.

Vesilintujen metsästysten rajoittaminen otetaan huomioon uusien luonnonsuojelualueiden rauhoitusmääräyksissä. Tuoreimpana esimerkkinä on keväällä 2021 rauhoitettu Tiirakari, jonka määräykseen liitettiin lintujen metsästyskielto. Vuonna 2021 aloitettiin vesilläliikkujien

luontotietoisuuden parantaminen mm. kokoamalla luontoviisas.hel.fi -nettisivut ja tekemällä yhteistyötä veneseurojen ja -vuokraajien kanssa.

Uudessa Helsingin kaupungin luonnonmonimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmassa (LUMO-ohjelma) 2021-2028 esitetään lukuisia toimenpiteitä linnuston elinolojen parantamiseksi niin saaristossa, metsissä, kosteikoilla kuin rakennetuissa puistossa.

Lintuharrastuksen kehittäminen

Helsinki tarjoaa lukuisia, erinomaisia kohteita lintuharrastukseen. Lintujen katselua helpottavia rakenteita kuten lintutorneja, lintulavoja ja piilokojuja on rakennettu erityisesti Vanhankaupunginlahden ympärille. Esteettömät Kivinokan ja Pornaistenniemen Lammassaaren luontopolut lintujen katselulavoineen palvelevat kaikkia kävijöitä. Uusi, esteetön piilokoku rakennetaan tänä vuonna Lammassaareen. Tulevaisuudessa yhä useampi luonnossa liikkujan palvelurakenne on tarkoitus toteuttaa ainakin osittain esteettömänä.

Helsingin luontokohteisiin rakennetuissa infotauluissa ja luontopoluilla kerrotaan muun luonnon ohella myös linnustosta. Kaupunkilinnustosta ja kiinnostavista lintupaikoista löytyy tietoa myös kaupungin nettisivuilla. Kaupunki julkaisi vuonna 2017 laajan Helsingin ainutlaatuisesta saaristolinnustosta kertovan kirjan ”Lukuja luodoilta - Helsingin saaristolinnustosta nyt ja ennen”. Vanhankaupunginlahtea esittelevä Viikki-kirja kuvaa laaja-alaisesti lahden historiaa, linnustoa ja sen muutoksia sekä hoitotyötä.

Lintuharrastukseen liittyvä luonnossa liikkuminen lisää hyvinvointia ja on tutkitusti terveyttä edistävää toimintaa. Helsingin uuteen LUMO-ohjelmaan sisältyy Luontopalvelulinjauksen laatiminen. Tavoitteena on tehdä suunnitelma luonnon virkistyskäytön kehittämiseksi, luonnon terveysvaikutusten turvaamiseksi ja luonnontuntemuksen parantamiseksi.

Helsingistä Euroopan lintupääkaupunki

Helsinki voisi perustellusti julistautua Euroopan lintupääkaupungiksi. Pesimälajien määrissä muun muassa Berliini, Lontoo, Moskova ja Tukholma jäävät selvästi taakse (120–133 lajia), vaikka niiden pinta-alat ovat, Tukholmaa lukuun ottamatta, selvästi Helsinkiä suurempia. Tallinnan alueella pesii melko tarkalleen sama määrä lajeja (149) kuin Helsingissä. Lintuja harrastaville Helsinki tarjoaa mielenkiintoisia ja ainutlaatuisia kohteita, jotka ovat helposti saavutettavia ja joissa on harrastusta tukevia luontopalveluita.

Aloitteessa esitetty tarve Helsingin linnustosuunnitelman laatimisesta on kannatettava. Ympäristöpalvelut sitoutuu suunnitelman laatimiseen

31.01.2022

lähivuosien aikana. Suunnitelmaan kootaan pääkaupungin linnuston kannalta merkittävät toimenpiteet, joilla monipuolinen ja rikas pesimälinnusto turvataan kaupungissa. Lisäksi suunnitelmassa esitetään konkreettisia toimenpiteitä lintu- ja luontoharrastuksen parantamiseksi kaikille, huomioiden yhdenvertaisesti kaupungin asukkaat ja myös matkailijat. Toimenpiteitä voidaan osoittaa esimerkiksi arvokkaiden linnustokohteiden rauhoittamiseen, alueiden kunnostukseen ja hoitoon, lintu- ja huomioivaan kaupunkisuunnitteluun, lintujen ravinnon ja pesimäpaikkojen monipuoliseen tarjontaan, lintujen törmäysvaarojen vähentämiseen, uusien esteettömien rakenteiden suunnitteluun ja lintupääkaupungin monipuoliseen markkinointiin. Suunnitelmaan sisällytetään toimenpiteiden kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

§ 80

**V 16.2.2022, Valtuutettu Suldaan Said Ahmedin aloite Israelin miehi-
tyksen tukemisen lopettamiseksi**

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Minja Koskela: Pyydän pöydälle

Kannattaja: Tuomas Rantanen

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyn jatkaminen

EI-ehdotus: Pyydän pöydälle

Jaa-äännet: 5

Anniina Iskanius, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Juhana Vartiainen,
Maarit Vierunen

Ei-äännet: 8

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Minja Koskela, Johanna Nuorteva,
Amanda Pasanen, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Reetta Van-
hanen

Tyhjä: 2

Jussi Halla-aho, Marcus Rantala

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle äänin 8 - 5 (2 tyhjää)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehi-
tyksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Suldaan Said Ahmed ja 19 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki sitoutuu jatkossa olemaan solmimatta sopimuksia minkään yrityksen kanssa, joka hyötyy palestiinalaisalueiden laittomasta miehityksestä. Valtuutetut esittävät lisäksi, että kaupunki selvittää, tekeekö se tällä hetkellä yhteistyötä miehityksestä hyötyvien osapuolten kanssa ja tarvittaessa irtisanoo kyseiset sopimukset.

Kaupunginhallitus palautti 8.11.2021 (§ 817) asian uudelleen valmisteltavaksi. Kaupunginhallituksen päätöksessä todettiin, että ”valmistelussa selvitetään tarvittaessa ulkopuolisia lakiasiantuntijoita kuullen, miten yrityksen osallisuus kansainvälisen oikeuden vakaviin rikkomuksiin — tässä tapauksessa osallisuus siirtokuntatoimintaan — suhteutuu palveluntarjoajaa koskeviin EU-direktiiveihin (kuten 2004/18/EY) eli voiko yrityksen sulkea ulos tarjouskilpailusta direktiivien perusteella. Lisäksi selvitetään, voiko aloitteessa mainitun perusteen eli siirtokuntatoiminnan sisällyttää Helsingin kaupungin ehdollisiin irtisanomislausekkeisiin.”

Hankintadirektiivi ja hankintalaki

Valmistelussa on edellytetty selvitettäväksi, miten yrityksen osallisuus siirtokuntatoimintaan suhteutuu palveluntarjoajaa koskeviin EU-direktiiveihin (kuten 2004/18/EY).

Direktiivi 2004/18/EY on kumottu direktiivillä 2014/24/EU (myöhemmin hankintadirektiivi). Direktiivit eivät lähtökohtaisesti ole suoraan sovellettavaa oikeutta, vaan edellyttävät jäsenvaltioilta kansallisia lainsäädäntötoimia. Hankintadirektiivi on Suomessa implementoitu osaksi kansallista oikeutta säätämällä 1.1.2017 voimaan astunut laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016; hankintalaki). Asian arvioinnin kannalta keskeisessä asemassa on siten kansallinen hankintalaki.

Hankintalaissa asetetun kansallisen kynnsarvon ylittävät hankinnat on kilpailutettava hankintalain mukaisessa menettelyssä. Hankintalaissa on tyhjentävästi lueteltu kilpailutuksissa sovellettavat tarjoajien pakolliset ja harkinnanvaraiset poissulkemisperusteet. Osallisuus siirtokuntatoimintaan ei ole pakollinen eikä harkinnanvarainen poissulkemisperuste.

Tarjoaja voidaan poissulkea myös, mikäli tarjoajan tarjous on tarjouspyynnössä asetettujen vaatimusten vastainen. Tarjouspyynnössä hankintayksikkö voi asettaa tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia soveltuvuusvaatimuksia. Vaatimusten on liityttävä hankinnan kohteeseen siten, että ne osoittavat ehdokkaiden tai tarjoajien mahdollisuudet toteuttaa hankinta. Vaatimusten tulee olla objektiivisia, syrjimättömiä ja oikeasuhteisia.

Osallisuus siirtokuntatoimintaan ei liity tarjoajan rekisteröitymiseen, taloudelliseen ja rahoitukselliseen tilanteeseen eikä sen tekniseen tai ammatilliseen pätevyyteen, minkä vuoksi se ei ole myöskään hankintalain sallima tarjoajalle asetettu soveltuvuusvaatimus.

Edellä todetun perusteella kaupunki ei hankintalain säännöksistä johtuen voi poissulkea eikä hylätä tarjousta sen perusteella, että tarjoaja on osallistunut siirtokuntatoimintaan.

Hankintalain soveltamisalan ulkopuoliset hankinnat

Hankintalaissa määritelty kynnysarvo tavara- ja palveluhankinnoille on 60 000 euroa. Kynnysarvon alittaviin hankintoihin ei sovelleta hankintalain sääntöjä. Mikäli kynnysarvon alittava hankinta kuitenkin kilpailutetaan, on niidenkin osalta asetettava tarjoajien valinnalle objektiivisia ja syrjimättömiä perusteita. Huomioon on otettava myös hallinnon yleiset oikeusperiaatteet, kuten tarkoitussidonnaisuuden periaate, jonka mukaan viranomaisen on käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin.

Ottaen siten huomioon lisäksi mitä jäljempänä kunnan toimialasta lausutaan, eivät aloitteessa mainitut perusteet sovellu tarjoajan valintaa ohjaavaksi perusteeksi myöskään pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Kunnan toimiala ja ulkopoliittikan harjoittaminen

Kunnan toiminnan lähtökohtana on toiminnan paikallisuus ja keskittyminen kunnan omalle alueelle. Kunnat harjoittavat kuitenkin nykyisin laajasti kansainvälistä yhteistyötä, ja sillä voidaan katsoa olevan vakiintunut paikka kunnan toiminnassa.

Kansainvälisen yhteistyön kuulumista kunnan toimialaan arvioidaan samoilla periaatteilla kuin kunnan toimialan rajoja yleisestikin. On siten huomioitava muun muassa, että kyseinen toiminta on kunnan asukkaiden edun mukaista, ja että panostus toimintaan on kohtuullinen suhteessa tavoiteltaviin päämääriin.

Kunnan toimialaan kuuluvana on pidetty esimerkiksi ystävyyskuntatoimintaa (KHO 1982 II 18). Myös humanitaarisen avun antamista on pidetty sallittuna (KHO 1983 II 35), kun päätös ei ollut sisältänyt kannanottoa ulkopoliittisiin kysymyksiin tai toisen valtion sisäisiin asioihin.

Kunnan harjoittamasta kansainvälisestä yhteistyöstä onkin erotettava ulkopoliittisten kannanottojen tekeminen, joihin oikeuskäytännössä on suhtauduttu kielteisesti (KHO 1983 II 28). Pidättyvää suhtautumista on perusteltu sillä, että kunnan ei tule harjoittaa ulkopoliittikkaa eikä sitoa kunnan jäseniä kannanottoihin, joita he eivät mahdollisesti pidä aatteellisesti tai muutoin hyväksyttävänä (Kuntalaki. Tausta ja tulkinnot, 10. p. Helsinki 2019. Harjula – Prättälä, sivu 187).

Perustuslain 93 §:n mukaan Suomen ulkopoliittikan johtaminen kuuluu tasavallan presidentille yhteistoiminnassa valtioneuvoston kanssa. Ulkopoliittikan valmistelu ja täytäntöönpano kuuluvat valtioneuvoston asetuksen 1171/2005 mukaisesti ulkoministeriön tehtäviin. Aloite sisältää kannanoton vieraan valtion toimintaan. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan tällaiseen toimintaan liittyviä sanktioluonteisia toimenpiteitä. Niiden ulkopoliittisesta luonteesta johtuen aloitteen ja sen mukaisten toimenpiteiden ei siten voida katsoa kuuluvan kunnan toimialaan.

Muut konfliktit, yhdenvertaisuus ja johdonmukaisuus

Aloitteessa on esitetty irtautumista nykyisistä ja tulevista sopimussuhteista tahojen kanssa, joiden katsottaisiin hyötyvän palestiinalaisalueiden miehityksestä. On kuitenkin löydettävissä myös vastaavia tilanteita, joissa kansainvälisen yhteisön keskusteluissa on esitetty, että konfliktin osapuoli on syyllistynyt laittomaan miehitykseen tai johonkin muuhun kansainvälisen oikeuden vastaiseen toimintaan.

Hallintolaissa edellytetään viranomaisen toiminnan olevan yhdenvertaista ja puolueetonta. Olisi yhdenvertaisuuden kannalta ongelmallista ja muutenkin epäjohdonmukaista, mikäli kunta pidättäytyisi sopimuksista tarjoajien kanssa, joiden se katsoisi hyötyvän palestiinalaisalueiden miehityksestä ja samaan aikaan jatkaisi sopimustoimintaa muiden kumppaneiden kanssa, joiden osalta on esitetty, että ne hyötyvät jostakin toisesta laittomana pidetystä miehityksistä tai muusta kansainvälisen oikeuden vastaisesta toiminnasta.

Olisi lisäksi epäjohdonmukaista, mikäli kaikista mahdollisista vastaavista kansainvälisen oikeuden rikkomuksista tai muista kansainvälisen yhteisön tuomitsemista teoista ainoastaan valtion toteuttama laittomana pidetty miehitys katsottaisiin poissulkemisperusteeksi Helsingin kaupungin hankinnoissa.

Kannanotot vieraiden valtioiden välisiin tai vieraiden valtioiden sisällä vallitseviin konflikteihin, ja niihin reagoiminen esimerkiksi taloudellisin pakottein, eivät edellä todetusti kuulu kunnan toimialaan, vaan osaksi valtion ulkopoliittikkaa.

Edellä todettuun viitaten kaupunginhallitus katsoo, ettei aloitteessa esitetyille toimenpiteille ole oikeudellisia edellytyksiä.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite 19.05.2021 Said Ahmed Suldaan Loppu Israelin miehi-
tyksen tukemiselle

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.01.2022 § 50

HEL 2021-006118 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.01.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Minja Koskelan ehdotuksesta.

08.11.2021 Palautettiin

01.11.2021 Pöydälle

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 81

Lausunto Etelä-Suomen aluehallintovirastolle kaupunkistrategiaa koskevassa kanteluasiassa

HEL 2021-013495 T 03 01 02

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Jussi Halla-ahon ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 22.11.2021 (AVI)
- 2 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025 "Kasvun paikka"
- 3 Talousarvio 2022

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa seuraavan lausunnon Etelä-Suomen aluehallintovirastolle tehdyn kantelun johdosta koskien kuntalain noudattamista kaupunkistrategian laatimisessa:

Kantelu

***** on tehnyt 13.10.2021 kantelun Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Kantelijan mukaan kaupunki ei noudata kuntalakea 13.10.2021 valtuuston hyväksymässä kaupunkistrategiassa, sillä kaupungin vuoden 2022 talousarvioehdotuksessa tai talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2022–2024 laatimisohejden luvussa "Väestökehitys ja ennuste" ei todeta ulkomailta tulevan huonosti koulutetun, huonosti integroituvan ja huonosti työllistyvän väestön määrästä ja sen ennakoituista muutoksista mitään, vaikka luvusta ilmenee, että Helsinki menettää kantasuomalaisia veronmaksajia lähikuntiin.

Kantelijan mukaan ulkomailta Helsinkiin muuttavan väestön muutosten huomiotta jättäminen ei ole linjassa sen kanssa, mitä näkökulmia kuntalain 37 §:ssä kaupunkistrategialta edellytetään, koska huoltosuhteeseen vaikuttaa nyt hyväksytyssä kuntastrategiassa mainitun ikääntymisen lisäksi myös tänne huonosti integroituvan ja huonosti koulutetun ja huonosti työllistyvän väestön määrän muutokset. Ilman tietoa tänne muuttavan työikäisen huonosti työllistyvän väestön määrästä kaupunki ei kantelijan mukaan kykene asianmukaiseen ja kuntalain edellyttämään taloussuunnitteluun ja raamibudjetointiin.

Kuntastrategiaan sovellettava sääntely

Kuntalain 37 §:n 1 momentin mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon: 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen; 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen; 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet; 4) omistajapolitiikka; 5) henkilöstöpolitiikka; 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet; 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntalain 37 §:n 2 momentin mukaan kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Saman pykälän 3 momentin mukaan kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Kuntalain 37 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen (HE 268/2014 vp, s.165) mukaan pykälän 1 momentissa säädettäisiin kuntastrategian laatimisvelvoitteesta sekä niistä eri näkökulmista, jotka strategiassa ainakin tulisi ottaa huomioon. Jokainen pykälässä mainittuista näkökulmista on laaja ja pitää sisällään useita asiakokonaisuuksia. Kuntastrategian velvoittavuus olisi luonteeltaan poliittista ja toiminnallista eli se ohjaisi päätösvalmistelua ja päätöksentekoa. Kuntastrategia ei siten olisi oikeudellisesti sitova tai valituskelpoinen asiakirja. Kuntastrategiaan pohjautuvat yksittäistä asiaa koskevat päätökset tehtäisiin erikseen. Strategialle syntyy kuitenkin välillisesti myös oikeudellista sitovuutta kunnan vuosittaisen talousarviopäätöksen yhteydessä, sillä talousarviossa päätettyjen tavoitteiden ja määrärahojen tulee perustua kuntastrategiaan.

Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kun-

nan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Kuntastrategia on siis talousarvion ja -suunnitelman keskeinen tausta-asiakirja, ei päinvastoin.

Kuntastrategian perusteena oleva arvio kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen

Kuntastrategiaa laadittaessa tarkastellaan kunnan ulkoisen toimintaympäristön tulevaa kehitystä. Kuntien toimintaympäristön muutosten tarkastelu perustuu informaatioon, jota on saatavissa tilastoista ja ennusteista, näistä tehdyistä johtopäätöksistä sekä lisäksi erityisesti ei-numeerisiin laadullisiin menetelmiin perustuvista näkemyksistä ja johtopäätöksistä.

Helsingin kaupunkistrategian 2021–2025 ”Kasvun paikka” valmistelussa on hyödynnetty kaupungin pitkäaikaista, kattavaa ja tilastollisesti luotettavaa omaa tietotuotantoa sekä laajasti muuta saatavilla olevaa dataa toimintaympäristön kehityksestä. Strategian tavoitteet on koottu ja yhteen sovitettu pormestarin johdolla käydyissä valtuustoryhmien keskinäisissä neuvotteluissa sekä niitä pohjustaneissa uuden kaupunginvaltuuston seminaarissa 12.–13.8.2021 ja uusien toimialalautakuntien seminaareissa, joissa keskusteltiin kaupunkistrategian teemoista toimialoittain.

Helsingin kaupungin 8.12.2021 hyväksytyssä talousarviossa vuodelle 2022 luvussa 2.3 käsitellään ulkomaalaistaustaisen väestön kasvua osana yleistä väestökehitystä kuvaavaa toimintaympäristön analyysiä. Luvussa on erillinen alaluku ulkomaalaistaustaisen väestön määrän viimeaikaisesta kehityksestä sekä ennusteesta. Luvussa kuvataan lyhyesti myös eri syistä Suomeen muuttaneiden kehitystä. Tässä luvussa väestönkehitys tarkastellaan hyvin tiiviisti. Strategian laatimisessa on hyödynnetty laajaa tietoaaineistoa, jossa myös ulkomaalaistaustaisten kehitystä on käsitelty monipuolisesti.

Ulkomaalaistaustaisen väestön määrää ja kehitystä on kuvattu verkossa myös päivittyvässä Helsingin kaupungin toimintaympäristön muutosten analyysissä (verkkosivusto <https://toimintaymparisto.hel.fi>), joka muodosti yhden tärkeän osan uuden kaupunkistrategian valmistelun tietopohjaa.

Helsingin kaupunki seuraa ulkomaalaistaustaisen väestön määrän kehitystä vuosittain sekä laatii ennusteen vieraskielisen väestön kasvusta noin kolmen vuoden välein. Seuraava ennuste tehdään vuoden 2022 aikana. Väestöennusteessa tarkastellaan ulkomaalaistaustaisten kasvua eri väestöryhmissä. Lisäksi kaupunki seuraa ulkomaalaistaustais-

ten kotoutumista Helsinkiin erilaisin indikaattorein ja kotoutumisen seurannasta julkaistaan erillinen seurantaraportti joka toinen vuosi.

Kaupungin toiminnan lainmukaisuus

Kuntalaki ei määrittele kuntastrategian yksityiskohtaista sisältöä, vaan ainoastaan vähimmäisvaatimukset. Kunnalla on laaja harkintavalta siinä, mitä asioita kuntastrategiassa painotetaan. Kunta voi perustuslais- sa turvatus itsehallintonsa nojalla valita kuntastrategiaan itselleen tärkeimmät kehittämiskohteet, kunhan siinä on huomioitu kuntalain 37 §:ssä mainitut vaatimukset.

Helsingin kaupunki on ottanut 13.10.2021 hyväksytyssä kaupunkistrategiassa huomioon kaikki kuntalain 37 §:n 1 momentissa mainitut vaatimukset. Kaupunkistrategia perustuu myös kuntalain 37 §:n 2 momentin mukaisesti laajaan ja perusteltuun arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Näin ollen Helsingin kaupunki on noudattanut kuntalakiä 13.10.2021 hyväksytyyn kaupunkistrategian laatimisessa.

Esittelijän perustelut

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on asiassa ESAVI / 35487/2021 varannut 22.11.2021 kaupungille tilaisuuden antaa lausuntonsa kantelun johdosta viimeistään 11.2.2022.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 5 §:n mukaan, ellei toisin ole säädetty tai määrätty, kaupungin puhevaltaa käyttää ja kaupungin esitykset ja lausunnot ulkopuoliselle antaa kaupunginhallitus.

Pormestari otti 6.8.2021 (§ 73) esittelyynsä kaupunkistrategiaa koskevan päätöksenteon. Koska kantelu koskee kaupunkistrategian laatimista, on perusteltua, että asian esittelijänä kaupunginhallituksessa toimii pormestari.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Olli Lahtinen, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36055
olli.lahtinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 22.11.2021 (AVI)
- 2 Helsingin kaupunkistrategia 2021-2025 "Kasvun paikka"
- 3 Talousarvio 2022

31.01.2022

Asia/20

Oheismateriaali

- 1 Helsingin toimintaympäristöanalyysi
- 2 Kaupunkistrategia 2021-2025 verkossa
- 3 Talousarvio 2022 verkossa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Etelä-Suomen aluehallinto-
virasto

Kantelun tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano
Liite 2
Liite 3
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täy-
täntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

31.01.2022

Asia/21

§ 82

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestys

HEL 2021-014960 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2023–2025 taloussuunnitelmaehdotuksen käsittelyjärjestyksen tiedoksi.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain mukaan kunnan talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Kunnan talousarvio on hyväksyttävä vuoden loppuun mennessä.

Helsingin kaupungin vuoden 2023 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen vuosiksi 2023–2025 käsittelyjärjestys on suunniteltu seuraavaksi:

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksen laatimisohje ja raami

Khn käsittely	ma	13.6.2022
---------------	----	-----------

Vuoden 2023 talousarvioehdotus ja taloussuunnitelmaehdotus 2023–2025

Lautakuntien talousarvioehdotukset	ke	14.9.2022
TAE-info sekä jako Khlle	to	27.10.2022
Khn 1. käsittely	ma	31.10.2022

Khn 2. käsittely	ma	7.11.2022
Jako Kvstolle	to	10.11.2022
Kvston 1. käsittely ja päätetään veroproosit	ke	16.11.2022
Kvston 2. käsittely	ke	23.11.2022

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Lauta- ja johtokunnat
Toimialat
Liikelaitokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.01.2022 § 51

HEL 2021-014960 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.01.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinemäen ehdotuksesta.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 36567

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Asia/21

ari.hietamaki(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 83

Helsinki-mitalin valmistaminen vuonna 2022

HEL 2022-000582 T 02 08 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, että vuonna 2022 hankitaan noin 540 kpl kultaisia Helsinki-mitaleja arvioituun arvonlisäverottomaan yhteishintaan 745 000 euroa. Vuoden 2022 hankinnan lopullinen hinta määräytyy hankintasopimuksessa kerrotulla tavalla kullan ja dollarin markkina-arvon perusteella. Kustannukset maksetaan talousarvion kohdalta 1 30 01 Kaupunginhallituksen käyttövarat (tulosityksikkö 1000021, projekti 1040201 009).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi
Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsinki-mitalin toimittaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Mitalit hankitaan 17.12.2020 allekirjoitetun sopimuksen mukaisesti Kultakeskus Oy:ltä. Kansliapäällikkö päätti 18.11.2020 (254 §) hyväksyä Kultakeskus Oy:n (0414941-9) tarjouksen Helsinki-mitaleiden valmistamisesta neljäksi (4) vuodeksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 30.11.1955 (§ 122) perustaa Helsinki-mitali -nimisen ansiomitalin ja hyväksyä Helsinki-mitalin jakoa koskevat mää-

31.01.2022

räykset. Kaupunginhallitus hyväksyi 3.3.2014 (§ 253) Helsinki-italin myöntämisperusteet.

Kultainen Helsinki-itali myönnetään tunnustukseksi pitkäaikaisesta ansiokkaasta toiminnasta Helsingin kaupungin hyväksi:

- Helsingin kaupungin tai Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen palveluksessa oleville tai eläkkeelle siirtyneille henkilöille. Edellytyksenä mitalin myöntämiseksi on 30 vuoden palvelussuhde Helsingin kaupungilla tai 30 vuoden palvelussuhde Helsingin kaupungin tytäryhteisöjen palveluksessa.
- Helsingin kaupungin hallintoelimissä toimiville tai toimineille luottamushenkilöille. Ehtona mitalin myöntämiseksi on, että henkilö on toiminut Helsingin kaupungin tai sitä ennen kaupunkiin liitettyjen kuntien luottamustehtävissä yhteensä vähintään 20 vuotta.

Kultainen Helsinki-itali voidaan myöntää myös muille henkilöille, joiden on katsottava toiminnallaan ansainneen kaupungin tunnustusta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Julia Lövegren, tietoasiantuntija, puhelin: 310 36690
julia.lovegren(a)hel.fi
Leena Mällänen, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36059
leena.mallanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsinki-italin toimittaja

Otteen liitteet

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kanslian taloushallinto

31.01.2022

Asia/23

§ 84

Oikaisuvaatimus asukasosallisuuden pienavustusasiassa

HEL 2021-000193 T 02 05 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hylätä ***** edustaman Vertsun Kohtaamon oikaisuvaatimuksen koskien viestintäjohtajan päätöstä asukasosallisuuden pienavustushakemuksesta 8.12.2021 (46 §). Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta viestintäjohtajan päätöstä olisi muutettava tai joiden johdosta päätös olisi kumottava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pienavustuspäätös Vertsun Kohtaamo
- 2 Vertsun kohtaamon oikaisuvaatimus 13.12.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimus tehdään 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitettujen toimielimen ja sen jaoston sekä sen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Oikaisuvaatimuksen saa 137 §:n mukaan

tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuu-
teen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kun-
nan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus tulee tehdä 14
päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksen te-
kijä on asiassa asianosainen, joten hänellä on ollut oikeus tehdä asias-
sa oikaisuvaatimus. Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle
toimielimelle.

Oikaisuvaatimus koskee viestintäjohtajan hylkäävää päätöstä *****
Vertsun Kohtaamolle tekemään asukasosallisuuden pienavustushake-
mukseen 8.12.2021 (46 §). 1.12.2021 jätetyssä hakemuksessa haettiin
pienavustusta 300 euroa Veräjälakson ruohokentällä 10.12.2021 jär-
jestettävää Valosydän-tapahtumaa varten. Hakemuksessa tilaisuuden
ohjelmaan oli merkitty musiikkiesitys sekä mehu- ja piparitarjoilu.

Tekijä perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti:

Vertsun Kohtaamo täyttää päätöksessä esitetyt asukasosallisuuden
avustuskriteerit, sillä Kohtaamon toiminta kohdentuu alueellisten yhteis-
työ- ja vaikuttamisrakenteiden kehittämiseen, Kohtaamon toiminta täh-
tää alueellista osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien
kehittämiseen ja Kohtaamo tarjoaa asukkaille vaikuttamismahdolli-
suuksia oman lähiympäristönsä elävöittämiseksi ja viihtyisyyden paran-
tamiseksi. Lisäksi Vertsun Kohtaamo toteaa, että hakemus kohdentuu
tapahtumaan, joka on osa Vertsun Kohtaamon toimintaa Veräjälakson
monikulttuurisella alueella.

Ennen Vertsun Valosydän -tapahtumaa Kohtaamo on muun muassa
toteuttanut Pikkupuutarhurit projektin, jossa alueen vapaaehtoiset
asukkaat kesän aikana ohjasivat lasten viljelytoimintaa kaupungin vilje-
lypalstalla Veräjälaksoissa. Tähän toimintaan saatiin apua Stadin saf-
kalta sekä kaupungin asukastalojen puutarhureilta. Muuten toiminnan
rahoitus juhliseen ja tarvikkeineen on ollut asukkaiden rahoittamaa. Li-
säksi Kohtaamon toiminnassa ovat toteutuneet paitsi edellä mainittu
palstaviljelyprojekti myös muun muassa siivoustalkoot ja pihakirppis.

Helsingin kaupunginhallitus päätti 25.6.2018 (§ 460), että kaupungin-
kanslian viestintäjohtaja päättää asukasosallisuuden pienavustusten
myöntämisestä, jos haettu avustus on enintään 3 000 euroa. Pienavus-
tuksen myöntämisessä on tarkoituksenmukaista pyrkiä päätöksenteon
nopeuteen ja ketteryuteen, sekä mahdollistaa matalan kynnyksen rea-
gointi kaupunkiyhteisöstä nouseviin tarpeisiin.

Pienavustusta voidaan myöntää asukasosallisuuden kriteerit täyttäviin
ja yleis- ja toiminta-avustuslajien mukaisiin alkaviin hankkeisiin ja toi-
mintaan tai kertaluonteisiin lyhyen aikavälin projekteihin. Asukasosalli-
suuden yleisavustuksia kohdennetaan muiden kuin kaupungin ylläpi-

tämien asukastilojen ylläpitämiseen ja toiminnan koordinointiin. Asukasosallisuuden toiminta-avustuksia kohdennetaan alueellisten yhteistyö- ja vaikuttamisrakenteiden koordinointiin ja kehittämiseen, yhteisöllisesti ja osallistavin menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen sekä alueellista osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien ja mallien kehittämiseen ja kokeiluun.

Lisäksi asukasosallisuuden avustuskriteereiden mukaan avustettavan toiminnan tavoitteena tulee olla asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien, yhteisöllisyyden sekä alueen viihtyisyyden parantaminen. Avustettavan toiminnan tulee edistää asukkaiden ja kaupungin välistä yhteistyötä, asukkaiden osallisuutta suunnitteluun ja päätöksentekoon sekä tarjota asukkaille vaikuttamismahdollisuuksia oman lähiympäristönsä elävöittämiseksi ja viihtyisyyden parantamiseksi.

Hakemus täyttää osittain asukasosallisuuden avustusten yleiskriteerit yhteisöllisyyden ja alueen viihtyisyyden ja vetovoiman parantamisesta. Tämän lisäksi avustettavilta hankkeilta vaaditaan perusteluja siitä, miten ne kohdentuvat alueellisten yhteistyö- ja vaikuttamisrakenteiden koordinointiin ja kehittämiseen, yhteisöllisesti ja osallistavin menetelmin tuotetun alueellisen tiedonkulun parantamiseen sekä alueellista osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien ja mallien kehittämiseen ja kokeiluun. Tämän tulisi näkyä varsinaisen tapahtuman ohjelmassa ja sen toteuttamisessa.

Pienavustuksella voidaan tukea uusia alkavia hankkeita ja toimintaa. Vertsun Kohtaamon Valosydän-juhlan ohjelmassa ei ole kyse tällaisesta asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä eikä uudesta innovatiivisesta alkavasta hankkeesta, vaan yksittäisestä tapahtumatuotannosta. Asukasosallisuuden avustuksia ei kohdenneta kaupunginosatapahtumiin, joiden pääsisältö on kulttuuripitoisessa esittävässä ohjelmassa ja joissa ei ole osallistumista ja vaikuttamista parantavien menetelmien kehittämistä ja kokeilua.

Oikaisuvaatimus tulee hylätä, koska ei ole esitetty laillisuus- eikä tarkoituksenmukaisuusperusteita, joiden johdosta viestintäjohtajan päätöstä olisi muutettava tai joiden johdosta päätös olisi kumottava.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Veli-Matti Hurtig, vuorovaikutussuunnittelija, puhelin: 310 32627
veli-matti.hurtig(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pienavustuspäätös Vertsun Kohtaamo
- 2 Vertsun kohtaamon oikaisuvaatimus 13.12.2021

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Päätöshistoria

Keskushallinto Kaupunginkanslia Viestintäosasto Viestintäjohtaja 08.12.2021 § 46

§ 85

Hallintopäällikön määräaikaisen viran perustaminen Helsingin kaupungin työterveysliikelaitokseen 1.2.2022 lukien

HEL 2022-000694 T 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus perusti Helsingin kaupungin työterveysliikelaitoksen yhteiset palvelut -yksikköön määräaikaisen hallintopäällikön viran 1.2.2022 - 31.12.2023 tai enintään siihen saakka, kun määräaikaisuuden peruste on olemassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 87 §:n mukaan virka perustetaan sellaisia tehtäviä varten, joissa käytetään julkista valtaa.

Hallintopäällikön määräaikainen virka tarvitaan, koska työterveysliikelaitoksella ei ole riittävästi virkoja liikelaitoksen sujuvan toiminnan ja sijaistajajärjestelyjen varmistamiseksi.

Hallintopäällikön tehtävä edellyttää virkasuhdetta, koska tehtäviin kuuluu muun muassa virkasuhteessa olevan toimitusjohtajan sijaistaminen tämän estyneenä ollessa. Sijaisen tehtäviin sisältyy julkisen vallan käyttöä, kuten esimerkiksi johtokunnan esittelijänä toimiminen ja viranhaltijapäätösten tekeminen.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 § 2 momentin mukaan viranhaltija voidaan ottaa määräajaksi, jos esimerkiksi tehtävän luonne, sijaisuus, avoinna olevaan virkasuhteeseen kuuluvien tehtävien hoidon järjestäminen tai muu näihin rinnastettava kunnan tai

hyvinvointialueen toimintaan liittyvä määräaikaista virkasuhdetta edellyttävä seikka sitä vaatii.

Kaupunki on käynnistämässä laatukilpailutuksen työterveyden palveluista, joten on tarkoituksenmukaista, että virka toimintojen vakiintumattomuuden vuoksi perustetaan määräaikaisesti. Hallintopäällikön virka perustetaan 31.12.2023 saakka tai enintään siihen saakka, kun palvelujen mahdollinen ulkoistaminen on toteutunut.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 4 § 3 momentin ja hallintosäännön 23 luvun 2 §:n nojalla virka voidaan täyttää ilman julkista hakumenettelyä silloin, kun kysymyksessä on määräaikainen virka.

Työterveysliikelaitoksen talousarviossa on varattu määräraha viran perustamista varten.

Hallintosäännön 12 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan henkilöstöjohtaja päättää tehtävien vaativuusluokittelusta ja tarkastusjohtajaa lukuun ottamatta siihen perustuvasta palkasta, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty tai ellei henkilöstöjohtaja ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle.

Perustettavaksi esitetyn viran palkka on määritelty kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen määräysten ja tehtävien vaativuuden arvioinnin perusteella. Tehtäväkohtainen palkka on 4 809,76 euroa/kk.

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 1 momentin 13 kohdan mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää viran perustamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Helena Wendorf, asiantuntija, työnantajapolitiikka, puhelin: 09 310 23529
helena.wendorf(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Työterveysliikelaitos
Taloushallintopalveluliikelaitos
Kaupunginkanslian henkilöstöosasto

§ 86

Alueen varaaminen Bonava Suomi Oy:lle ja TA-Asumisoikeus Oy:lle asuntohankkeiden suunnittelua varten (Laajasalo, Kruunuvuoren- ranta)

HEL 2021-013196 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi Bonava Suomi Oy:lle (Y-tunnus 2726714-3) ja TA-Asumisoikeus Oy:lle (Y-tunnus 0813688-5) Laajasalosta korttelit 49291 ja 49301 asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen käsittäen yhteispihatontin (AH) 49291/1 (pinta-ala 2 329 m², ei rakennusoikeutta), asuntotontin (AK) 49291/2 (pinta-ala 1 439 m², rakennusoikeus 5 100 k-m²), asuntotontin (AK) 49291/3 (pinta-ala 1 446 m², rakennusoikeus 5 150 k-m²) sekä tonttia 49291/3 palvelevan pysäköintitontin (LPA) 49301/1 (pinta-ala 270 m², ei rakennusoikeutta).
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisiä varausehtoja, liitteen 4 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 5 mukaista ohjetta ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (25.8.2018)”.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (25.5.2018)
- 6 Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n kilpailutyö, ”Nimetön 1”
- 7 Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n hakemus
- 8 Ote asemakaavasta

9	Hitas- ja hintakontrolloitujen omistusasuntojen tontinvarausehdot
10	Arviointimuistio (sisältää kyseisen suunnitelman jatkosuunnitteluohjeet)
11	Kruunuvuorenrannan tontinvarausten alueelliset lisäehdot
12	Lajitteluhuoneiden suunnitteluohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Liite 10

Liite 11

Liite 12

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja hankkeen kuvaus

Kaupunki järjesti Kruunuvuorenrannan asunto- ja yhteispihakortteleita 49288 ja 49289 koskevan kaksivaiheisen laatu- ja hintakilpailun 2018 kesäkuun ja 2019 helmikuun välisenä aikana. Kilpailun voittaja ratkaistiin vuoden 2019 toukokuussa (kaupunkiympäristölautakunta 7.5.2019, 222 §). Kaksivaiheisen kilpailun voittajaksi valittiin kilpailuohjelman mukaisesti korkeimman tarjouksen tehnyt toimija. Kilpailussa toiseksi sijoittui vain vähäisesti hintakilpailussa voittajalle hävinnyt Bonava Suomi Oy ja TA-Asumisoikeus Oy yhteisellä kilpailutyöllään.

Kilpailun raadin mukaan Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n laadullisen vaiheen kilpailutyö oli kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti kokonaisuutena vahva ja laadukas. Käydyssä hintakilpailussa Bo-

nava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n tarjous sijoittui toiseksi häviten kilpailun voittajalle (tarjottu hinta 1 165 euroa/k-m²) vain vähäisesti (kortteli 49288 tarjottu hinta 1 143 euroa/k-m² ja kortteli 49289 tarjottu hinta 1 123 euroa/k-m²).

Kilpailun ratkeamisen jälkeen kilpailun tuomaristo on yksimielisesti todennut, että Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n ehdotus on erittäin korkeatasoinen ja katsonut, että tontinvaraamista muualta laadukkaan kokonaisuuden toteuttamiseksi voidaan tästä syystä pitää perusteltuna.

Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta ovat Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy jättäneet hakemuksen yhteispihakorttelin 40291 ja sitä palvelevan pysäköintitontin 49301/1 varaamiseksi kilpailutyön toteuttamista varten. Hakemuksen mukaan tontin 49034/3 ollessa asumisoikeustuotantoa tontin lopullinen vuokraaja olisi TA-Asumisoikeus Oy ja Hitas-tuotannossa TA-Kodit Oy.

Varattavaksi ehdotettu yhteispihakortteli 49291 vastaa kaavaolosuhteitaan ja laajuudeltaan lähes identtisesti puolta alkuperäisestä kilpailualueesta. Korttelin 49291 muoto ja kaavan mukaisten rakennusalojen sijoittelu vastaavat myös alkuperäisten kilpailukortteleiden rytmiä, joten Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n laatima suunnitelma soveltuisi hyvin toteutettavaksi kortteliin.

Yhteispihakortteli 49291 on varattu kaupunginhallituksen 4.6.2018, 409 § tekemällä päätöksellä laatu- ja hintakilpailuun. Näin olen esitys tonttien varaamiseksi Bonava Suomi Oy:lle ja TA-Asumisoikeus Oy:lle aiemmin alueella käydyn kilpailun lopputuloksen perusteella vastaisi osaltaan myös tähän tavoitteeseen.

Sijaintikartta on liitteenä 2. Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n kilpailutyö "Nimetön 1" liitteenä 6. Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n hakemus liitteenä 7.

Rahoitus ja hallintamuototarkastelu

Tonttien hallinta- ja rahoitusmuoto on seuraava: asuntotontin (AK) 49291/2 osalta vapaarahoitteista sääntelemätöntä omistusasuntotuotantoa (noin 50% varausalueen rakennusoikeudesta) ja tontin 49291/3 osalta Hitas-omistusasuntotuotantoa tai asumisoikeusasuntotuotantoa (noin 50 % varausalueen rakennusoikeudesta).

Rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön ja kaupunginkanslian asuminen -yksikön

kanssa. Varattavaksi esitettävien tonttien hallinta- ja rahoitusmuodot vastaavat AM-ohjelman mukaista tavoitetta.

Asemakaava ja tonttitiedot

Tonttitiedot:	
Asemakaava nro	12130
Asemakaava tullut voimaan	22.11.2013
	Tontti 1
Käyttötarkoitus	Asumista palveleva yhteiskäyttöinen korttelialue (AH)
Osoite	Frejankuja
Tontin nro	49291/1
Kiinteistötunnus	91-49-291-1
Pinta-ala m2	2 329
Rakennusoikeus k-m2	0
	Tontti 2
Käyttötarkoitus	Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)
Osoite	Mirandankuja
Tontin nro	49291/2
Kiinteistötunnus	91-49-291-2
Pinta-ala m2	1 439
Rakennusoikeus k-m2	5 100
	Tontti 3
Käyttötarkoitus	Asuinkerrostalojen korttelialue (AK)
Osoite	Ellidankuja
Tontin nro	49291/3
Kiinteistötunnus	91-49-291-3
Pinta-ala m2	1 446
Rakennusoikeus k-m2	5 150
	Tontti 4
Käyttötarkoitus	Autopaikkojen korttelialue (LPA)
Osoite	Mirandankuja
Tontin nro	49301/1
Kiinteistötunnus	91-49-301-1
Pinta-ala m2	270
Rakennusoikeus k-m2	0

Kaupunginvaltuusto on 9.10.2013, 362 § hyväksynyt asemakaavan nro 12130, Kruunuvuorenranta, Haakoninlahti 2. Asemakaavamuutos on tullut voimaan 22.11.2013.

Asemakaavan mukaisella korttelin 49291 tonteilla (AK) 49291/2 ja 3 sijaitsevat korttelia pohjois-, itä- ja etelä reunoilta rajaavat asuinkerrostalojen rakennusalat. Tonttien pysäköinti on sijoitettu tonttien väliin jäävän asumista palvelevan yhteiskäyttöisen tontin (AH) 49291/1 kannenalaan, johon saa rakentaa myös teknistä tilaa. AH-tontin alue

tulee toteuttaa yhtenäisen suunnitelman mukaan. Pääosa säänneltyä asuntotuotantoa palvelevista pysäköintipaikoista on kaavan mukaan mahdollista sijoittaa maantasoon Mirandankujalla sijaitsevalle LPA-tontille 49301/1.

Kaavasta poiketen hakijat veloitetaan toteuttamaan 200 k-m² liiketilaa kaavamerkinnällä (1/2)VI(2/3) merkittyjen rakennusalojen maantaso-kerrokseen Haakoninlahdenkadun varteen sijoittuvan rakennusalan katutasoon.

Ote asemakaavasta on liitteenä 8.

Varausehdot

Erityisiin varausehtoihin on sisällytetty muun muassa velvollisuus noudattaa kilpailutyön laadullista suunnitelmaa ja sen jatkosuunnitteluohjeita, Kruunuvuorenrannan alueellisia varausehtoja sekä lajitteluhuoneiden suunnitteluohjeita.

Varausehdot ilmenevät liitteistä 3–5 sekä 9–12.

Tontin varaaminen

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Linjauksen mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arvioitavin erityisin perustein.

Asunto- ja yhteispihakorttelin 49291 sekä pysäköintikorttelin 49331 viereisten kortteleiden 49288–49289 osalle on aiemmin järjestetty kaksivaiheinen laatu- ja hintakilpailu, jossa Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n hankkeesta laatima suunnitelma oli kilpailun arviointiryhmän mukaan kaupunkikuvallisesti ja arkkitehtonisesti kokonaisuutena vahva ja laadukas. Kyseinen työ hävisi kilpailun voittajalle vain hinnan osalta vähäisesti. Kilpailun tuomaristo on kuitenkin yksimielisesti todennut, että varauksensaajiksi esitettävien tahojen laatima kilpailutyö toteutuisi muualla.

Yhteispihakortteli 49291 on kaupunginhallituksen 4.6.2018, 409 § tekemällä päätöksellä varattu myöhempään laatu- ja hintakilpailuun. Yhteispihakorttelin 49291 tonttien varaaminen Bonava Suomi Oy:lle ja TA-Asumisoikeus Oy:lle aiemmin järjestetyn kilpailun suunnitelmatyöhön perustuen vastaa osaltaan tavoitteeseen nopeuttaa alueen laadukasta rakentamista. Kortteliin laadittu esitys tuo alueelle uutuusarvoa ja on

todennäköistä, ettei kilpailuttamalla tai avoimella haulla olisi saavutettavissa kaupungin kannalta parempaa lopputulosta.

Edellä mainituilla erityisillä perusteilla suoravarauksen edellytykset täyttyvät.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan tontit -tiimin, asemakaavoituspalvelun sekä kaupunginkanslian asuminen -yksikön kanssa. Varaus toteuttaa kaupunkistrategiaa sekä kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita. Varaus perustuu kortteleiden 49288-49289 alueella järjestetyn kaksivaiheisen kilpailun yhteydessä laadittuun laadukkaaseen kilpailutyöhön ja kilpailun päättymisen jälkeen käytyihin neuvotteluihin.

Lisäksi varaus toteuttaa asuntotonttien suoravaraukselle asetetut kaupungin kyseiselle alueelle asettamat asuntotuotannon hallinta- ja rahoitusmuotojakaumaa koskevat tavoitteet.

Tonttien myöhempi luovuttaminen

Tontit 49291/1, 2, ja 3 sekä 49301/1 on tarkoitus luovuttaa myöhemmin kaupunginhallituksen 1.4.2019, 220 § päättämien tontinluovutus koskevien linjausten mukaisesti siten, että tontti 49291/2 luovutettaisiin myymällä ja tontit 49291/1 ja 3 sekä 49301/1 luovutettaisiin vuokraamalla.

Vapaarahoitteista sääntelemätöntä omistusasuntotuotantoa koskevan tontin 49291/2 myymisen voidaan katsoa olevan perusteltua, sillä edellä mainittujen linjausten kohdan 3.3 ”Asuntotonttien myynnin tarkentavia periaatteita ja osto-oikeusmenettelyn keskeiset periaatteet” mukaan tontti, joka muutoin luovutettaisiin vuokraamalla, voidaan erityisin perustein luovuttaa myymällä silloin, kun luovutettava tontti tai asuinrakennusoikeus on osa laajempaa hankekokonaisuutta, jossa muu rakennusoikeus luovutetaan myymällä. Tässä tapauksessa kyseiselle tontille laadittu suunnitelma on osallistunut kilpailuun, jonka voittajatyölle on myönnetty tontti myymällä. Näin ollen on kohtuullista, että nyt sääntelemättömään asuntotuotantoon varattavaksi esitettävä tontti 49291/2 varataan siten, että se luovutetaan myös myymällä.

Tontille laadittu asemakaava on viimeistelty loppuun saakka siten, ettei tulevaisuuden näköpiirissä ole tontin merkittävää, kaavanmuutosmahdollisuuksiin perustuvaa arvonnousua. Näin ollen tontin 49291/2 myynti ei estä eikä vaikeuta kaupungin pitkän tähtäimen kehittämistä, eikä tontin myynti muutoinkaan johda kaupungin kannalta epätarkoituksenmukaiseen tilanteeseen.

Tontit tullaan luovuttamaan markkina-arvoon perustuen, siten että asuntotonttien hinta vastaa vähintään varauksensaajan kilpailun yhtey-

dessä kohteesta tarjoamaa korkeampaa yksikköhintaa 1 143 euroa/k-m². Kaavassa määrittelemättömän nyt toteutettavaksi veloitettun liikerakennusoikeuden osalta tullaan vastaavasti määrittämään markkina-arvo. Markkina-arvot määritetään ulkopuolisten asiantuntijoiden laatiin arviointilausuntoihin ja/tai vyöhykehintamalleihin perustuen.

Luovutusta koskevat päätökset valmistellaan myöhemmin erikseen ja tuodaan toimivaltaisen tahon päätettäväksi.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §: n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Varausaluekartta
- 2 Sijaintikartta
- 3 Erityiset varausehdot
- 4 Yleiset varausehdot
- 5 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (25.5.2018)
- 6 Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n kilpailutyö, "Nimetön 1"
- 7 Bonava Suomi Oy:n ja TA-Asumisoikeus Oy:n hakemus
- 8 Ote asemakaavasta
- 9 Hitas- ja hintakontrolloitujen omistusasuntojen tontinvarausehdot
- 10 Arviointimuistio (sisältää kyseisen suunnitelman jatkosuunnitteluohjeet)
- 11 Kruunuvuorenrannan tontinvarausten alueelliset lisäehdot
- 12 Lajitteluhuoneiden suunnitteluohje

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Varauksensaajat

Otteen liitteet
Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2

31.01.2022

Asia/25

Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.01.2022 § 6

HEL 2021-013196 T 10 01 01 00

Ellidankuja/Mirandankuja

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että Bonava Suomi Oy:lle (Y-tunnus 2726714-3) ja TA-Asumisoikeus Oy:lle (Y-tunnus 0813688-5) varataan Laajasalosta asunto- ja yhteispihakortteli 49291 sekä pysäköintikortteli 49301 asuntohankkeiden suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitekartan 1 mukainen ja käsittää yhteispihatontin (AH) 49291/1 (pinta-ala 2 329 m², ei rakennusoikeutta), asuntotontin (AK) 49291/2 (pinta-ala 1 439 m², rakennusoikeus 5 100 k-m²), asuntotontin (AK) 49291/3 (pinta-ala 1 446 m², rakennusoikeus 5 150 k-m²) sekä tonttia 49291/3 palvelevan pysäköintitontin (LPA) 49301/1 (pinta-ala 270 m², ei rakennusoikeutta), sijaintikartta liite 2.
- Varaus on voimassa 31.12.2022 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 3 mukaisia erityisehtoja, liitteen 4 yleisiä varausehtoja sekä liitteen 5 mukaista ohjetta ”kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (25.8.2018)”.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

§ 87

Alueen varaaminen OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastolle asun- tohankkeen suunnittelua varten (Oulunkylä, määräala tontista 28320/7)

HEL 2021-012943 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus varasi OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastolle (Y-tunnus 2534625-1) määräalan asuntotontista 28320/7 asuntohankkeen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitteen 1 mukainen arvioitu alue asuntotontista (AK) 28320/7 (arvioitu pinta-ala noin 1 830 m², laskennallinen rakennusoikeus noin 2 100 k-m²).
- Varausalueelle tulee toteuttaa vapaarahoitteisia ja sääntelemättömiä vuokra-asuntoja.
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja, liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 4 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)".

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta ja liitekartta varausalueesta ja nykyinen vuokra-alue
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)
- 5 Hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hakemus ja suunniteltava hanke

OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahasto pyytää 15.11.2021 päivätyllä hakemuksella, että sille varataan se tontin 28320/7 osa, jolle tullaan kohdistamaan kaikki tontille 28320/7 osoitettu käyttämätön rakennusoikeus. Rakennusoikeus esitetään hakemuksessa varattavaksi vapaarahoitteisten ja sääntelemättömien vuokra-asuntojen suunnittelua varten.

Rahoitus- ja hallintamuototarkastelu on tehty yhdessä kaupunkiympäristön toimialan tontit -yksikön ja kaupunginkanslian asuminen -yksikön kanssa. Tarkastelun lopputulos ei suoraan puoltanut hakemuksen mukaista rahoitus- ja hallintamuotoa alueelle, jolle ensisijaisesti tavoitellaan asumisoikeusasuntotuotantoa. Kokonaisarvioinnissa annettiin kuitenkin painoarvoa muun muassa sille, että hanke ei sijaitse kaupunkiuudistusalueella, hankkeen suunnittelutilanne mahdollistaa nopean rakentumisen ja hanke on kokoluokaltaan pienehkö (asuinrakennusoikeus on noin 2 100 k-m²). Näillä perusteilla rahoitus- ja hallintamuodon ei katsottu vaikuttavan negatiivisesti kaupungin alueelle asettamaa asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakautamaa koskevaan tavoitteeseen.

Varattavaksi esitettävä alue sijaitsee Asunto Oy Suonotkontie 4:n vuokra-alueella. Vuokra-alueella sijaitsee kerrostalo, jonka asunnot ovat vuokra-asuntokäytössä.

Kaupungin ja Asunto Oy Suonotkontie 4:n välillä on voimassa oleva maanvuokrasopimus nro 7595, joka koskee asuntotonttia (AK) 28320/7. Sopimus on voimassa 31.12.2025 saakka. OP-Vuokratuotto -

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

erikoissijoitusrahasto omistaa vuokralaisena olevan asunto-osakeyhtiön osakekannan kokonaisuudessaan.

OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahasto hakee varausta kaavatontin 28320/7 määräalaan sillä perusteella, että sen omistamalle yhtiölle vuokratulla tontilla on käyttämätöntä rakennusoikeutta, jonka OP-Vuokratuotto on halukas toteuttamaan. Hankkeen toteuttamista koskeva poikkeamispäätös asemakaavasta on myönnetty kesäkuussa 2021 (rakennusvalvontapäällikkö, 4.6.2021, 4 §) ja rakennuslupaa koskevat neuvottelut ovat vireillä. Maanvuokrasopimuksen ollessa voimassa ei kyseistä rakennusoikeutta voi muut toimijat toteuttaa.

Hakemus on liitteenä 5.

Asemakaava- ja tonttitiedot

Asemakaava nro 12198
Asemakaava hyväksytty: kaupunginvaltuusto 29.1.2014, 25 §
Asemakaava tullut voimaan: 14.3.2014
Käyttötarkoitus: asuinkerrostalojen korttelialue (AK)
Osoite: Suonotkontie 4
Tontin nro: 28320/7
Pinta-ala: 5 499 m²
Rakennusoikeus: 5 100 k-m²

Asemakaavan muutos nro 12198 mahdollistaa täydennysrakentamisen Asunto Oy Suonotkontie 4:n nykyiselle vuokra-alueelle. Vuokra-alueelle on asemakaavan muutoksessa osoitettu nykyisen neljäkerroksisen kerrostalon rakennusalan eteläpuolelle rakennusala viisikerroksiselle kerrostalolle, jonka pohjakerrokseen tulee rakentaa vähintään 70 k-m² liiketilaa. Tontilla 28320/7 on käyttämätöntä rakennusoikeutta noin 2 100 k-m²

Tontin varaaminen

Kaupunginhallitus on 1.4.2019, 220 § hyväksynyt Helsingin tontinluovutusta koskevat linjaukset sekä niitä tarkentavat soveltamisohjeet. Linjausten mukaisesti kaupunki varaa asuntotontit pääasiassa julkisten hakujen ja kilpailujen kautta. Yksittäinen asuntotontti voidaan kuitenkin varata suoravarauksena ilman julkista hakua tapauskohtaisesti arviotavain erityisin perustein.

Tontin varaamista OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastolle voidaan pitää tässä tapauksessa perusteltuna, sillä edellä mainittujen linjausten kohdan 2.5. "Asuntotonttien suoravaraukset" mukaan tontti voidaan varata suoravarauksena muun muassa silloin, kun kilpailuttaminen tai avoimen haun järjestäminen ei ole mahdollista tonttiin kohdistuvan ha-

kijan pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen vuoksi ja tontti varataan tontin vuokralaiselle ja/tai tämän valitsemaalle kumppanille täydennysrakentamishanketta varten. Tontti voidaan tällöin varata ja osoittaa sääntelemättömään asuntotuotantoon edellyttäen muun ohella, että kaupungin kyseiselle alueelle asettamat asuntotuotannon rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet täyttyvät.

Suoravarausta koskevat ehdot täyttyvät, koska varauksensaaja omistaa vuokralaisena olevan yhtiön osakekannan ja hankkeen pieni koko huomioiden alueelle asetetut hallintamuotojakaumaa koskevat tavoitteet eivät hankkeen seurauksena vaarannu.

Varausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan tontit -tiimin, asemakaavoituspalvelun sekä kaupunginkanslian asuminen -yksikön kanssa. Varaus perustuu hakemuksen tietoihin ja käytäntöihin neuvotteluihin.

Tontin myöhempi luovuttaminen ja aluetta koskevan maanvuokrasopimuksen muuttaminen

Varausalueesta on tarkoitus muodostaa oma tontti ja se on tarkoitus luovuttaa myöhemmin varauksensaajalle edellä mainittujen asuntotonttien luovutusta koskevien linjausten mukaisesti vuokraamalla pitkäaikaisesti markkinahintaan.

Vuokran markkinaehtoisuus varmistetaan ulkopuolisen asiantuntijan arviokirjalla ja/tai vyöhykehintamallilla.

Asunto Oy Suonotkontie 4:n pitkäaikaista maanvuokrasopimusta tullaan muuttamaan siten, että vuokraus kohdistuu jatkossa vain siihen osaan tontista 28320/7, jolla sijaitsee jo rakennettu kerrostalo ja sitä palvelevat parkkipaikat.

Vuokrausperiaatteet valmistellaan myöhemmin erikseen ja tuodaan toimivaltaisen tahon päätettäväksi tontin pitkäaikaisen maanvuokrasopimuksen laadinnan yhteydessä.

Täydennysrakentamiskorvaus

Kaupunki ei tule suorittamaan asemakaavan muutoksen toteuttamisen johdosta täydennysrakentamiskorvausta, sillä kaavamuutoksesta seurannut tontin lisääntynyt rakennusoikeuden määrä esitetään varattavaksi nykyisen vuokralaisen omistajalle.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

31.01.2022

Asia/26

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Sijaintikartta ja liitekartta varausalueesta ja nykyinen vuokra-alue
- 2 Erityiset varausehdot
- 3 Yleiset varausehdot
- 4 Kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadettavat puut (15.10.2021)
- 5 Hakemus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Varauksensaaja

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiymäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.01.2022 § 7

HEL 2021-012943 T 10 01 01 00

Suonotkontie 4

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että OP-Vuokratuotto -erikoissijoitusrahastolle (Y-tunnus 2534625-1) varataan

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Oulunkylästä määrääla asuntontista 28320/7 asuntohankkeen suunnittelua varten seuraavasti:

- Varausalue on liitteen 1 mukainen arvioitu alue asuntontista (AK) 28320/7 (määräalan arvioitu pinta-ala noin 1 830 m², määrääalan laskennallinen rakennusoikeus noin 2 100 k-m²)
- Varausalueelle tulee toteuttaa vapaarahoitteisia ja sääntelemättömiä vuokra-asuntoja
- Varaus on voimassa 31.12.2023 saakka.
- Varauksessa noudatetaan liitteen 2 mukaisia erityisiä varausehtoja ja liitteen 3 mukaisia yleisiä varausehtoja sekä liitteen 4 mukaista ohjetta "kaivu- ja louhintatoimenpiteiden suorittaminen sekä kaadetavat puut (15.10.2021)".

(A1128-1375)

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Minja Mehtälä, kiinteistölakimies, puhelin: 09 310 76012
minja.mehtala(a)hel.fi
Miia Pasuri, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 34439
mii.pasuri(a)hel.fi

§ 88

Pasilan keskitornialueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun voittajan valinta sekä kiinteistökaupan esisopimuksen ja toteutussopimuksen hyväksyminen

HEL 2021-014809 T 10 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus:

- valitsi keskitornialueen kilpailun voittajaksi Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varman
- hyväksyi keskitornialuetta koskevan kiinteistökaupan esisopimuksen liitteenä 1 olevan toteutussopimuksen mukaisin ehdoin siten, että kaupungin osuus kauppahinnasta on vähintään 8 953 512,27 euroa
- luovutti keskitornialueen toteuttamisen kannalta tarvittavat pysyvät käyttö- ja hallintaoikeudet ja oikeuttaa tonttipäällikön tai hänen määräämänsä myöntämään näitä keskitornialueen toteuttamisen kannalta tarvittavia pysyviä käyttö- ja hallintaoikeuksia
- päätti, että kaupunki ei käytä sille kuuluvaa keskitornialueen etuos-to-oikeutta
- oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan tai hänen määräämänsä allekirjoittamaan edellä sanotun toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen sekä tekemään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Keskitornialueen toteutussopimusluonnos
- 2 Kilpailuohjelma
- 3 Arviointipöytäkirja

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Otteen liitteet

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

31.01.2022

Skanska CDF Oy

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Suomen valtio, jota edustaa Senaatti-kiinteistöt (jäljempänä myös ”Senaatti”) ja Helsingin kaupunki järjestivät yhteistyössä Pasilan keskitoronialueesta (jäljempänä keskitoronialue) suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun (jäljempänä kilpailu). Kilpailun suunnittelualue koostui kahdesta maa-alueesta sekä Teollisuuskadun yläpuolelle rakennettavasta rakennusoikeudesta (yhteensä noin 5 000 m²). Keskitoronialue on esitetty liitteenä 2 olevassa kilpailuohjelmassa.

Kaupunki ei omista keskitoronialueen myytäviä kahta maa-aluetta, vaan ne ovat kumpikin Suomen valtion omistamia. Kaupunki on Senaatin ja kaupungin väliseen yhteistyösopimukseen perustuen sekä Teollisuuskadun yläpuolelle rakennettavan kansirakenteen rakentamiseen myönnettävien pysyvien käyttö- ja hallintaoikeuksien vuoksi kiinteistönomistajana sekä toteutus sopimuksen että kiinteistökaupan esisopimuksen sopimusosapuolena.

Kilpailu käynnistyi elokuussa 2021. Kilpailun tavoitteena oli löytää keskitoronialueelle korkeatasoinen ja toteuttamiskelpoinen toimisto- ja liiketiloja sisältävä suunnitelma (suunnitteluratkaisu) sekä ostaja ja toteuttaja keskitoronialueelle. Keskitoronialueen toteuttaminen edellyttää asemakaavan laatimista.

Tuomaristo arvioi kilpailuehdotukset ja valitsi neuvotteluvaiheeseen molemmat indikaatiivisen tarjouksen jättäneet tahot. Neuvotteluiden päätteeksi sitovan tarjouksen keskitoronialueen ostamisesta ja toteuttamisesta jättivät edellä mainitut kaksi kilpailijaa. Kaupungin ja Senaatin edustajista koostunut tuomaristo esittää kilpailun voittajaksi ja keskitor-

nialueen toteuttajaksi Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varmaa (jäljempänä Varma) kilpailuehdotuksellaan Pasilan Keskitornialue.

Kilpailun voittajaksi esitettävä suunnitteluratkaisu täyttää kaupunkikuvalliset, laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet, jotka kilpailulle asetettiin. Kilpailun ohessa käytyjen toteutusneuvottelujen yhteydessä on pyritty varmistamaan, että voittajaehdotus on toimiva ja toteutuskelpoinen esitetyssä muodossaan.

Varma maksaa keskitornialueen toteuttamiseen luovutettavasta tontista sekä pysyvistä käyttö- ja hallintaoikeuksista kaupungille ja Senaatille yhteensä vähintään 26 860 536,80 euroa, josta kaupungin osuus on 1/3 ja Senaatin 2/3. Näin ollen kaupungin osuus myyntitulosta on vähintään 8 953 512,27 euroa.

Keskitornialueesta tulee korkeatasoinen liike- ja toimitila-alue, josta on hyvät liikenneyhteydet niin seudullisesti kuin valtakunnallisestikin. Veturitien ja junaraiteiden väliin sijoittuva sekä pohjoisesta Pasilansiltaan ja etelästä Veturitallinpihaan rajoittuva keskitornialue on merkittävä jatkumo Keski-Pasilan kasvamiselle etelän suuntaan.

Keskitornialueen tonttia sekä pysyviä käyttö- ja hallintaoikeuksia koskevat kiinteistökaupat on tarkoitus tehdä heti alueen asemakaavan lainvoimaistuttua, jolloin rakentamisen olisi tarkoitus käynnistyä vuonna 2024. Tavoitteena on, että keskitornialue olisi valmis kokonaisuudessaan vuonna 2026. Valmistuessaan se tarjoaa noin 43 000 k-m² liike- ja toimistotilaa, jossa olisi yli 3 000 työpaikkaa.

Esittelijän perustelut

Pasilan keskitornialueen suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailu

Senaatti-kiinteistöt järjesti yhteistyössä Helsingin kaupungin kanssa suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun Helsingin Pasilan tornialueella sijaitsevan alueen (keskitornialue) suunnittelusta ja toteuttamisesta. Kilpailu alkoi 4.8.2021. Kilpailuehdotukset tuli jättää 1.11.2021 mennessä. Määräaikaan mennessä kaksi tahoa jätti kilpailuehdotuksen. Neuvotteluita jatkettiin molempien tahojen kanssa ja määräaikaan mennessä molemmilta saatiin sitovat tarjoukset, joiden perusteella tuomaristo ehdottaa voittajaksi Pasilan Keskitornialue -nimisen suunnitelman laatinnutta Varmaa.

Kilpailun tavoitteena oli löytää keskitornialueelle 25 000–50 000 k-m² toimisto- ja liiketiloja sisältävä kaupunkikuvallisesti, toiminnallisesti ja arkkitehtonisesti korkeatasoinen, toteuttamiskelpoinen ratkaisu sekä sille toteuttaja. Kilpailuun saivat osallistua ne tahot, jotka täyttivät kilpailuohjelmassa ilmoitetut vähimmäisvaatimukset. Osallistujan tuli osoit-

taa, että sillä on riittävät taloudelliset ja tekniset edellytykset kohteen toteuttamiseksi.

Tehtävänä oli suunnitella toimitilasta ja liiketilasta koostuva toiminnallinen kokonaisuus, joka linkittää osaltaan Keski-Pasilan toimintoja toisiinsa. Kilpailuehdotusta laadittaessa tuli huomioida ennen kaikkea suhde ympäröivään kaupunkirakenteeseen sekä rakennuskantaan ja kaupunkikuvaan, sekä huomioida tornialueen tuleva kehitys. Lisäksi ratkaisun tuli olla taloudellisesti realistinen ja markkinatasoinen ja sen toteuttajan tuli olla hankkeen koko huomioiden luotettava toimija.

Tontti ja sille kaavoitettava rakennusoikeus luovutetaan voittajalle kiinteistökaupalla. Kilpailun voittaneen suunnitelman pohjalta valmistellaan asemakaava keskitornialueelle kumppanuuskaavoituksena yhdessä ostajan, Senaatti-kiinteistöjen ja kaupungin kanssa.

Suunnitteluratkaisut

Pasilan Keskitornialue

Varman esittämän suunnitteluratkaisun mukaan keskitornialueen tontille toteutetaan toimisto- ja liiketilaa sisältävä uudisrakennus, jonka massoittelu kasvaa Pasilansillan viereisestä, enintään 7-kerroksisesta osasta tornin huipun vähintään 32-kerroksiseksi kilpailuehdotuksen mukaisesti. Väliin jäävät rakennusten osat ovat enintään 10-, 12- ja 14-kerroksisia. Rakennussuunnitelma muodostuu eteläpuolen kaupunkimaisemaan suuntautuvasta tornista sekä tähän sulautuvasta, portaittain kohti pohjoista madaltuvasta ja Pasilansiltaan liittyvästä jalustaosasta.

Suunnitteluratkaisun arkkitehtuurista on vastannut suomalainen arkkitehtitoimisto JKMM Arkkitehdit Oy. Lisäksi kohteen suunnitteluun on osallistunut suuri määrä asiantuntijoita kuten esimerkiksi Haahtela Oy.

Rakennuksen toiminnat jakautuvat vyöhykkeittäin, muuntuen sisäänkäyntitasojen julkisista tiloista ylempien kerrosten yksityisiin työtiloihin. Pasilansillan ja Veturitallinkujan pääsisäänkäynnit suuntautuvat kohti ympäristön jalankulkuvirtoja. Näihin liittyvissä kerroksissa sijaitsevat liike-, ravintola ja tapahtumatilat. Liiketilat ovat lähtökohtaisesti sekä toimistokäyttäjien toimintaan liittyviä, että ulkopuolisille kävijöille avoimia ja siten kaupallisesti elinvoimaisia.

Tontti yhdistää Pasilansillan sekä Veturitien katutasot. Pasilansillan ja veturitallien alueen yhdistävä esteetön kevyenliikenteen reitti asettuu uudisrakennuksen ja radan väliin. Ylempänä Pasilansillan tasolla on tarjolla aktiivinen kaupunkitila rautatieaseman ja kauppakeskuksen pääsisäänkäyntien tuntumassa. Alatasolla veturitallien läheisyydessä

avautuu elämyksellinen ympäristö, josta on tarkoitus kehittää tulevaisuudessa kulttuurin ja vapaa-ajan aktiviteettien keskittymä. Kaksi sisäänkäyntikerrosta ja -suuntaa helpottavat sisäistä kulkua ja logistiikkaa, mikäli rakennuksessa on useampia toimijoita.

Toteuttavaksi esitettävä rakennusoikeus on yhteensä noin 43 000 k-m². Rakennusoikeus koostuu: toimistoista noin 41 000 k-m², liiketiloista noin 1 300 k-m² ja laitetoista noin 670 k-m². Lisäksi alueelle tulee kerrosalaan kuulumattomia huolto-, varasto-, väestönsuoja-, pysäköinti- ja yleiseen jalankulkuun tarkoitettuja tiloja.

Viuhka

Tarjouksen keskitornialueesta jätti myös kilpailija Skanska CDF Oy ehdotuksellaan Viuhka. Suunnitteluratkaisun arkkitehtuurista on vastannut suomalainen arkkitehtitoimisto Arkkitehtitoimisto Ala Oy. Kilpailijan ehdotus sisältää kolme eri hahmoista ja korkuista rakennusta, joiden yhteenlaskettu rakennusoikeus oli noin 34 000 k-m².

Viuhkan porrastuva hahmo lähtee Itä-Pasilan mittakaavasta, nousee Triplan korkeudelle ja kurottaa 30-kerroksiseksi. Molemmin puolin tornia rakennettavat terrassinomaiset portaat pyrkivät luomaan urbaania rinteiden kaltaista pintaa maantason ja sillan välille.

Torni voidaan jakaa eri vuokralaisille joko kerroksittain, tornimaisina segmentteinä tai näiden yhdistelmänä. Kerroksia on kolmea peruskokoa ja näitä yhdistävät kaksi hissiä. Näin ollen eri tilakokojen yhdistelmiä on runsaasti, mikä takaisi laajan kirjon mahdollisia käyttäjiä. Suunnitteluratkaisun mukaan Pasilansillan tasossa olisi näyttävä sisäänkäyntiaula. Maantasosta löytyisi liiketilaa sekä Teollisuuskadun pohjoispuolella pyörähotelli. Kattokerroksesta löytyisi korkea ja avara näköalaravintola tai vaihtoehtoisesti koko talon käyttäjiä palveleva yhteiskäyttö- ja oleskelutila neuvotteluhuoneineen.

Tuomariston arviointi ja esitys kilpailun voittajaksi

Kilpailun arviointivaiheessa arvosteluperusteena on käytetty kolmea eri kriteeriä:

1. Kaupunkitilallinen ja arkkitehtoninen laatu

- Suhde ympäristöön ja kaupunkirakenteellinen kokonaisuus.
- Katutasojen aktivoiminen, viihtyisyys, sisä- ja ulkotilojen liittyminen toisiinsa.
- Omaleimaisuus, tornialueen identiteettiä vahvistavat ratkaisut.
- Rakennuksen / rakennusten mittasuhteet, massoittelu.
- Julkisivuratkaisut ja materiaalit.

2. Kokonaishinta

- Kilpailuehdotukset arvioidaan kokonaishinnan perusteella.
- Kilpailuehdotuksen tulee täyttää minimihintavaatimus.

3. Toiminnallisuus ja toteuttamiskelpoisuus

- Liike-, toimisto- ja palvelutoimintojen konseptin sisältö ja toteutuskelpoisuus sekä toimintojen sijoittuminen.
- Kokonaisratkaisun toimivuus.
- Luontevat reitit, liikennejärjestelyt, huolto ja logistiikka.
- Tekninen toteutettavuus.

Tuomaristo on valinnut voittajaksi kilpailijan, jonka kilpailuehdotus on arvioitu kokonaisuutena parhaaksi edellä todetuin arvosteluperusteiden tarkemmin liitteenä 3 olevan arviointipöytäkirjan mukaisesti.

Kaupunkitilallinen ja arkkitehtoninen laatu

Varman kilpailuehdotus on massoitteeltaan varsin luonteva, mittakaavallista vaihtelua sisältävä, omaleimainen ja tietyistä suunnista katsottuna kaupunkikuvallisesti onnistunut suunnitelma. Ehdotus muodostaa Pasilansillan suuntaan mielenkiintoisia näkymiä etenkin aseman edustalta ja Triplan ylimmistä kerroksista katsottuna.

Julkisivulinjat on haettu ympäristön luonnoksista, ja näin muodostettu porttiaihe Veturitietä pohjoiseen kuljettaessa. Etelästä, keskustan suunnalta katsottuna ehdotuksen tornimassa on kaukomaisemassa leveimmillään, mikä korostuu etenkin radan suuntaisissa näkymissä tietynä raskautena. Torniosan huippu on puolet kapeampi neljän ylimmän kerroksen osalta.

Ehdotus on arkkitehtonisesti ja kaupunkikuvallisesti ansiokas ja huolellisesti laadittu. Haastavaan suunnittelualue on otettu hyvin huomioon, samoin tontin erityispiirteet sekä suunnittelulliset reunaehdot. Ehdotus on taitavasti sovitettu alueen asemakaavaluonnoksen kokonaisuuteen ja ympäröivien kortteleiden luonnoksiin.

Kokonaishinta

Varman tarjoama hinta (650 €/k-m² x 42 498,5 k-m²) täyttää kilpailuohjelmassa määritellyn vähimmäistason, joka oli liike- ja toimistotilojen osalta 620 €/k-m² (hinta indeksitasossa 8/2021). Lisäksi muut rakennusoikeuteen laskettavat tilatyypit on hinnoiteltu erikseen (100 €/k-m² x 672,5 k-m²). Vähimmäistaso on määritelty ulkopuolisten asiantuntijoiden arvioiden perusteella.

Voittaneen suunnitelman laajuus on 43 171 k-m², joka täyttää myös kilpailuohjelmassa määritellyt vähimmäistason 25 000 k-m². Näin ollen myös rakennusoikeudesta maksettava kokonaishinta 27 691 275 euroa täyttää määritellyn vähimmäishinnan, joka oli vähintään 15 500 000 euroa.

Toiminnallisuus ja toteuttamiskelpoisuus

Varman ehdotuksen konsepti on kaupallisesti vakuuttava ja toteuttamiskelpoinen. Toteuttamiskelpoisuuteen vaikuttaa erityisesti, että jo tässä vaiheessa on mukana sitoutunut päävuokralainen. Kilpailuehdotuksen liike-, toimisto-, ja palvelutoiminnot mahdollistavat päävuokralaisen lisäksi myös muidenkin yritysten tarpeet, joka tekee suunnitelmasta tilankäyttöllisesti sekä toiminnallisesti hyvän kokonaisuuden.

Toiminnallisuuden osalta on arvostelussa otettu myös huomioon, että kilpailuehdotuksen suunnitteluratkaisun kantavuus, kerroskorkeudet ja tekniikka sekä muuntojoustava mitoitus tukee toimistokerrosten osalta erilaisia käyttäjätarpeita monipuolisesti koko rakennuksen elinkaaren ajan.

Kokonaisuutena arvioiden kilpailuehdotuksen tekninen, toiminnallinen ja kaupallinen toteuttamiskelpoisuus on korkealla tasolla. Lisäksi ehdotus osoittaa hankkeella olevan kaavoitusta tukevia ja toteutukseen tähtäviä suunnitteluvalmiuksia, joka mahdollistavat toteutuksen Varman esittämässä aikataulussa. Lisäksi kilpailusuunnitelma täyttää Varman itsensä ilmoittamana kilpailuvaiheessa tehdyn esiselvityksen BREEAM tason excellent.

Valtion ja kaupungin väliset sopimukset Keski-Pasilan alueesta

Keski-Pasilan rakentaminen perustuu valtion ja kaupungin välillä laadittuihin sopimuksiin. Ensimmäinen tähän liittyvä sopimus on vuonna 2002 tehty aiesopimus, jossa sovittiin alueen rakentamisesta sen jälkeen, kun Keski-Pasilan alaratapihaa ei Vuosaaren uuden sataman valmistuessa enää tarvittu kantakaupungin satamien tavaraliikennejärjestelyihin. Kyseinen sopimus on korvattu vuonna 2017 allekirjoitetulla Keski-Pasilan osayleiskaavan mukaisen alueen kattavalla yhteistyösopimuksella.

Keski-Pasilan osayleiskaavan aluetta koskevassa yhteistyösopimuksessa todetaan, että koko sopimusalueelle kaavoitettavan uudis- ja lisärakennusoikeuden arvo jaetaan Senaatin ja kaupungin kesken siten, että ensimmäisen 250 000 k-m²:n uudis- ja lisärakennusoikeuden arvosta kaupungin osuus on 16,16 % ja Senaatti-kiinteistöjen osuus 83,84 %. Siltä osin kuin sopimusalueen uudis- ja lisärakennusoikeus ylittää 250 000 k-m², arvo jaetaan osapuolten kesken siten, että Senaa-

tin osuus siitä on 2/3 ja kaupungin osuus 1/3. Uudis- ja lisärakennusoikeus on ylittänyt 250 000 k-m² joulukuussa 2019.

Senaatti-kiinteistöt, liikennevirasto (myöhemmin Väylävirasto) ja kaupunki ovat allekirjoittaneet vuonna 2017 Keski-Pasilan tornialueen suunnitteluun ja toteutukseen liittyvän yhteistyösopimuksen. Kyseisessä sopimuksessa on sovittu tarkemmin alueella noudatettavista tontinluovutusperiaatteista ja kilpailujen järjestämisestä. Lisäksi sopimuksessa on sovittu Helsinki High-rise -kilpailun järjestämisen organisoinnista ja alueen luovuttamisesta rakentamista varten.

Keskustakorttelia koskeva yhteistyösopimus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 5.3.2012 (248 §). Muut yhteistyösopimukset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 17.5.2017 (246 §).

Toteutussopimus

Toteutussopimusluonnos on liitteenä 1. Toteutussopimusluonnoksen kirjoitusasua ei ole viimeistely, viimeistely suoritetaan kilpailun voittajan kanssa ennen toteutussopimuksen allekirjoittamista, kuitenkin niin, etteivät sopimuksen oikeudet eikä velvollisuudet muutu sopijapuolten välisissä neuvotteluissa saavutetusta. Toteutussopimuksessa on sovittu keskitornialueen toteuttamisesta ja alueiden luovuttamisesta. Samanaikaisesti toteutussopimuksen kanssa allekirjoitetaan kiinteistökaupan esisopimus.

Toteutussopimus on tarkoitus allekirjoittaa kaupungin, Senaatin ja Varman välillä helmikuussa 2022, edellyttäen että Senaatin hallitus on hyväksynyt valtion maiden osalta kiinteistökaupan ja kaupunki osaltaan on hyväksynyt toteutussopimuksen ja kiinteistökaupan esisopimuksen hyväksymisen ja allekirjoittamisen.

Kaavoituksen ja tarkemman jatkosuunnittelun edetessä joudutaan toteutussopimukseen todennäköisesti tekemään muutoksia. Kaupunkiympäristön toimialajohtaja tulee tämän vuoksi oikeuttaa tekemään toteutussopimukseen tarvittavat muutokset, edellyttäen kuitenkin, ettei sopimuskokonaisuus muutu olennaisesti.

Kiinteistökauppa ja pysyvien käyttö- ja hallintaoikeuksien myöntäminen

Varman suunnitteluratkaisun mukaisen keskitornialueen pinta-ala on kokonaisuudessaan noin 4 500 m². Keskitornialueelle on tarkoitus kaavoittaa yksi tontti, joka muodostuu kiinteistöistä 91-410-1-4 ja 91-432-1-23.

Suunnitteluratkaisun mukaiseen alueeseen kuuluu myös Pasilansillan alainen alue ja Teollisuuskadun yläpuolinen alue. Pasilansillan alapuo-

leisella alueella keskitornialue yhdistetään Triplan rakennusvaiheessa toteutettuun huoltopihaan, joka on rakennettu palvelemaan myös keskitornialueen huoltotarpeita. Pysyvän käyttö- ja hallintaoikeuden tarvitseva Pasilansillan alapuoleisen alueen pinta-ala on noin 100 m².

Lisäksi suunnitteluratkaisun mukaiseen alueeseen kuuluu Teollisuuskadun yläpuolinen alue, johon rakennetaan radan ja kiertoliittymän välinen kansirakenne. Tämän rakenteen rakentamista ja kunnossa- ja ylläpitoa varten toteuttaja tarvitsee pysyvän käyttö- ja hallintaoikeuden Teollisuuskadun yläpuoliseen alueeseen. Tämän pysyvän käyttö- ja hallintaoikeuden kattavan alueen pinta-ala on noin 800 m².

Ennen lopullisen kiinteistökaupan tekemistä kaupunki ja Senaatti sitoutuvat hakemaan keskitornialueelle sitovan tonttijaon ja lohkomisen, jolloin kaupan kohteena on tulevan asemakaavan mukainen tontti.

Kaupungin etuosto-oikeus perustuu etuostolakiin, jonka 1 §:ssä säädetään etuoston edellytyksistä. Huomioiden Keski-Pasilaa koskeva yhteistyösopimuskokonaisuus ja kaupungin osallisuus tässä kokonaisuudessa ei kaupunki tule käyttämään etuosto-oikeuttaan.

Kaupunki ei omista keskitornialueen myytävää kahta maa-aluetta, vaan ne ovat kokonaisuudessaan Suomen valtion omistamia. Kaupunki on kuitenkin Senaatin ja kaupungin välisen yhteistyösopimuksen sekä pysyvien käyttö- ja hallintaoikeuksien myöntämisen vuoksi sopimusosapuolena kiinteistönomistajana sekä toteutussopimuksessa, että kiinteistökaupan esisopimuksessa.

Toteutussopimuksen mukaan kaupunki luovuttaa Varmalle keskitornialueen toteuttamisen kannalta tarvittavat pysyvät käyttö- ja hallintaoikeudet.

Pysyvä käyttö- ja hallintaoikeus luovutetaan keskitornialueeseen kuuluviin Pasilansillan alapuoleiseen osaan ja Teollisuuskadun yläpuoliseen osaan. Nämä rakenteet ovat oleellisia osia suunniteltavasta kokonaisuudesta yhdistäen Pasilansillan ja Veturitallit toisiinsa myös esteettömän jalankulun ja pyöräilyliikenteen osalta.

Asemakaavoituksen edetessä tarkastellaan mahdolliset muut pysyvät käyttö- ja hallintaoikeudet, joita on tarkoitus myöntää tarpeen mukaan, siten kuin keskitornialueen toteuttamisen kannalta on välttämätöntä. Koska kaikkia tarvittavia pysyviä käyttö- ja hallintaoikeuksia ei voida tässä vaiheessa vielä yksilöidä, oikeutetaan tonttipäällikkö tai hänen määräämänsä myöntämään keskitornialueen toteuttamisen kannalta välttämättömät pysyvät käyttö- ja hallintaoikeudet.

Lisäksi kaupungin tulee allekirjoittaa edellä mainittuja maa-alueita koskeva kiinteistökaupan esisopimus liitteenä 1 olevan toteutussopimuksen mukaisin ehdoin. Kaupungin osuus kauppahinnasta on vähintään 8 953 512,27 euroa.

Kiinteistökauppoja koskevat kauppakirjat allekirjoitetaan 9 kuukauden kuluessa asemakaavan lainvoimaiseksi tulosta.

Ostovelvoiteautopaikkojen lunastaminen Triplasta ja liittyminen alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään

Keskitorzialueen toteuttajan lisävelvoitteeksi tulee ostovelvoiteautopaikkojen lunastaminen Triplasta. Lunastaminen perustuu Keski-Pasilan keskustakorttelia koskevaan kaupungin, Senaatin, Väyläviraston ja YIT Rakennus Oy:n väliseen toteutussopimukseen, jossa on sovittu, että YIT Rakennus Oy toteuttaa Triplaan 700 velvoiteautopaikkaa tornialueen asuntojen ja toimistojen tarpeita varten.

Senaatti ja kaupunki ovat sitoutuneet 3.3.2016 allekirjoitetun Keski-Pasilan keskuksen ja tornialueen välisen yhteisjärjestelysopimuksen mukaisesti velvoittamaan tornialueen tulevat tontinostajat lunastamaan mainitut autopaikat.

Kilpailuohjelmassa määrätään, että edellä mainituista autopaikoista 100 autopaikkaa osoitetaan keskitorzialueelle. Toteutussopimuksessa on sovittu, että keskitorzialueen toteuttaja lunastaa 100 kappaletta, kilpailun voittajaehdotuksen suunnitteluratkaisun mukaisesti keskitorzialueen käyttöön tarvittavia ostovelvoiteautopaikkoja.

Lisäksi keskitorzialueen toteuttaja on toteutussopimuksessa esitetyn mukaisena lisävelvoitteena velvollinen liittymään Keski-Pasilan alueelliseen jätteen putkikeräysjärjestelmään ja näin ollen velvollinen merkitsemään Keski-Pasilan jätteenputkikeräys Oy:n osakkeita siten kuin toteutussopimuksessa tarkemmin edellytetään.

Muita toteutussopimuksen mukaisia lisävelvoitteita ja vastuita

Keskitorzialueen toteuttajan vastuulla ovat mm. jo edellä mainitut Pasilansillan alle Triplan yhteyteen rakennetun aseman huoltopihan laajentaminen ja käyttöönotto sekä yleisen jalankulku- ja pyöräliikenteen esteetön toteuttaminen. Teollisuuskadun päälle toteuttavan rakenteen suunnittelu ja toteutus sekä liittäminen tunnelin olemassa oleviin järjestelmiin. Vastaavasti toteuttajan vastuulla on Pasilansiltaan liittymisen suunnittelu ja toteutus. Lisävelvoitteista tarkemmin toteutussopimuksessa (kohta 7.3.).

Toteuttaja on lisäksi velvollinen noudattamaan radan läheisyyteen rakentamisen ohjeita ja suunnittelemaan yhteistyössä työnaikaiset liikennejärjestelyt ja työmaaliikenteen mahdollisimman vähäisen haitan -periaatteella (toteutussopimus kohdat 7.4. ja 7.5.).

Valtion ja kaupungin velvollisuudet ja vastuut toteutussopimuksen mukaan

Senaatti ja kaupunki sitoutuvat toteutussopimuksessa sovitulla tavalla aktiivisesti myötävaikuttamaan siihen, että Varman kanssa kumppanuuskaavoituksella saadaan mahdollisimman nopeasti voimaan asemakaava, joka mahdollistaa Varman esittämän suunnitteluratkaisun toteuttamisen keskitornialueelle. Tavoitteena on, että rakentamista varten tarvittava asemakaava tulee voimaan vuonna 2024.

Lisäksi Senaatti ja kaupunki sitoutuvat muutoinkin myötävaikuttamaan hankkeen toteuttamista yhteistyössä Varman kanssa esim. työmaaikeisten liikennejärjestelyiden osalta, jotka tullaan toteuttamaan Varman laatiman ja kaupungin asiantuntijoiden hyväksymän suunnitelman mukaisesti.

Toteutussopimuksen mukaisesti Varma, kaupunki ja Senaatti perustavat kohteen suunnittelua ja toteutusta varten projektiryhmän, jonka tarkoituksena on valvoa hankkeen suunnittelun ja rakentamisen vaiheita. Projektiryhmätyöskentelyssä käydään läpi toteutussopimuksen kannalta keskeiset toteutussuunnitelmat ja rakennuslupasuunnitelmien osat sekä niiden muutokset ennen viranomaiskäsittelyä ja rakentamisen käynnistymistä.

Senaatti on myytävän alueen maanomistajana sitoutunut korvaamaan ostajalle mahdollisesta maaperän pilaantuneisuudesta johtuvat puhdistamiskustannukset toteutussopimuksessa esitetyllä tavalla. Kaupungin ja Senaatin välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti kumpikin osapuoli vastaa edellä mainituista kustannuksista täysimääräisesti omistamansa alueen osalta.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle. Päätöksen mukaisista asioista ei ole säädetty muun toimielimen, viranhaltijan taikka luottamushenkilön päätettäväksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

31.01.2022

Asia/27

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Keskitornialueen toteutussopimusluonnos
- 2 Kilpailuohjelma
- 3 Arviointipöytäkirja

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote

Skanska CDF Oy

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Senaatti-kiinteistöt

§ 89

Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä ja osallisuuden edistäminen

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana olivat aluepäällikkö Katri Kairimo ja pedagoginen asiantuntija Heidi Halkilahti. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoiset tavoitteet, arviointi ja johtaminen
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto
- 3 Lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintatapoja
- 4 Osallistumisen ja vaikuttamisen tasot

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen liitteenä 1 olevan kuvauksen mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmä strategiakaudelle 2021–2025

Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän kehittämistä on valmisteltu kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimia-

lan yhteistyötä. Kaikki toimialalautakunnat ovat käsitelleet asiaa marras-tammikuun aikana ja kannattaneet vaikuttamisjärjestelmän hyväksymistä liitteen 1 mukaisesti. Liitteessä kuvataan osallisuuden edistämisen kaupunkitasoiset tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenne strategia-kaudelle 2021–2025.

Tarkoituksena on perustaa lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä sekä asettaa kaupunkitasoiset tavoitteet ja mittarit jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Konkreettiset toimenpiteet asetetaan ja niitä seurataan lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmässä. Erillisestä Ruuti-brändistä luovutaan. Helsingissä käytössä olevia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja monipuolistetaan ja kehitetään edelleen tavoitelähtöisesti, yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksen kehittymistä seurataan kaupunkitasoisesti ja alueellisesti kouluterveyskyselyn osallisuusindikaattoria hyödyntäen.

Nuorten vaikuttamisjärjestelmä Ruudin asettaminen ja toiminta strategiakaudella 2017–2021

Ruuti on helsinkiläisten nuorten vaikuttamisjärjestelmä, jonka käyttöönotosta kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2011. Tämän jälkeen Ruudin toiminta on monipuolistunut, laajentunut ja vakiinnuttanut paikkansa kaupunkiorganisaation toiminnassa. Joulukuussa 2017 kaupunginhallitus asetti Helsingin nuorten uudistuneen vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakaudelle 2017–2021. Asettamispäätöksen mukaisesti Ruudin koordinoinnista ja kehittämisestä on vastannut kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala tiiviissä yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruudin toimintamuotoja ovat olleet omaehtoisen toiminnan tukeminen, edustuksellinen toiminta, osallistuva budjetointi ja yhteiskehittäminen sekä erilaiset tapahtumat.

Ruudin strategiakauden 2017–2021 arviointi

Vaikuttamisjärjestelmä Ruudin strategiakaudesta 2017–2021 on tehty laaja arviointi, joka on toiminut lasten ja nuorten osallisuuden kehittämistyön pohjana. Arvioinnissa kerättiin tietoa lapsilta ja nuorilta, opettajilta ja rehtoreilta, nuoriso- ja osallisuusohjaajilta, nuorisotyön toiminnanjohtajilta, tutkijoilta, Ruudin ohjausryhmältä, kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan asiantuntijoilta sekä toimialajohtajalta.

Arvioinnin keskeisiä suosituksia tulevalle toimikaudelle olivat siirtyminen toimintolähtöisestä johtamisesta tavoitelähtöiseen johtamiseen. Sen sijaan, että keskitytään olemassa olevien vaikuttamisen kanavien vahvistamiseen, kaupungissa tulee selkeämmin määritellä yhteinen suunta ja tavoitteet lasten ja nuorten osallisuuden edistämiseksi. Arvioinnissa todettiin, että Ruuti-vaikuttamisjärjestelmä on tarjonnut mo-

nipuolisia vaikuttamisen paikkoja ja kanavia nuorille. Ruuti-brändi ei kuitenkaan vahvista lasten ja nuorten ymmärrystä osallisuuden ja vaikuttamisen mahdollisuuksista eikä auta kaupungin työntekijöitä osallisuuden ja vaikuttamisen ymmärtämisessä. Tästä syystä erillisestä Ruuti-brändistä tulisi luopua.

Arvioinnissa nostettiin myös esiin, että nuorten tilanteesta, tarpeista ja toiveista kerättyä tietoa tulisi hyödyntää monipuolisemmin yli toimialarajojen. Lisäksi nuorten osallisuuden kokemusta tulisi mitata systemaattisemmin. Yhtenä suosituksena korostettiin nuorten kuulemisen vahvistamista lisäämällä dialogia ja deliberatiivista (puntaroivaa) demokratiaa ratkaisukeskeisen toiminnan rinnalle. Osallistumisen läpinäkyvyyteen tulisi kiinnittää huomiota. Entisestään tulisi kehittää erilaisia tapoja kuulla nuoria heille merkityksellisissä asioissa.

Kaupunki on sitoutunut UNICEFin Lapsiystävällinen kunta - kehittämisohjelmaan, jonka tavoitteena on auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Työ lapsiystävällisemmän kunnan rakentamisessa tukee Ruuti-vaikuttamisjärjestelmän arvioinnissa tehtyjä suosituksia kaupunkitasoisesta sitoutumisesta lasten osallisuuden edistämiseen.

Vaikuttamisjärjestelmän uudistuksen valmistelu

Arvioinnin pohjalta on valmisteltu esitys lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoisista tavoitteista, arvioinnista ja johtamisesta strategiakaudelle 2021–2025. Esityksen sisältöön ovat vaikuttaneet arvioinnin suositusten lisäksi eri toimialojen työntekijöille järjestettyjen työpajojen tulokset, lapsilta ja nuorilta saatu palaute, toimialojen johtoryhmien kommentit sekä liitteenä 2 oleva nuorisoneuvoston antama lausunto.

Nyt määriteltävillä yhteisillä tavoitteilla varmistetaan, että lasten ja nuorten osallisuutta edistetään systemaattisesti ja kaupunkitasoisesti. Osallisuutta ja vaikuttamista tarkastellaan kaupungissa kahdesta suunnasta: lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistamisen näkökulmasta sekä kaupungin toimintaan vaikuttamisen ja demokratiakasvatuksen näkökulmasta. Helsinki sitoutuu tekemään töitä sen eteen, että jokainen lapsi ja nuori kokee osallisuutta ja uskoo mahdollisuuksiinsa vaikuttaa ja että lasten ja nuorten ääni kuuluu monipuolisesti kaupungissa.

Helsingissä lapset ja nuoret voivat osallistua ja vaikuttaa monin eri tavoin. Käytössä olevia, erityisesti lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintamuotoja on koottu liitteeseen 3 sekä verkkosivustolle: nuorten.helsinki.fi/osallistu-ja-vaikuta. Vaikuttamisen kanavien ja toimintatapojen tulee jatkossakin olla monipuolisia ja niitä tulee arvioida ja kehittää yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Vaikuttamiska-

31.01.2022

navien kehittämisen lähtökohtana ovat yhteisesti sovitut tavoitteet sekä systemaattisesti kerättävä tieto lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lasten ja nuorten osallisuuden edistämisen kaupunkitasoiset tavoitteet, arviointi ja johtaminen
- 2 Nuorisoneuvoston lausunto
- 3 Lapsille ja nuorille suunnattuja vaikuttamisen kanavia ja toimintatapoja
- 4 Osallistumisen ja vaikuttamisen tasot

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta
Kaupunkiympäristölautakunta
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 11.01.2022 § 12

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunkiympäristölautakunta esittää osaltaan kaupunginhallitukselle kaupunkiyhteisen lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän perustamista sekä kaupunkitasoisten tavoitteiden ja mittareiden asettamista jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmä asettaisi osallisuuden vahvistamisen konkreettiset tavoitteet ja vastaisi niiden seurannasta. Erillisestä Ruuti-brändistä luovuttaisiin. Esityksen mukaan Helsingissä käytössä olevia

osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja monipuolistetaan ja kehitetään tavoitelähtöisesti, yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksen kehittymistä seurattaisiin kaupunkitasoisesti ja alueellisesti kouluterveyskyselyn osallisuusindikaattoria hyödyntäen.

Esityksessä konkreettisenä uutena avauksena on mainittu apulaispormestarien toimialailat, joita suunnitellaan järjestettäväksi kahdesti vuodessa strategiakaudella 2021-2025. Toimialailloissa nuoret voivat tulla esiin heille tärkeitä asioita suoraan kaupungin johdolle.

Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän uudistuksen tavoitteet ovat hyviä ja kannatettavia. On hyvä, että perustettavassa lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmässä on edustus kaikilta toimialoilta. Kouluterveyskyselyn tulosten hyödyntäminen osallisuuden kokemuksen seurannassa ja alueiden välisten erojen tunnistamisessa on kannatettavaa.

Kaupunkiympäristön toimialalla tehtävät monialaiset suunnitelmat ja ohjelmat vaikuttavat Helsingin kehittämiseen sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä, minkä vuoksi toiminnalla on suuri vaikutus lasten ja nuorten elämään ja tulevaisuuteen. Toimialalla myös suunnitellaan, rakennetaan ja ylläpidetään kaupungin yleisiä alueita, ja niiden laadulla on merkittävä vaikutus lasten ja nuorten elinympäristön terveellisyyteen ja turvallisuuteen. Tämän vuoksi lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen on erityisen tärkeää.

Useita kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvia tehtäviä ohjaa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL), joka velvoittaa ja ohjaa vuorovaikutukseen osallisten kanssa sekä kaavojen vaikutusten arviointiin. Osallistumisen ja vuorovaikutuksen merkitys alueidenkäytön suunnittelussa säilyy jatkossakin vähintään nykyisellä tasollaan, mikäli vireillä oleva MRL:n kokonaisuudistus eli kaavoitus- ja rakennuslaki (KRL) toteutuu. Lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän uudistamisessa on hyvä pyrkiä vahvistamaan kaavoitukseen liittyviä vuorovaikutusmenettelyjä sekä vaikutusten arviointia lasten ja nuorten näkökulmista.

On tärkeää, että lasten ja nuorten osallisuuden kehittäminen liittyy konkreettisesti osaksi toimialan vuorovaikutusprosesseja. Kaupunkiympäristön toimialan näkökulmasta korostuu se, että valmistelussa kyetään tunnistamaan lasten ja nuorten kannalta merkitykselliset ja vaikuttavimmat suunnitelmat ja hankkeet, joiden yhteydessä voidaan kehittää ja tarjota lapsille ja nuorille luontevia osallistumisen tapoja. Toimialojen välisen yhteistyön merkitys korostuu, koska kaupunkiympäristön toimialalla kontaktit lapsiin ja nuoriin ovat perustehtävissä satunnaisia.

UNICEFin Lapsiystävällinen kunta –kehittämishjelmaa varten kerätyissä lasten ja nuorten näkemyksissä korostuvat kaupunkiympäristön

31.01.2022

osalta hyvin konkreettiset asiat, jotka liittyvät ympäristön siisteyteen, kauneuteen ja koettuun turvallisuuteen. Kaupunkiyhteisessä osallisuuden kehittämistyössä on huolehdittava siitä, että myös toimenpiteissä päästään riittävän konkreettiselle tasolle. Perustettavan ohjausryhmän toiminnassa on tärkeää huomioida, että toimenpiteiden laatimisessa ovat tiiviisti mukana ne tahot, joilla on päävastuu niiden toteuttamisesta. Kaupunkiympäristön toimialalla tämä koskee erityisesti rakennukset ja yleiset alueet sekä maankäyttö- ja kaupunkirakenne –palvelukokonaisuuksia ja toimialan viestintää.

Osallisuuden edistämisen tavoitteiden ja toimenpiteiden kohderyhmä ovat kaikki alle 25-vuotiaat helsinkiläiset. Kohderyhmä on huomattavan laaja verrattuna Ruuti-järjestelmään, jonka kohderyhmä ovat olleet pääosin 13-17 -vuotiaat nuoret. Kuten esityksessä on todettu, on tärkeää että kehittämistyössä pyritään tunnistamaan eri ikäryhmien tarpeet ja kullekin ikäryhmälle sopivat vaikuttamisen tavat.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Katri Backman, yleiskaavasuunnittelija, puhelin: 310 37840
katri.backman(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 14.12.2021 § 210

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Esitys

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esitti osaltaan kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen liitteenä 1 olevan kuvauksen mukaisesti.

30.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Katri Kairimo, aluepäällikkö, puhelin: 310 71579
katri.kairimo(a)hel.fi
Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 040 358 0815
ella.tanskanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021 § 273

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Esitys

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti osaltaan kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen liitteenä 1 olevan kuvauksen mukaisesti.

Sosiaali- ja terveyslautakunta esitti lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän perustamista sekä kaupunkitasoisten tavoitteiden ja mittareiden asettamista jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvistamiseksi. Konkreettiset toimenpiteet asetetaan ja niitä seurataan lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmässä. Erillisestä Ruuti-brändistä luovutaan. Helsingissä käytössä olevia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja monipuolistetaan ja kehitetään edelleen tavoitelähtöisesti, yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksen kehittymistä seurataan kaupunkitasoisesti ja alueellisesti kouluterveyskyselyn osallisuusindikaattoria hyödyntäen.

Käsittely

30.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Suunnittelija Ella Tanskanen oli kutsuttuna asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyssä.

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Ella Tanskanen, suunnittelija, puhelin: 310 23068
ella.tanskanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.11.2021 § 380

HEL 2021-012359 T 12 04 00

Esitys

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esitti osaltaan kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyisi lasten ja nuorten vaikuttamisjärjestelmän ja osallisuuden edistämisen tavoitteet, mittarit ja johtamisrakenteen liitteenä 1 olevan kuvauksen mukaisesti.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmän perustamista sekä kaupunkitasoisten tavoitteiden ja mittareiden asettamista jokaisen lapsen ja nuoren osallisuuden vahvista-

31.01.2022

miseksi. Konkreettiset toimenpiteet asetetaan ja niitä seurataan lasten ja nuorten osallisuuden ohjausryhmässä. Erillisestä Ruuti-brändistä luovutaan. Helsingissä käytössä olevia osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja monipuolistetaan ja kehitetään edelleen tavoitelähtöisesti, yhdessä lasten ja nuorten kanssa. Lasten ja nuorten osallisuuden kokemuksen kehittymistä seurataan kaupunkitasoisesti ja alueellisesti kouluterveyskyselyn osallisuusindikaattoria hyödyntäen.

Käsittely

23.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Käsittelyjärjestyksen muuttaminen: Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti käsitellä neljännen esityksen kokouksen kolmantenatoista asiaina.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Halkilahti, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 22889
heidi.halkilahti(a)hel.fi

§ 90

Valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponsi yhteistyömahdollisuuksista Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämisestä ruotsiksi ja suomeksi

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Kaupunginhallitus edellyttää, että tarkoituksenmukaista yhteistyötä kaupungin ja yliopiston välillä psykoterapia- sekä muun psykiatria- ja päihdepalveluiden täydennyskoulutuksen osalta kehitetään edelleen Helsingin kaupunkistrategiassa linjatun terapiatakuun toteuttamisen yhteydessä. Tavoitteena on, että psykoterapeuttien määrä Helsingissä vastaa psykoterapiapalveluiden tarpeeseen.

Käsittely

Vastaehdotus:

Elisa Gebhard: Kaupunginhallitus edellyttää, että tarkoituksenmukaista yhteistyötä kaupungin ja yliopiston välillä psykoterapia- sekä muun psykiatria- ja päihdepalveluiden täydennyskoulutuksen osalta kehitetään edelleen Helsingin kaupunkistrategiassa linjatun terapiatakuun toteuttamisen yhteydessä. Tavoitteena on, että psykoterapeuttien määrä Helsingissä vastaa psykoterapiapalveluiden tarpeeseen.

Kannattaja: Marcus Rantala

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Elisa Gebhardin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 5.5.2021 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitetta terapia- ja takuun toteuttamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Thomas Wallgrenin ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää terapia- ja takuun toteuttamisen suunnittelussa selvitettävien mahdollisuuksien siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi ruotsiksi ja suomeksi."

Psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi on tehty kansallaisaloite. Sen käsittelyssä eduskunnassa ovat asiantuntijakuulemiset meneillään. Sosiaali- ja terveystoimiala seuraa käsittelyn etenemistä. Helsingissä edetään mahdollisten uusien kansallisten linjausten mukaisesti ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaisesti Helsingissä otetaan terapia- ja takuu käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatriasta ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön psykiatriasta osaamista kehitetään jatkuvasti ja suunnitelmallisesti terapia- ja takuun toteutumisen edistämiseksi.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

31.01.2022

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.01.2022 § 58

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.01.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021 § 288

HEL 2021-005703 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Thomas Wallgrenin toivomusponnosta koskien maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämistä ruotsiksi ja suomeksi yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa:

"Toivomusponnossa edellytetään terapiatakuun suunnittelussa selvitetävän mahdollisuudet siihen, että Helsingin kaupunki tekee yhteistyötä Helsingin yliopiston kanssa maksuttoman psykoterapiakoulutuksen käynnistämiseksi suomeksi ja ruotsiksi.

Psykoterapeuttikoulutus on terveydenhuollon ammattihenkilöstön jatkokoulutukseen verrattavaa täydennyskoulutusta ja edellyttää hakijalta mielenterveysalan tai sitä vastaavaa asiakastyön työkokemusta sekä soveltuvaa terveys- tai sosiaalialan taustakoulutusta. Koulutuksen suorittanut saa sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolta Valviralta psykoterapeutin ammattinimikkeen.

Helsingin yliopiston lääketieteellinen tiedekunta järjestää psykoterapeuttikoulutusta yhteistyössä yliopiston ulkopuolisten asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Koulutusohjelmat edustavat psykoterapian eri viitekehyksiä, ja kohderyhmiä ja koulutusta on tarjolla sekä suomeksi että ruotsiksi. Koulutus on tarkoitettu suoritettavaksi työn ohella. Koulutuksen opiskelijakohtaiset kokonaiskustannukset ovat koulutusohjelmasta riippuen noin 25 000–60 000 euroa, ja ne laskutetaan opiskelijalta tai muulta taholta, joka vastaa kustannuksista.

Kansalaisaloite

Psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi on tehty kansalaisaloite, joka luovutettiin eduskunnalle 27.4.2021. Aloite on eduskunnan sivistysvaliokunnan käsittelyssä ja meneillään ovat asiantuntijakuulemiset.

Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että ennen kansalaisaloitteen käsittelyn päättymistä asiassa ei ole syytä edetä yksittäisen kaupungin ja yliopiston yhteistyönä, mutta sosiaali- ja terveystoimialan tulee seurata käsittelyn etenemistä. Mahdollisten uusien kansallisten linjausten selvittäminen Helsingissä tullaan noudattamaan niitä ja tarvittaessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

Sosiaali- ja terveyslautakunta painottaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön psykiatrista osaamista tulee jatkuvasti ja suunnitelmalli-

sesti kartuttaa erilaisilla täydennyskoulutuksilla. Tämä osaltaan edistää terapiatakuun toteutumista.

Terapiatakuu Helsingissä

Kaupunkistrategiassa 2021–2025 todetaan, että Helsinki ottaa terapiatakuun käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluita ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

Sosiali- ja terveystoimesta Kansaneläkelaitoksen tukemiin psykoterapioihin ohjattuja henkilöitä autetaan tarvittaessa psykoterapeutin etsimisessä. Henkilö valitsee terapeutin itse ja voi näin vaikuttaa siihen, millä kielellä terapia toteutuu.

Sosiaali- ja terveystoimialan toimintasuunnitelmassa vuodelle 2022 tul-
laan tarkemmin kuvaamaan terapiatakuun toteuttamista. Toiminta-
suunnitelma käsitellään sosiaali- ja terveyslautakunnassa joulukuussa
2021.

Terapiat etulinjaan -hanke terapiatakuun tukena

Terapiat etulinjaan on HYKS-erva-alueen yhteinen hanke, joka kehittää psykososiaalisten hoitojen saatavuutta perustasolla koko hoitoprosessi huomioiden. Vuonna 2020 käynnistynyt valtionavustuksella rahoitettava hanke jatkuu tämänhetkisen tiedon mukaan vuoteen 2023, ja Helsinki on siinä mukana. Tavoitteena on, että perustason ja erikoissairaanhoidon integraatio toimii hyvin ja henkilö pääsee vaikuttavaan hoitoon nopeasti. Kaikki eivät tarvitse psykoterapiaa ja joissakin tilanteissa se on jopa vasta-aiheista, ja kehitteillä onkin muita myös uudenlaisia hoitomuotoja. Hankkeeseen sisältyy myös innovatiivinen koulutusjärjestelmä, jossa erilaisten terapiamenetelmien täydennyskoulutuksia toteutetaan kustannustehokkaasti verkossa. Näistä esimerkkinä etulinjan lyhytterapeutti, joka toimii lyhytkestoisten mielenterveyshoitojen ammattilaisena.

Täydennyskoulutus psykiatria- ja päihdepalveluissa

Sosiaali- ja terveystoimialan psykiatria- ja päihdepalveluissa henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään täydennyskoulutuksen avulla. Täydennyskoulutusta järjestetään itse ja lisäksi sitä ostetaan ulkopuolisilta koulutustahoilta. Täydennyskoulutuksen tarvetta kartoitetaan säännöllisesti ja koulutukset toteutetaan niin, että ne tukevat ja kehittävät psykiatria- ja päihdepalveluiden keskeisten toiminnallisten

prosessien toteuttamisessa tarvittavaa ammatillista osaamista. Useat työtehtävät eivät edellytä varsinaista psykoterapeuttikoulutusta, vaan muuta mielenterveyden tukemiseen ja psykiatriseen hoitoon liittyvän ammattiosaamisen kasvattamista. Tällaisen täydennyskoulutuksen kustantaa työnantaja. Pitkiin koulutuksiin voidaan myöntää osa koulutuspäivistä palkallisina.

Terapiatakuun toteuttaminen edellyttää sekä toimintatapojen että ammatillisen osaamisen kehittämistä, ja näitä toteutetaan psykiatria- ja päihdepalveluissa.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Vaikuttaviksi todetut psykososiaaliset hoito- ja kuntoutusmenetelmät ja psykoterapiat kuuluvat mielenterveys- ja päihdehäiriöiden hoitovalikoimaan. Hoidon onnistumisen edellytyksenä on ammattitaitoinen henkilöstö, joka hallitsee käytettävät menetelmät. Ammattitaidon ylläpitämisellä ja edistämällä voidaan vaikuttaa asiakkaiden hyvinvointiin ja terveyteen. Työnantajan vastuulla on taata henkilöstölle asianmukainen ja riittävä täydennyskoulutus.”

Käsittely

30.11.2021 Ehdotuksen mukaan

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Pentti Arajärvi: Lisätään Kansalaisaloite-otsikon toisen kappaleen loppuun: Kansallisten linjausten lopputuloksesta riippumatta Helsinki selvittää mahdollisuuksia yhteistyöhön Helsingin yliopiston kanssa ja myös sen tarkoituksenmukaisuutta, että Helsinki kustantaa palveluksessaan oleville psykoterapiakoulutusta kansalliskielillä.

Kannattaja: jäsen Björn Månsson

Sosiaali- ja terveyslautakunnan lausunto syntyi seuraavan äänestyksen tuloksena:

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Vastaehdotus 1 (jäsen Pentti Arajärvi)

Jaa-äännet: 9

Ahto Apajalahti, Maaret Castrén, Laura Korpinen, Minna Lindgren, Seija Muurinen, Matti Niiranen, Mikko Paunio, Daniel Sazonov, Oula Silvennoinen

Ei-äänet: 4

Samuel Adouchief, Pentti Arajärvi, Björn Månsson, Sinikka Vepsä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi esittelijän ehdotuksen äänin 9 - 4.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta esittelijän ehdotuksen mukaisen lausunnon.

09.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Mikko Tamminen, psykiatria- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

§ 91

Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palvelujen saatavuuden turvaamisesta myös ruotsin kielellä

HEL 2021-005705 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille

Kaupunginhallitus painottaa ruotsinkielisten lasten, nuorten ja opiskelijoiden oikeutta omakielisiin mielenterveyspalveluihin ja palveluiden toimivuuden tärkeyttä. Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimiala ja lautakunta seuraa toimenpiteitä saatavuuden parantamiseksi osana toiminnan suunnittelua ja raportointia.

Käsittely

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: Uusi kappale: ”Kaupunginhallitus painottaa ruotsinkielisten lasten, nuorten ja opiskelijoiden oikeutta omakielisiin mielenterveyspalveluihin ja palveluiden toimivuuden tärkeyttä. Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimiala ja lautakunta seuraa toimenpiteitä saatavuuden parantamiseksi osana toiminnan suunnittelua ja raportointia.”

Kannattaja: Daniel Sazonov

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Uusi kappale: ”Kaupunginhallitus painottaa ruotsinkielisten lasten, nuorten ja opiskelijoiden oikeutta omakielisiin mielenterveyspalveluihin ja palveluiden toimivuuden tärkeyttä. Kaupunginhallitus edellyttää, että sosiaali- ja terveystoimiala ja lautakunta seuraa toimenpiteitä saatavuuden parantamiseksi osana toiminnan suunnittelua ja raportointia.”

Jaa-äännet: 1

Jussi Halla-aho

Ei-äännet: 14

Paavo Arhinmäki, Elisa Gebhard, Anniina Iskanius, Minja Koskela, Jo-

31.01.2022

hanna Nuorteva, Amanda Pasanen, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Sari Sarkomaa, Daniel Sazonov, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Maarit Vierunen

Kaupunginhallitus hyväksyi Marcus Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 14 -1.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HUSin lausunto 11.8.2021
- 2 Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön lausunto 10.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 5.5.2021 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 5.5.2021 Vihreän valtuustoryhmän ryhmäaloitetta terapiatakuun toteuttamisesta kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Eva Biaudetin ehdottaman toivomusponnen: "Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen terapiatakuun toteuttamisesta valtuusto edellyttää selvitettävien mahdollisuuksien turvata saatavuus lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukeviin palveluihin myös ruotsin kielellä, kouluissa sekä opiskelijoille mahdollisesti YTHS-yhteistyössä."

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkistrategian 2021-2025 mukaisesti Helsingissä otetaan terapia-takuu käyttöön vuonna 2022. Tämä toteutetaan lisäämällä varhaisen vaiheen mielenterveyspalvelujen ja lyhytpsykoterapian saatavuutta ja saavutettavuutta, laajentamalla matalan kynnyksen mielenterveyspalveluja ja jatkamalla lasten ja nuorten mielenterveyspalveluketjun parantamista yhteistyössä HUSin kanssa. Myös vahvempaa psykiatrista ja monialaista hoitoa tarvitsevien hoitomahdollisuuksista huolehditaan.

Kaupunki järjestää mielenterveys- ja päihdepalvelut monikanavaisesti perus- ja erityistasolla yhteistyössä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin (HUS) kanssa. Palveluja tuotetaan kaksikielisesti. Ruotsinkielisiä kuntalaisia palvelee heidän äidinkielellään. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) palvelee suomeksi ja ruotsiksi.

Alle kouluikäisten mielenterveyden kehitystä tuetaan ruotsinkielisissä neuvolapalveluissa. Perhekeskuksen varhaisen tuen palveluja tarjotaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lapsiperheiden ruotsinkielisiä palveluja on keskitetty Kallion perhekeskukseen.

Kouluterveydenhuollon terveydenhoitajan äidinkieli on ruotsi 12:ssa ruotsinkielisessä koulussa. Myös koululääkäri on ruotsin kielen taitoinen. Toisen asteen ruotsinkieliset opiskelijat saavat opiskeluhoollon palvelut omalla äidinkielellään. Saatavana on myös mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan ruotsinkielistä palvelua. Nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevia palveluja tarjotaan kaksikielisesti mm. Miepissä ja Nuorisoasemalla sekä sähköisissä palveluissa.

Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevia palveluja vahvistetaan ja kehitetään ruotsinkieliset palvelut huomioiden Tulevaisuuden sote-keskushankkeessa sekä rakenneuudistushankkeessa. Sosiaali- ja terveystoimiala tekee yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, HUSin ja ruotsinkielisten toimijoiden mm. järjestöjen kanssa.

Toivomusponnen johdosta on saatu sosiaali- ja terveyslautakunnan, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön lausunnot. Lautakunta on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota kiireellisten ja pysyvien toimenpiteiden tarpeellisuuteen, jotta lasten, nuorten ja opiskelijoiden kielelliset oikeudet tarjotuissa mielenterveyspalveluissa toteutuvat.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnien ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnien hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuutetuille.

31.01.2022

Asia/30

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 HUSin lausunto 11.8.2021
- 2 Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön lausunto 10.8.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 24.01.2022 § 59

HEL 2021-005705 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

24.01.2022 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 30.11.2021 § 289

HEL 2021-005705 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponnosta, joka koskee lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palvelujen saatavuuden turvaamista myös ruotsin kielellä kouluissa ja opiskelijoille mahdollisesti YTHS-yhteistyössä:

"Käsitellessään terapiatakuun toteutumista valtuusto edellytti selvitettävien mahdollisuudet turvata saatavuus lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukeviin palveluihin myös ruotsin kielellä kouluissa sekä opiskelijoille mahdollisesti YTHS-yhteistyössä.

Helsingissä kaupunki järjestää mielenterveys- ja päihdepalvelut monikanavaisesti perus- ja erityistasolla Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) kanssa yhteistyössä. Lisäksi Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) tarjoaa terveydenhuoltopalveluja ruotsin kielellä suomalaisten korkeakoulujen opiskelijoille. Terapiatakuun toteuttamisessa pääsy perusterveydenhuollosta oireen mukaiseen psykososiaaliseen hoitoon tai psykoterapiaan taattaisiin kuukauden kuluessa yhteydenotosta.

Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevat ruotsinkieliset palvelut sosiaali- ja terveystoimialalla

Sosiaalihuoltolaissa tarkoitetaan lapsella alle 18-vuotiasta henkilöä ja nuorella 18–24-vuotiasta henkilöä. Suomen nuorisolaki määrittelee nuoren alle 29-vuotiaaksi. Terveydenhuoltolaissa vastaavia ikämääritelmiä ei ole, mutta laissa säädetään lasten ja nuorten palveluista. Terveydenhuoltolaissa lapsella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole vielä täyttänyt 18 vuotta. Nuorella tarkoitetaan terveydenhuoltolain 53 §:ssä henkilöä, joka on täyttänyt 18 vuotta mutta ei 23 vuotta. Yleisesti nuoreksi aikuiseksi katsotaan noin 20–30-vuotiaat, joiden ikäkauden kehitystehtävissä keskeistä on siirtyminen nuoruudesta aikuisuuteen. Helsingin kaupungissa turvataan lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palvelujen saatavuus myös ruotsin kielellä. Sosiaali- ja terveystoimialalla palveluita tuotetaan kaksikielisesti, ja henkilöstö palvelee ruotsinkielisiä kuntalaisia heidän äidinkielellään.

Alle kouluikäisten mielenterveyden kehitystä tuetaan ruotsinkielisissä neuvolapalveluissa, ja perhekeskuksen varhaisen tuen palveluja tarjotaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lapsiperheiden ruotsinkielisiä palveluja on keskitetty Kallion perhekeskukseen palvelemaan kaikkia ruotsinkielisiä helsinkiläisiä perheitä. Lapsille ja nuorille tarjotaan muun muassa ruotsinkielistä lapsiperheiden kotipalvelua ja perhe- sosiaalityön perheille sosiaaliohjausta ja perhetyötä.

Ruotsinkielinen kouluterveydenhuolto jatkaa neuvolatoiminnasta alkannutta yhteistyötä perheiden kanssa. Kouluterveydenhuoltoon kuuluvi- sa 12 ruotsinkielisessä koulussa, esimerkiksi Drumsö lågstadiet, Botby grundskolan ja Hoplaxskolan, on terveydenhoitaja, jonka äidinkieli on ruotsi. Lisäksi koululääkäri on ruotsin kielen taitoinen. Helsingin kau- pungin ruotsinkielisten koulujen yhteydessä toimiva kouluterveyden- huolto edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä toimii oppilashuollossa moniammatillisesti ja perhekeskeisesti varhaisen puuttumisen periaat- teella.

Opiskeluterveydenhuollon palvelut koskevat Helsingin lukioiden ja am- matillisten oppilaitosten opiskelijoita. Toisen asteen ruotsinkielisissä oppilaitoksissa henkilöstö palvelee ruotsiksi. Helsingin kaupungin opis- keluterveydenhuoltoon kuuluvat ruotsinkieliset oppilaitokset Yrkesinsti- tutet Prakticum, Tölö gymnasium, Brändö gymnasium sekä Gymnasiet Lärkan. Kaikissa näissä oppilaitoksissa toimii terveydenhoitaja, jolla on ruotsi äidinkielenään. Oppilaitosten vastuulääkäri on ruotsinkielinen. Saatavana on myös mielenterveys- ja päihdetyöhön suuntautuneen sairaanhoitajan ruotsinkielistä palvelua. Lisäksi kouluterveydenhuollon alle kuuluu Helsingin Rudolf Steiner -koulu, jossa annetaan palveluja myös ruotsiksi. Tavoitteena on koulun ja oppilaitosten roolin vahvista- minen ennaltaehkäisevässä mielenterveystyössä ja matalan kynnyksen palvelumallissa.

Nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevia palveluita tarjo- taan kaksikielisesti eri palvelumuodoissa; muun muassa Miepin ja Nu- orisoaseman palveluissa, terveysasemilla sekä toimialan psykiatrian yk- siköissä ja tiimeissä. Nuorten ja nuorten aikuisten palveluissa on kehi- tetty nykyistä parempaa palveluiden porrasteisuutta sekä yhteistyötä ja työnjakoa eri toimijoiden välillä.

Sähköiset palvelut lisäävät lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielen- terveyttä tukevien palveluihin saatavuutta Helsingin kaupungin uudistu- vissa sosiaali- ja terveysterveystoimialalla. Sosiaali- ja terveystoimialalla ra- kennetaan sähköisiä palvelumuotoja. Sosiaali- ja terveystoimiala tarjo- aa esimerkiksi matalan kynnyksen sähköistä Behöver hjälp (Tarvitsen apua) -palvelua ruotsiksi. Behöver hjälp on sähköinen yhteydenottoka- nava, joka on käytettävissä ajasta ja paikasta riippumatta vuorokauden

ympäri. Lisäksi uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän Apotin Maisa-asiakasportaalissa voi valita ruotsinkielisen version ja asioida äidinkielellään ruotsiksi.

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin sekä Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön ruotsinkieliset palvelut

Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) on kaksikielinen sairaanhoitopiiri, joka tarjoaa erityistason palveluita suomeksi ja ruotsiksi. Lisäksi HUS kehittää jäsenkuntien kanssa palvelujen sujuvaa yhteistyötä ja katkeamattomia palveluketjuja. Terapiatakuun edellyttämän palvelun järjestämiseen henkilöstö valitaan siten, että velvollisuus tuottaa palvelua suomeksi ja ruotsiksi täyttyy. Nuorisopsykiatrian rekrytointihaasteiden takia ruotsinkielisiä lääkäripalveluja on ollut haasteellista tarjota joka yksikössä ja tällöin asiakkaille mahdollistetaan omakielinen palvelu toisesta yksiköstä etäasioinnin avulla. HUS ja Helsingin kaupunki kehittävät yhdessä lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielen-terveyttä tukevia palveluja.

Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö (YTHS) palvelee kaksikielisissä kunnissa opiskelijoita sekä suomeksi että ruotsiksi. Perustutkinto-opiskelija saa YTHS:llä esimerkiksi hoitokäyntiin liittyvät lääkärintlausunnat, todistukset, lääkemääräykset, hoito-ohjeet ja hoitoyhteenvedot äidinkielellään, ellei muuta asian yhteydessä ole erikseen sovittu. YTHS panostaa korkeakouluopiskelijoiden mielenterveyden tukemiseen etenkin koronapandemian aiheuttamassa muutoksessa, joka heikensi monien opiskelijoiden hyvinvointia, terveyttä ja opiskelukykyä.

Ruotsinkielisten palvelujen yhteistyörakenteet

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialan yhteistyörakenteet tukevat ruotsinkielisten palveluiden järjestämistä. Sosiaali- ja terveystoimialan ruotsinkielisten palvelujen työryhmään kuuluu edustajia eri palveluista sekä hallinnosta. Ruotsinkielisten palvelujen työryhmän toimintaa tukevat alatyöryhmät perhekeskuksen, terveys- ja hyvinvointikeskuksen sekä senioripalveluiden toimintamalleissa. Toimialan ruotsinkieliset työryhmät tukevat kaupungin ruotsinkielisten toimijoiden verkostojen vahvistamista, ruotsinkielisten palvelujen kehittämistä sekä palvelut ylittävää yhteistyötä.

Henkilöstön ruotsin kielen osaamista vahvistetaan kielikoulutuksilla ja osaamisen kehittämisen toimenpiteillä. Sosiaali- ja terveystoimialalla on tällä hetkellä rekrytointihaasteita kaikissa ammattiryhmissä, myös ruotsinkielisen henkilöstön saatavuudessa. Toimialalla tehdään oppilaitosyhteistyötä sekä tarjotaan ohjattuja harjoittelujaksoja ruotsinkielisten oppilaitosten opiskelijoille. Onnistuneet harjoittelujaksot luovat hyvää työnantajamielikuvaa, mikä edesauttaa ruotsinkielisten työntekijöiden

saatavuutta ja rekrytointia. Kielellisen palvelutason ylläpitäminen huomioidaan, jotta tulevissa organisaatoratkaisuissa palvelee riittävästi ruotsin kieltä taitavaa henkilöstöä.

Yhteys sosiaali- ja terveystoimialan käyttösuunnitelmaan

Lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen on nostettu tavoitteeksi sosiaali- ja terveystoimialan vuoden 2021 käyttösuunnitelmassa. Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevia palveluja vahvistetaan ja kehitetään Helsingissä ruotsinkieliset palvelut huomioiden, esimerkiksi osana Tulevaisuuden sote-keskus -hanketta. Lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun yhteydessä Rakenneuudistus-hankkeessa edistetään ruotsinkielisten palveluiden yhteiskehittämistä. Sosiaali- ja terveystoimialalla tehdään yhteistyötä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, HUSin ja muiden ruotsinkielisten toimijoiden, kuten järjestöjen kanssa.

Tulevaisuudessa mielenterveyden ja hyvinvoinnin ennakoiva edistäminen korostuu. Ruotsinkieliset palvelut ja niistä viestiminen ruotsin kielellä vahvistavat ruotsinkielisten kuntalaisten osallisuutta, madaltavat kynnyksiä palveluihin hakeutumiseen ja edistävät mahdollisuuksia huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten palvelupolkuja sujuvoitetaan ja mielenterveyttä tukevien ruotsinkielisten palveluiden saatavuutta parannetaan.

Yhteenveto

Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveystoimialalla tuotetaan ruotsinkielisiä palveluja, jotta voidaan turvata kuntalaisten kielellisten oikeuksien toteutuminen ja palvella kuntalaisia heidän valitsemallaan kielellä, joko suomeksi tai ruotsiksi. Sosiaali- ja terveystoimialalla palveluiden kehittämisessä huomioidaan kielinäkökulmat, ja lisäksi palveluiden tarjoamisessa hyödynnetään jo olemassa olevia toimialan kaksikielisyyttä vahvistavia rakenteita. Sosiaali- ja terveyslautakunta katsoo, että nämä toimenpiteet edesauttavat mahdollisuuksia turvata lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palveluiden saatavuus myös ruotsin kielellä terapiatakuun edellyttämien palveluiden järjestämisessä.

Lautakunta on huolissaan siitä, miten ruotsinkielisten lasten, nuorten ja opiskelijoiden oikeus omakielisiin mielenterveyspalveluihin toteutuu. Asian korjaaminen edellyttää toimenpiteitä, sekä kiireellisesti että pysyvästi, jotta lain vaatimukset täytetään.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Lapset, nuoret ja nuoret aikuiset tarvitsevat tukea, sillä he ovat ikänsä vuoksi haavoittuvassa asemassa. Palvelujen tavoitteena on edistää

lasten, nuorten ja nuorten aikuisten sekä heidän perheidensä toimintakykyä ja arjessa selviytymistä. Ennaltaehkäisevä mielenterveystyö vahvistaa lasten, nuorten ja nuorten aikuisten terveyttä ja hyvinvointia. Lasten, nuorten ja nuorten aikuisten mielenterveyttä tukevien palvelujen saaminen vaivattomasti omalla äidinkielellään ruotsiksi on tärkeää. Saatavilla olevat äidinkieliset palvelut edistävät tutkimusten mukaan ruotsinkielisten kuntalaisten osallisuutta, palveluihin hakeutumista, hoitoon sitoutumista ja luottamusta sekä sitä kautta mahdollisuutta huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan. Ruotsinkielisten palvelujen saatavuutta edistetään olemassa olevilla ja suunnitelluilla toimilla."

Käsittely

30.11.2021 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asiassa tehtiin seuraava vastaehdotus:

Vastaehdotus 1:

Jäsen Björn Månsson: Lisätään lausunnon loppuun: Lautakunta on huolissaan siitä, miten ruotsinkielisten lasten, nuorten ja opiskelijoiden oikeus omakielisiin mielenterveyspalveluihin toteutuu. Asian korjaaminen edellyttää toimenpiteitä, sekä kiireellisesti että pysyvästi, jotta lain vaatimukset täytetään.

Kannattaja: puheenjohtaja Daniel Sazonov

Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi vastaehdotuksen yksimielisesti ilman äänestystä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi asiasta hyväksytyin vastaehdotuksen mukaisesti muutetun lausunnon.

09.11.2021 Pöydälle

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Outi Forsström, erityissuunnittelija, puhelin: 310 25651
outi.forsstrom(a)hel.fi

§ 92

Valtuutettu Juhani Strandénin aloite pyörävarastojen rakentamisesta Helsingin kaupungin asunnot Oy:n Puu-Käpylän kohteeseen

HEL 2021-007732 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Juhani Strandén ja yhdeksän muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin asunnot Oy:n (Hekan) Puu-Käpylässä osoitteessa Pohjolankatu 14 sijaitsevaan kohteeseen rakennetaan aiemmin peruskorjaushankkeen yhteydessä toteutettavaksi suunnitellut pyörävarastot.

Puu-Käpylän alueen pyörävarastojen tarve on tunnistettu ja pyöräilyn olosuhteiden parantamista pidetään kannatettavana. Pyöräsäilytyksen toteuttamiseen pyritään löytämään ratkaisu.

Heka on käynnistänyt tarveselvityksen polkupyörävarastojen sijoittamisesta alueelle. Hekan tilaaman konsultin järjestämässä palaverissa 18.11.2021 on aloitettu yhteistyö rakennusvalvonnan, kaupunginmuuseon ja asemakaavoituksen kanssa sekä keskusteltu alustavista suunnitelmista.

Puu-Käpylän alueella pyöräsäilytyksen toteuttaminen tarkoittaa laajaa selvitysprosessia alueen suojelunäkökulmat huomioiden ja uusien va-

rastorakennusten toteuttaminen edellyttää vähintään asemakaavasta poikkeamista. Kaavamutoksen tai kaavasta poikkeamisen tarve arvioidaan siinä vaiheessa, kun suunnittelua on viety riittävän pitkälle ja mahdollinen hanke käynnistetään Hekassa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1971. Voimassaolevassa asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusala pyöräavarastoille. Alue on maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Alue ja sen rakennukset ovat lisäksi kaavassa suojeltuja. Kohteessa, jossa on paljon suojeluarvoja, pyörävarastojen toteuttaminen on haastavaa ja vaatii erityisen huolellista tarkastelua ja suunnittelua. Hekan tavoitteena on rakentaa ensisijaisesti yksi pyörävarasto jokaista korttelia kohden. Tästä lähtökohdasta haetun ratkaisun vaikutukset ympäristöön ovat mittakaavaltaan eri luokassa verrattuna Puu-Käpylässä aikanaan olleisiin piharakennuksiin ja käymälöihin. Nykyaikainen pyörien säilytysratkaisu ja mitoitus ei ole suoraan sovitettavissa Puu-Käpylän miljööseen kuuluneiden ulkokäymälöiden mittakaavaan tai rakennustapaan.

Puu-Käpylä on laajasti tunnistettu, suomalaisen 1920-luvun klassismin kärkikohde ja sen kortteleiden väliin jäävällä pihatilalla on myös erityisen suuri kaupunkikuvallinen arvo. Pyöräpysäköintiratkaisua tulee tutkia sekä kaupunkikuvallisesta että ympäristön muutoskestävyyden näkökulmasta, ja pysäköinnin tarpeet tulee sovittaa näihin näkökulmiin. Alueen muutosten lähtökohtana tulee olla sopeuttaminen. Uusien pyörävarastojen sijoittaminen Puu-Käpylän alueelle on merkittävä toimenpide, josta täytyy muodostaa kanta alueen suojeluun.

Mikäli nykymitoituksen mukaista ratkaisua pyörävarastojen toteuttamiselle lähdetään tavoittelemaan, on tilannetta ja vaihtoehtoisia ratkaisuja tutkittava huolellisesti, ennen kuin ratkaisun mahdollisuuksia voidaan arvioida suojelun näkökulmasta. Polkupyöräpysäköinnin toteuttamiseen tulee hakea vaihtoehtoisia, uusiakin ratkaisuja. Työssä on hyvä kartoittaa koko alueen tilannetta ja suunnitelman tulee olla ympäristöön sopiva sekä alkuperäisiä suunnitelmia vahvistava.

Kaupunginhallitus toteaa lopuksi, että aloitteessa otetaan kantaa itsenäisen yhtiön toimintaan, ja kyseessä on näin ollen kaupungin konserniohjausasia.

Asiasta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen. Hekan edustajina kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet pihojen peruskorjauksen ja pihavarastojen konsulttisuunnittelijat yhteistyössä kaupungin museon, rakennusvalvonnan ja kaupunkiympäristötoimialan asemakaavoitus-

31.01.2022

palvelun kanssa. Hekasta saadun tiedon mukaan yhtiö odottaa käynnistämensä tarveselvityksen valmistumista.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Juhani Strandénin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.12.2021 § 697

HEL 2021-007732 T 00 00 03

Hankenumero 5264_205

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Puu-Käpylän alueen pyörävarastojen tarve on tunnistettu ja pyöräilyn olosuhteiden parantamista pidetään kannatettavana. Pyöräsäilytyksen toteuttamiseen pyritään löytämään ratkaisu.

Heka on käynnistänyt tarveselvityksen polkupyörävarastojen sijoittamisesta alueelle. Hekan tilaaman konsultin järjestämässä palaverissa 18.11.2021 on aloitettu yhteistyö rakennusvalvonnan, kaupunginmuuseon ja asemakaavoituksen kanssa sekä keskusteltu alustavista suunnitelmista. Puu-Käpylän alueella pyöräsäilytyksen toteuttaminen tarkoittaa laajaa selvitysprosessia alueen suojelunäkökulmat huomioiden ja uusien varastorakennusten toteuttaminen edellyttää vähintään asemakaavasta poikkeamista. Kaavamuutoksen tai kaavasta poikkeamisen

tarve arvioidaan siinä vaiheessa, kun suunnittelua on viety riittävän pitkälle ja mahdollinen hanke käynnistetään Hekassa.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1971. Voimassaolevassa asemakaavassa ei ole osoitettu rakennusala pyöräavarastoille. Alue on maakunnallisesti ja valtakunnallisesti arvokasta kulttuuriympäristöä. Alue ja sen rakennukset ovat lisäksi kaavassa suojeltuja. Kohteessa, jossa on paljon suojeluarvoja, pyörävarastojen toteuttaminen on haastavaa ja vaatii erityisen huolellista tarkastelua ja suunnittelua.

Hekan tavoitteena on rakentaa ensisijaisesti yksi pyörävarasto jokaista korttelia kohden. Tästä lähtökohdista haetulla ratkaisulla vaikutukset ympäristöön ovat mittakaavaltaan eri luokassa verrattuna Puu-Käpylässä aikanaan olleisiin piharakennuksiin ja käymälöihin. Nykyaikainen pyörien säilytysratkaisu ja mitoitus ei ole suoraan sovitettavissa Puu-Käpylän miljööseen kuuluneiden ulkokäymälöiden mittakaavaan tai rakennustapaan.

Puu-Käpylä on laajasti tunnistettu suomalaisen 20-luvun klassismin kärkikohde ja sen kortteleiden väliin jäävällä pihatilalla on myös erityisen suuri kaupunkikuvallinen arvo. Pyöräpysäköintiratkaisua tulee tutkia kaupunkikuvallisesta sekä ympäristön muutoskestävyyden näkökulmasta, tarpeet näihin sovittaen. Alueen muutosten lähtökohtana tulee olla sopeuttaminen. Uusien pyörävarastojen sijoittaminen Puu-Käpylän alueelle on merkittävä toimenpide, josta täytyy muodostaa kanta alueen suojeluun.

Mikäli nykymitoituksen mukaista ratkaisua pyörävarastojen toteuttamiselle lähdetään tavoittelemaan, on tilannetta ja vaihtoehtoisia ratkaisuja tutkittava huolellisesti, ennen kuin ratkaisun mahdollisuuksia voidaan arvioida suojelun näkökulmasta. Pyöräpysäköinnin tarpeeseen tulee hakea vaihtoehtoisia, uusiakin ratkaisuja polkupyöräsäilytyksen toteuttamiseen. Työssä on hyvä kartoittaa koko alueen tilannetta ja suunnitelman tulee olla ympäristöön sopiva sekä alkuperäisiä suunnitelmia vahvistava.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Eeva Pirhonen, johtava arkkitehti, puhelin: 310 37319
eeva.pirhonen(a)hel.fi

§ 93

Valtuutettu Laura Finne-Elosen aloite tunne- ja vuorovaikutustaitojen sisällyttämisestä opetukseen

HEL 2021-007745 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus katsoi aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Motion 23.06.2021 Finne-Elonen Laura Införandet av undervisning i känslor och växelverkan i skolan/ Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetu

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Laura Finne-Elonen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki sisällyttää tunne- ja vuorovaikutustaitojen pysyvästi opetukseen.

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmissa painotetaan lasten ja nuorten tulevaisuudessa tarvitsemaa, oppiainerajat ylittävää laaja-alaista osaamista. Laaja-alainen osaaminen näkyy toiminnassa kaikilla kasvatuksen ja opetuksen asteilla, ja se on myös osa kaikkia peruskoulussa ja lukiossa opetettuja opetusaineita. Valtuutettu Finne-Elosen esille nostamat tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat muun muassa osa kulttuuri- ja viestintätaitoja, joita opetetaan varhaiskasvatuksessa, esikoulussa, peruskoulussa sekä lukiossa. Toisin sanoen lapset, oppilaat ja opiskelijat saavat kehittää tunne- ja vuorovaikutustaitojaan opintopolun kaikissa vaiheissa.

Helsingin kaupungin Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13) sisältää kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamiseen puuttumiseen tähtäviä

toimenpiteitä sekä kiusaamistilanteiden jälkihoitoa. Ohjelma on laadittu kaikkien asteiden käyttöön kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Se sisältää muun muassa sosiaalisia ja tunnetaitoja koskevan osuuden sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat.

Syksystä 2022 alkaen tulee jokaisella Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutusyksiköllä olla käytössään ohjelma tai toimenpidepaketti, joka tukee lapsia, oppilaita ja opiskelijoita sosiaalisten tilanteiden käsittelyä sekä tunteiden säätelyn oppimisessa. Yllä mainittujen ohjelmien ja velvoittavan opetuksen lisäksi toimiala on jo useamman vuoden ajan tarjonnut koulutusta muun muassa positiivisessa pedagogiikassa ja neuropsykiatrista opastusta (Nepsy).

Valtuutettu Finne-Elonen viittaa aloitteessaan Laakavuoren ala-asteeseen, joka kahtena lukuvuotena (2019–2021) panosti tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen lisäämällä yhden viikoittaisen oppitunnin näissä taidoissa 1-6-luokille. Lisäys oppilaiden tuntijakoon oli mahdollista sitä kautta, että koulu samaan aikaan osallistui opettajien kokonaistyöaikaan tähtäävään pilottihankkeeseen. Pilottihanke on nyt saatettu päätökseen. Hankkeella saavutettiin hyviä tuloksia aloitteessa mainitulla tavalla. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja opetetaan Laakavuoren ala-asteella jälleen osana muita aineita aivan kuten monessa muussa Helsingin koulussa.

Helsingin koulut osallistuivat sosio-emotionaalisia taitoja kartoittavaan kansainväliseen OECD-tutkimukseen, jonka tulokset julkaistiin 30.9.2021. Tutkimustulokset vahvistivat aiempaa kaupungin näkemystä siitä, että tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat kytköksissä oppimistuloksiin ja hyvinvointiin. Lisäksi tutkimus antoi hyvän pohjan toiminnan jatkokehittämiseen. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala ottaa tutkimustulokset huomioon toiminnan kehittämisessä sekä osallistuu jatkossakin vastaaviin tutkimuksiin.

Tunne- ja vuorovaikutustaidot tukevat oppimista ja hyvinvointia sekä ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala jatkaakin systemaattista panostusta näihin toiminnan osa-alueisiin. Kun eri asteiden opetussuunnitelmien perusteet uudistetaan seuraavan kerran valtakunnallisella tasolla, tulisi uusi käytettävissä oleva tutkimustieto ottaa työssä huomioon. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen merkitystä opetuksessa on mahdollista vahvistaa tekemällä taidoista erillinen oppiaine omine tavoitteineen, sisältöineen ja arviointikriteereineen. Tämän tulisi siis tapahtua kansallisella tasolla, jotta voidaan tukea valtakunnallisesti lasten ja nuorten tasa-arvoista kohtelua päiväkodeissa ja kouluissa sekä huomioida kokonaisuus opetussuunnitelman tavoitteissa, sisällöissä ja tuntijaossa. Lisäksi tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetus tulisi huomioida opettajakoulutuksen opinto-

31.01.2022

ohjelmassa. Helsingin toimiminen mahdollisena tunne- ja vuorovaikutustaitojen kasvatuksen ja opetuksen pilottikuntana voisi tulla kyseen edellyttäen, että ulkoinen hankerahoitus voidaan varmistaa.

Asiasta on saatu kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Vastaus on lausunnon mukainen.

Hallintosäännön 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus antaa vastauksen aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähemmän kuin 15 valtuutettua.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

1 Motion 23.06.2021 Finne-Elonen Laura Införandet av undervisning i känslor och växelverkan i skolan/ Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetu

Oheismateriaali

1 Kaupunginhallituksen päätös 21.6.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 23.11.2021 § 374

HEL 2021-007745 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Laura Finne-Elosen aloitteesta:

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukion opetus-suunnitelmissa painotetaan lasten ja nuorten tulevaisuudessa tarvitsemaa, oppiainerajat ylittävää laaja-alaista osaamista. Laaja-alainen osaaminen näkyy toiminnassa kaikilla asteilla, ja se on myös osa kaikkia peruskoulussa ja lukiossa opetettuja opetusaineita. Valtuutettu Laura Finne-Elosen esille nostamat tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat muun muassa osa kulttuuri- ja viestintätaitoja, joita opetetaan varhais-

kasvatuksessa, esikoulussa, peruskoulussa sekä lukiossa. Toisin sanoen lapset, oppilaat ja opiskelijat saavat kehittää tunne- ja vuorovaikutustaitojaan opintopolun kaikissa vaiheissa.

Helsingin kaupungin Kiusaamisen vastainen ohjelma (KVO13), joka koostuu 13 keinosta kiusaamista vastaan, sisältää kiusaamisen ennaltaehkäisyyn ja kiusaamiseen puuttumiseen tähtäviä toimenpiteitä sekä kiusaamistilanteiden jälkihoitoa. Ohjelma on laadittu kaikkien asteiden käyttöön Helsingin kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla. Se sisältää muun muassa kohdan Sosiaalisia ja tunnetaitoja sekä kiusaamistilanteiden käsittelyä kehittävät ohjelmat. Syksystä 2022 alkaen tulee jokaisella Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutusyksiköllä olla käytössään ohjelma tai toimenpidepaketti, joka tukee lapsia, oppilaita ja opiskelijoita sosiaalisten tilanteiden käsittelyn sekä tunteiden säätelyn oppimisessa. Yllä mainittujen ohjelmien ja velvoittavan opetuksen lisäksi toimiala on jo useamman vuoden ajan tarjonnut koulutusta muun muassa positiivisessa pedagogiikassa ja neuropsykiatrista opastusta (Nepsy).

Kaupunginvaltuutettu Laura Finne-Elonen viittaa aloitteessaan Laakavuoren ala-asteeseen, joka kahtena lukuvuotena (2019–2021) panosti tunne- ja vuorovaikutustaitojen opetukseen lisäämällä yhden viikoittaisen oppitunnin näissä taidoissa luokissa 1–6. Lisäys oppilaiden tuntijaan oli mahdollista sitä kautta, että koulu samaan aikaan osallistui opettajien kokonaistyöaikaan tähtäävään pilottihankkeeseen. Pilottihanke on nyt saatettu päätökseen. Aivan kuten valtuutettu Laura Finne-Elonen kirjoittaa aloitteessaan, hankkeella saavutettiin hyviä tuloksia. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja opetetaan tällä hetkellä osana muita aineita aivan kuten monessa muussa Helsingin koulussa.

Helsingin koulut osallistuivat sosioemotionaalaisia taitoja kartoittavaan kansainväliseen OECD-tutkimukseen. Tutkimustulokset, jotka julkaistiin 30.9.2021, vahvistivat, että tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat kytköksissä oppimistuloksiin ja hyvinvointiin, kuten Helsingin kaupungilla on jo aikaisemmin päätelty. Lisäksi tutkimus antoi hyvän pohjan toiminnan edelleen kehittämiseen tältä osin. Toimiala ottaa tutkimustulokset huomioon toiminnan kehittämisessä sekä osallistuu jatkossakin vastaaviin tutkimuksiin.

Tiivistelmä

Tunne- ja vuorovaikutustaidot tukevat oppimista ja hyvinvointia sekä ehkäisevät kiusaamista ja syrjäytymistä. Näin ollen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tulee jatkaa systemaattista panostusta näihin toiminnan osa-alueisiin. Kun eri asteiden opetussuunnitelmien perusteet uudistetaan seuraavan kerran valtakunnallisella tasolla, tulisi käytössä

31.01.2022

olevaa uutta tutkimustietoa huomioida. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen merkitys opetuksessa on mahdollista vahvistaa tekemällä taidoista erillinen oppiaine omine tavoitteineen, sisältöineen ja arviointikriteerein. Tämän tulisi siis tapahtua kansallisella tasolla, jotta voidaan tukea lasten ja nuorten tasa-arvoista kohtelua päiväkodeissa ja kouluissa kautta maan sekä huomioida kokonaisuus opetussuunnitelman tavoitteissa, sisällöissä ja tuntijaossa. Opettajakoulutuksen opinto-ohjelmassa tulisi huomioida näiden taitojen opetus. Helsingin toimiminen pilottikuntana on mahdollista, edellyttäen että ulkoinen hankerahoitus voidaan varmistaa.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Agneta Lundmark, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 84031
agneta.lundmark(a)hel.fi

§ 94

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 4.

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto 24.1.2022
- elinkeinojaosto
- sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistusjaosto

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 25.1.2022

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 27.1.2022

pelastuslautakunta

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 25.1.2022

- kulttuuri- ja kirjastojaosto

- liikuntajaosto 25.1.2022

- nuorisajaosto 27.1.2022

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveyslautakunnan jaosto 27.1.2022

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos 25.1.2022

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

31.01.2022

Asia/33

apulaispormestarit

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Henri Kähönen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
henri.kahonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi**Y-tunnus**

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

31.01.2022

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 86, 87, 89, 90, 91, 92, 93 ja 94 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 84 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

31.01.2022

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättämistä.

Valitusviranomaisena

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

31.01.2022

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Mi-

31.01.2022

käli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhajan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 85 ja 88 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

31.01.2022

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

31.01.2022

Kaupunginhallitus

Juhana Vartiainen
puheenjohtaja

Saara Nirkko
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Reetta Vanhanen

Maarit Vierunen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 09.02.2022.